

MINISTERUL JUSTIȚIEI

RAPORT PRIVIND STADIUL IMPLEMENTĂRII

STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016-2020

ÎN ANUL 2020

CUPRINS

1.	Introducere	7
2.	Mecanismul de monitorizare a SNA 2016-2020	8
	2.1. Context național	8
	2.2. Context european	9
	2.3. Activitățile Secretariatului Tehnic al SNA	9
	2.3.1. Acordarea de asistență	9
	2.3.2. Monitorizare	10
	2.3.3. Platformele de cooperare	11
	2.3.4. Proiecte cu finanțare externă	11
	2.3.5. Incidente de integritate	15
3.	Implementarea măsurilor din Strategia Națională Anticorupție	16
	3.1. Dezvoltarea unei culturi a transparenței pentru o guvernare deschisă la nivel central și local	16
	3.1.1 Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale	16
	3.1.2 Creșterea transparenței proceselor de administrare a resurselor publice	23
	3.2. Creșterea integrității instituționale prin includerea măsurilor de prevenire a corupției ca elemente obligatorii ale planurilor manageriale și evaluarea lor periodică ca parte integrantă a performanței administrative	26
	3.2.1. Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale	26
	3.2.2. Creșterea eficienței măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative cu privire la consilierul de etică, protecția avertizorului în interes public și interdicțiile post-angajare (pantouflage)	29

	3.3.	Consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sectoare și domenii de activitate prioritare		32
		3.3.1.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate	32
		3.3.2.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul național de educație	39
		3.3.3.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în activitatea membrilor Parlamentului	42
		3.3.4.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul judiciar	44
		3.3.5.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale	46
		3.3.6.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice	53
		3.3.7.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri	59
		3.3.8.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală	64
	3.4.	Creșterea gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor de integritate de către angajați și beneficiarii serviciilor publice		67
		3.4.1.	Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central și local	67
		3.4.2.	Creșterea gradului de informare a publicului cu privire la fenomenul corupției	70
	3.5.	Consolidarea performanței de combatere a corupției prin mijloace penale și administrative		71

MINISTERUL JUSTIȚIEI

	3.5.1.	Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local (BM 3 și 4 din MCV	71
	3.5.2.	Îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate (BM2 din	74
	3.5.3.	Consolidarea mecanismelor de control administrativ	81
	3.5.4.	Creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor urmând cele mai bune practici din alte state membre UE și consolidarea practicii judiciare	89
	3.6	Creșterea gradului de implementare a măsurilor anticorupție prin aprobarea planului de integritate și autoevaluarea periodică la nivelul tuturor instituțiilor publice centrale și locale, inclusiv a celor subordonate, coordonate, aflate sub autoritate, precum și a întreprinderilor publice	98
	3.6.1	Consolidarea integrității instituționale prin planuri dezvoltate pe baza analizei de risc și a standardelor de control managerial intern	98
	4.	Stadiul implementării standardului privind informațiile de interes public în cadrul întreprinderilor publice - Anexa 5 la Hotărârea Guvernului nr. 583/2016	99

ABREVIERI

AEP	Autoritatea Electorală Permanentă
ADR	Autoritatea pentru Digitalizarea României
ANABI	Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
ANAF	Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANAP	Agenția Națională pentru Achiziții Publice
ANI	Agenția Națională de Integritate
ANC	Autoritatea Națională pentru Cetățenie
CCR	Curtea de Conturi a României
CNAS	Casa Națională de Asigurări de Sănătate
CC	Consiliul Concurenței
CNSC	Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CNATDCU	Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare
CCPM	Corpul de Control al Prim-Ministrului
DGA	Direcția Generală Anticorupție
DLAF	Departamentul pentru Lupta Antifraudă
DNA	Direcția Națională Anticorupție
GRECO	Grupul de state împotriva corupției - Consiliul Europei
H.G.	Hotărârea Guvernului
INM	Institutul Național al Magistraturii
ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MApN	Ministerul Apărării Naționale
MCV	Mecanismul de Cooperare și Verificare
MLPDA	Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației
MEEMA	Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri
MEC	Ministerul Educației și Cercetării
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
MJ	Ministerul Justiției
MP	Ministerul Public
MS	Ministerul Sănătății

MINISTERUL JUSTIȚIEI

MT	Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
ONPCSB	Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor
PÎCCJ	Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
SIMPV	Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal
SGG	Secretariatul General al Guvernului
SNA	Strategia Națională Anticorupție

Acest material a fost elaborat în baza art. 15 alin. (1) din Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2016-2020, aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017, având în vedere contribuțiile transmise Ministerului Justiției până la data de 5 mai 2021 de către următoarele autorități și instituții publice:

- Platforma de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție

Autoritatea Electorală Permanentă, Agenția Națională de Integritate, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi, Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, Departamentul pentru Lupta Antifraudă, Direcția Națională Anticorupție, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

- Platforma de cooperare a administrației publice centrale

Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Corpul de Control al Prim-ministrului, Casa Națională a Asigurărilor de Sănătate, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Culturii, Ministerul Educației și Cercetării¹, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației², Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri³, Ministerul Finanțelor Publice⁴, Ministerul Justiției, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor⁵, Secretariatul General al Guvernului, Ministerul Fondurilor Europene⁶.

1. Introducere

La data de 10 august 2016, Guvernul României a aprobat Strategia națională anticorupție (SNA) pentru perioada 2016 - 2020 prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016⁷, documentul incluzând seturile de indicatori de performanță, riscurile asociate obiectivelor și măsurilor din strategie, sursele de verificare, inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, indicatorii de evaluare, precum și standardele de publicare a informațiilor de interes public.

¹ Denumirea instituției înainte de reorganizarea guvernului potrivit OUG nr. 212 / 2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

² Denumirea instituției înainte de reorganizarea guvernului potrivit OUG nr. 212 / 2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

³ Denumirea instituției înainte de reorganizarea guvernului potrivit OUG nr.212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

⁴ Denumirea instituției înainte de reorganizarea guvernului potrivit OUG nr.212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

⁵ Denumirea instituției înainte de reorganizarea guvernului potrivit OUG nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

⁶ Denumirea instituției înainte de reorganizarea guvernului potrivit OUG nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

⁷ Hotărârea nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;

Scopul SNA 2016-2020 îl reprezintă promovarea integrității, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea prevenirii corupției în România.

Documentul are un caracter multidisciplinar și este adresat tuturor instituțiilor publice reprezentând puterea executivă, legislativă și judecătorească, autorităților publice locale, mediului de afaceri și societății civile.

Pentru fiecare tip de intervenție sunt identificate obiective generale și specifice. Toate acestea sunt dezvoltate prin asumarea transparenței decizionale și a guvernării deschise, ca un corolar al prezentului document strategic, dublată de abordarea trihotomică de intervenție strategică în domeniul anticorupție: *prevenire, educație și combatere*.

2. Mecanismul de monitorizare a SNA 2016-2020

2.1. Context național

Implementarea SNA 2016-2020 se realizează sub autoritatea și în coordonarea ministrului justiției, potrivit Metodologiei de monitorizare aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017, document prin care sunt reglementate atribuțiile Secretariatului tehnic, rolul platformelor de cooperare și organizarea reuniunilor acestora, organizarea misiunilor de evaluare tematică (alegerea temelor de evaluare, a instituțiilor supuse evaluării, procedura evaluării), modalități de raportare a implementării SNA 2016 -2020.

Cele cinci platforme de cooperare, dezvoltate pentru monitorizarea strategiei⁸, sunt convocate semestrial sau ori de câte ori este nevoie, având rolul principal de a facilita dialogul dintre principalii actorii în lupta împotriva corupției.

Pentru a veni în sprijinul procesului de monitorizare și implementare a măsurilor prevăzute de strategie, Direcția de Prevenire a Criminalității (DPC) din cadrul MJ asigură Secretariatul tehnic al SNA care are rolul de a derula activități de monitorizare și suport instituțional pentru implementarea strategiei, precum:

- centralizarea și actualizarea periodică a stadiului implementării inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției (anexa nr. 3 la H.G.), în baza rapoartelor de autoevaluare;
- documentarea și diseminarea de bune practici anticorupție identificate;
- organizarea misiunilor de evaluare tematică;
- dezvoltarea unui mecanism instituțional de evaluare ex-post a incidentelor de integritate și de promovare a măsurilor preventive adaptate; publicarea listei de incidente de integritate și a măsurilor de remediere.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA 2016-2020;
- identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;

⁸ Platforma autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
Platforma administrației publice centrale;
Platforma administrației publice locale – coordonată în parteneriat cu MDLPA;
Platforma mediului de afaceri;
Platforma societății civile;

- creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

2.2. Context european

Comisia Europeană monitorizează implementarea SNA 2016-2020 din perspectiva Recomandării 11 din Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate în România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare - *”Continuarea punerii în aplicare a Strategiei naționale anticorupție, cu respectarea termenelor stabilite de guvern în august 2016. Ministrul justiției ar trebui să instituie un sistem de raportare cu privire la punerea în aplicare a Strategiei naționale anticorupție (inclusiv cu privire la statisticile referitoare la incidentele de integritate din administrația publică, detalii privind procedurile și sancțiunile disciplinare și informații referitoare la măsurile structurale aplicate în domeniile vulnerabile)”*, recomandare formulată în contextul realizării *Obiectivului de referință nr. 4: Combaterea corupției la toate nivelurile.*

La data de 22 octombrie 2019, Comisia Europeană a publicat ultimul raport cu privire la progresele înregistrate de România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare, reținând că *“punerea în aplicare a Strategiei naționale anticorupție a continuat la nivel tehnic. Au fost luate măsuri de prevenire a corupției, cum ar fi audituri interne efectuate de fiecare dintre instituțiile publice participante și misiuni de evaluare inter pares planificate în 2018, atât în cadrul instituțiilor centrale, cât și la nivel local (în consiliile județene și în primării).(...) Unul dintre obiectivele strategiei este de a îmbunătăți rezultatele în ceea ce privește lupta împotriva corupției prin aplicarea de sancțiuni penale și administrative”*⁹. Totodată, a subliniat lipsa sprijinului politic în procesul de implementare al SNA 2016-2020.

*Raportul din 2020 al Comisiei Europene privind statul de drept Capitol consacrat situației statului de drept în România*¹⁰, abordează în secțiunea *“Cadrul anticorupție”*, într-o manieră succintă, subiectul Strategia Națională Anticorupție 2016-2020, Comisia statuând că *“În 2019, angajamentul guvernului actual de a soluționa problema corupției s-a tradus într-un nou avânt în punerea în aplicare a Strategiei naționale anticorupție. Nivelul de punere în aplicare a strategiei a crescut, iar măsuri preventive sunt aplicate atât la nivel național, cât și la nivel local.”*

2.3. Activitățile Secretariatului tehnic al SNA

2.3.1. Acordarea de asistență

Secretariatul tehnic al SNA a continuat să ofere îndrumare și suport în procesul de implementare al SNA 2016-2020. MJ și Camera de Comerț Americană în România (AmCham) au continuat proiectul privind consolidarea integrității în întreprinderile publice și în cursul anului 2020, prin organizarea a două întâlniri în format online, în lunile iunie și decembrie. Evenimentele au reprezentat o ocazie bună pentru a reitera importanța integrității în contextul generat de pandemia de COVID-19 iar temele abordate cu predilecție au fost următoarele:

⁹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/progress-report-romania-2019-com-2019-499_ro.pdf - pag 17-18

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0322&from=EN>

- Implementarea de către întreprinderile publice a unor canale de transmitere a avertizărilor în interes public spre competentă soluționare, cu asigurarea protecției identității avertizorilor;
- Prezentarea *Ghidului Anticorupție și de Integritate al OCDE*¹¹ pentru întreprinderile publice și a noului ghid AmCham privind implementarea unui sistem de control și gestionare a riscurilor de corupție¹²;
- Prezentarea ultimelor evoluții în implementarea standardelor de integritate de către Microsoft România și NuclearElectrică;
- Integritatea organizațională ca răspuns eficace pentru depășirea consecințelor generate de pandemia COVID-19.

În octombrie 2020, Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern din cadrul Ministerului Finanțelor Publice (UCAAPI) a transmis structurilor de audit public intern din cadrul administrației publice centrale și locale solicitarea de a cuprinde în Planul anual de audit public intern pentru 2021, misiunea cu denumirea „*Evaluarea sistemului de prevenire a corupției 2021*”¹³. Conform solicitării UCAAPI, misiunile vor fi finalizate până la data de 15 septembrie 2021. În acest context, ST SNA a sprijinit UCAAPI în vederea definitivării listelor de verificare privind evaluarea stadiului implementării măsurilor preventive ce vor fi auditate.

2.3.2. Monitorizare

În contextul implementării măsurii 2.1.1 din SNA privind auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul tuturor autorităților publice, în anul 2019, la nivelul ST SNA au fost centralizate rapoarte prin care au fost auditate **4007** instituții, dintre care **837** la nivel central (autorități autonome, instituții anticorupție și instituții din administrația publică centrală, inclusiv structuri aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate) și **3170** la nivel local (primării, consilii județene, unități de învățământ, sanitare, de cultură, servicii sociale, etc.). Temele ce au făcut obiectul misiunilor de audit public intern au fost: codul etic/deontologic/de conduită; consilier de etică; funcții sensibile. Scopul demersului a fost acela de a avea o imagine de ansamblu, cu privire la modul în care măsurile preventive prevăzute în Anexa 3 la SNA 2016-2020 sunt implementate la nivelul instituțiilor publice.

ST SNA a elaborat documentul *Analiza rapoartelor de audit public intern privind evaluarea sistemului de prevenire a corupției, anul 2019*, document ce vizează analiza rapoartelor privind auditarea a **534** de instituții la nivel central (toate instituțiile membre ale platformei administrației publice centrale și ale platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție, autorități autonome, întreprinderi publice și structuri aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate), precum și **317** instituții la nivel local (primării de oraș/municipiu/comună, consilii județene, unități de învățământ, sanitare, culturale, etc.). Documentul face o analiză a constatărilor, recomandărilor și concluziilor echipelor de audit, cu scopul de a identifica problemele comune și soluțiile promovate de auditori, formulând concluzii cu privire la eficiența mecanismului.

¹¹ <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0451>

¹² <https://www.amcham.ro/download?file=mediaPool/uGovuTO.pdf>

¹³ <https://mfinante.gov.ro/domenii/informatii-contribuabili/instituti-publice/ucaapi/evaluarea-sistemului-prevenire-coruptie>

2.3.3. Platformele de cooperare

MJ a organizat cele două runde ale platformelor de cooperare. Având în vedere situația epidemiologică internațională, inclusiv pe teritoriul României, determinată de răspândirea virusului SARS - COV-2, reuniunile platformelor de cooperare nu au putut fi derulate în format fizic.

Prima rundă a fost organizată în perioada 26 mai - 2 iunie, sub formă de consultări pe e-mail, cu privire la următoarele teme:

- Prezentarea *Raportului național privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție în anul 2019*;
- Aprobarea rapoartelor aferente misiunilor de evaluare tematică derulate în anul 2019;
- Informare privind *Analiza rapoartelor de audit public intern privind evaluarea sistemului de prevenire a corupției, anul 2019*;
- Materialele elaborate de organizațiile internaționale de profil;
- Propuneri privind modul de selecție a instituțiilor ce vor fi evaluate în anul 2020.

Cea de-a doua rundă a reuniunilor platformelor de cooperare prevăzute în SNA, a avut loc în perioada 10-11 decembrie, în format videoconferință, temele discutate fiind:

- Informare din partea Secretariatului Tehnic al SNA (ST SNA) referitoare la cea de-a patra raportare anuală cu privire la implementarea SNA 2016-2020;
- Pregătirea tranziției între SNA actuală și viitorul document strategic: stadiul demersurilor privind evaluarea externă a SNA 2016-2020 și calendarul de elaborare a noii strategii;
- Informare din partea ST SNA cu privire la cele trei măsuri de prevenire a corupției prevăzute în Anexa 3, ce vor fi auditate în anul 2021 (conflicte de interese; incompatibilități; interdicții după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice);
- Informare din partea ST SNA privind stadiul proiectului SIPOCA 62 *“Consolidarea capacității administrative a Secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”*
- Transpunerea *Directivei (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului, din 23 octombrie 2019, privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii*;
- tur de masă privind implementarea măsurilor SNA.

2.3.4. Proiecte cu finanțare externă

1. Pentru a aduce la îndeplinire unele dintre măsurile prevăzute în SNA 2016-2020, respectiv în Planul de integritate al Ministerului Justiției pentru perioada 2017 -2020, MJ, în calitate de lider de proiect (în parteneriat cu Direcția Generală Anticorupție (DGA) din cadrul MAI) a continuat și în anul 2020 implementarea proiectului *„Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”* - cod SIPOCA 62.

În acest context au fost întreprinse următoarele activități:

→ Evaluarea legislației privind protecția avertizorilor de integritate și migrația angajaților din sectorul public în cel privat, pe baza unui studiu comparat.

În luna ianuarie 2020 a fost organizată o dezbatere pe marginea studiului de drept comparat „*Evaluarea legislației privind instituția avertizorului în interes public și interdicțiile post-angajare (pantouflage-ul)*”, la care au participat reprezentanții platformelor constituite la nivelul SNA 2016-2020, precum și specialiști/experti în domeniul temelor abordate. Documentul, finalizat și publicat pe portalul SNA¹⁴, analizează, din punct de vedere teoretic și practic, un număr de modele existente la nivel european și internațional și conține propuneri și recomandări de îmbunătățire a cadrului legislativ și instituțional existente.

→ Generarea unui scor de tip index al integrității instituționale pentru sectoarele vulnerabile identificate în strategie

Activitatea a fost implementată în cursul anului 2020, fiind elaborat scorul de tip index pe anul 2018 al integrității instituționale pentru sectoarele vulnerabile din SNA 2016 - 2020 (sistemul public de sănătate, sistemul național de educație, activitatea membrilor Parlamentului, sistemul judiciar, finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, domeniul achizițiilor publice, mediul de afaceri, administrația publică locală).

→ Efectuarea unui audit extern independent, pentru a analiza impactul SNA 2016 - 2020 de la momentul adoptării și până în anul 2018

*Raportul de audit intermediar privind implementarea SNA 2016-2020*¹⁵ a fost definitivat la începutul anului 2020, documentul evaluând factorii de succes sau de eșec, sustenabilitatea rezultatelor și impactului SNA, precum și eficiența intervențiilor.

→ Diseminarea unui model general de bune practici identificate în urma derulării misiunilor de tip „*peer review*”

Varianta finală a modelului de bune practici elaborat în urma misiunilor de evaluare tematică derulate în anul 2019 a fost recepționată de la prestator în luna martie 2021. Tematicile de evaluare în cadrul misiunilor de tip „*peer review*” au vizat conflictele de interese în timpul și după exercitarea funcției (inclusiv *pantouflage-ul*), incompatibilitățile și transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea. Modelul de bune practici la nivel național, pentru implementarea măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției în cadrul administrației publice, cuprinde instrumente de lucru pentru aplicarea eficientă a acestora.

De asemenea, pe baza bunelor practici identificate, a fost elaborat și un set de trei proceduri operaționale model pentru aplicarea măsurilor preventive la nivelul instituțiilor publice centrale, inclusiv indicatori de evaluare la nivelul acestora, după cum urmează:

- Procedura operațională privind asigurarea unor măsuri de transparență instituțională eficiente în relația dintre autoritățile/instituțiile din cadrul administrației publice centrale și a entităților subordonate, coordonate sau aflate sub autoritatea acestora;

¹⁴ <https://sna.iust.ro/docs/pagini/60/Studiu%20drept%20comparat.pdf>

¹⁵ <https://sna.iust.ro/docs/pagini/60/Raportul%20de%20audit%20intermediar.pdf>

- Procedura operațională privind identificarea nevoilor de formare profesională cu privire la măsurile de asigurare a integrității;
- Procedura operațională privind interdicții după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice (*pantouflage-ul*).

→ Organizarea unor sesiuni de formare profesională pentru personalul administrației publice centrale și accesarea de pe platforma e-learning a MJ a materialelor

Data fiind situația epidemiologică internațională, inclusiv pe teritoriul României, determinată de răspândirea virusului SARS - COV-2, activitatea a fost desfășurată în februarie 2021. Ministerul Justiției a derulat 10 sesiuni de formare profesională în domeniul eticii și integrității profesionale, care au avut drept obiectiv creșterea nivelului de educație cu privire la măsurile de transparență instituțională și educație anticorupție a personalului din autoritățile și instituțiile publice. Sesiunile au avut drept tematică măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției prevăzute de anexa 3 la SNA 2016 - 2020, participând 552 de reprezentanți din cadrul MAI, Ministerul Culturii, MDLPA, Ministerul Educației, MF, MJ, MMPS și MS, desemnați atât la nivelul aparatului central, cât și al structurilor descentralizate. În cadrul aceleiași activități a fost dezvoltat un material de formare profesională elaborat pe parcursul sesiunilor și în format e-learning, pentru a fi accesibil pe platforma aferentă a Ministerului Justiției¹⁶.

→ Efectuarea unui studiu criminologic și a unei cercetări sociologice privind fenomenul de corupție în România

În perioada martie - noiembrie 2020, echipa de cercetare, împreună cu reprezentanții MJ au desfășurat activitățile necesare realizării celor două componente ale studiului criminologic (componenta calitativă, respectiv cea cantitativă)¹⁷. În paralel, DGA a realizat cercetarea sociologică¹⁸ cu privire la angajații din administrația publică centrală, care a urmărit înțelegerea percepțiilor legate de factorii și cauzele corupției, realizată pe un eșantion reprezentativ la nivel național format din 1.365 de persoane. Demersurile s-au finalizat în luna decembrie 2020, prin elaborarea unui raport, care înglobează trei componente:

- Componenta calitativă, realizată prin derularea unui număr de 12 interviuri cu persoane condamnate pentru infracțiuni de corupție;
- Componenta cantitativă, realizată prin colectarea unui număr de 334 de chestionare (150 au fost completate în penitenciare, incluzând astfel aproape trei sferturi din populația națională de deținuți pentru fapte de corupție, iar 184 au fost completate de persoane condamnate aflate în supravegherea serviciilor de probațiune);
- Cercetarea sociologică (cantitativă și calitativă) realizată de către DGA, cu privire la percepția angajaților din administrația publică centrală asupra cauzelor și factorilor aferenți faptelor de corupție.

¹⁶ https://sna.just.ro/docs/pagini/60/e_learning.pdf

¹⁷ <https://sna.just.ro/docs/pagini/60/Raport%20cercetare%20studiu%20criminologic.pdf>

¹⁸ <https://sna.just.ro/docs/pagini/60/Raportul%20de%20cercetare%20sociologica.pdf>

→ Organizarea și derularea unei campanii de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educației anticorupție în rândul personalului din instituțiile și autoritățile publice centrale și al cetățenilor.

Scopul acestei activități a fost acela de a spori gradul de educație anticorupție, pentru a contribui la schimbarea atitudinii publicului țintă, și nu numai, prin informarea corectă cu privire la corupție și la instrumentele prin care aceasta poate fi redusă. Campania a vizat mobilizarea reală a cetățenilor și personalului din instituțiile și autoritățile publice centrale, în sensul promovării educației anticorupție și a utilizării eficiente a instrumentelor de prevenire, detectare și combatere a fenomenului corupției.

Grupul țintă a fost format din:

- angajați ai instituțiilor aferente sectoarelor percepute ca vulnerabile la corupție, astfel cum sunt reflectate și în cadrul *Obiectivului general 3 din SNA 2016-2020: educație, sănătate și achiziții publice*;
- cetățenii beneficiari ai serviciilor publice prestate de autoritățile și instituțiile publice centrale (inclusiv structurile deconcentrate sau aflate în subordine/coordonare/sub autoritate);
- reprezentanți ai mediului de afaceri;
- tineri (cu vârsta de maximum 30 de ani).

Implementarea concretă a activității a presupus tipărirea și diseminarea, către grupul țintă, a materialelor de informare al căror mesaj principal a vizat conștientizarea publică cu privire la importanța integrității, cu trimitere către infograficele publicate pe portalul SNA¹⁹, elaborare de către ST SNA.

2. În prima jumătate a anului 2020 a fost finalizată activitatea privind publicarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui, prevăzută în proiectul „*Mecanisme eficiente de control administrativ și de prevenire a corupției*”, cod SIPOCA 432, derulat de către Secretariatul General al Guvernului (prin Corpul de control al primului-ministru, Direcția control intern managerial și relații interinstituționale și Departamentul pentru strategii guvernamentale), în calitate de lider de proiect și MJ, în calitate de partener. MJ a avut rolul de a întreprinde demersurile necesare realizării acestui studiu, activitate ce a sprijinit implementarea Obiectivului specific 5.1. - *Consolidarea mecanismelor de control administrativ*²⁰ din Planul de integritate al Ministerului Justiției pentru perioada 2017-2020.

Elaborarea studiului a presupus analiza datelor culese prin intermediul unui chestionar completat de 106 instituții și autorități publice și al interviurilor susținute cu reprezentanții a 32 de instituții și autorități publice selectate în acest scop, pentru:

- stabilirea cadrului legislativ existent cu privire la controlul administrativ în general și la sancțiunile administrative în special;
- stabilirea modalității de implementare a sistemului sancțiunilor administrative;

¹⁹ <https://sna.just.ro/Infografice>

²⁰ Măsura 5.1.4. - Publicarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui (măsură restantă SNA 2012-2015)

- identificarea bunelor practici și a ariilor care necesită îmbunătățire;
- formularea de recomandări pentru îmbunătățirea controlului administrativ în general și a sistemului sancțiunilor administrative în special.

3. În contextul evaluării ex-post a impactului SNA 2016-2020, în anul 2020 reprezentanții MJ au elaborat propunerea de proiect cu titlul „Evaluarea implementării SNA 2016 - 2020 și recomandări pentru viitor” pentru a fi implementată în cursul anului 2021, în cadrul Mecanismului Financiar Norvegian (MFN) 2014 - 2021.

Potrivit propunerii de proiect, sunt prevăzute două rezultate majore:

- Evaluarea implementării SNA 2016 - 2020 (audit *ex-post*) și formularea de recomandări pentru un viitor document de politică publică în materie penală (activitate derulată în parteneriat cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și care vizează elaborarea unui raport de audit, care va analiza impactul strategiei, va identifica cele mai bune practici, dar și lacune, dificultăți întâmpinate în implementare. Documentul, prin propunerile și recomandările formulate, va sta la baza noii politici publice în materia luptei împotriva corupției);
- Îmbunătățirea capacităților tehnice ale Ministerului Justiției (MJ) de a monitoriza implementarea standardelor anticorupție, prin dezvoltarea portalului SNA.

2.3.5. Incidente de integritate

Potrivit SNA, în termen de trei luni de la un incident de integritate, instituția în care a avut loc respectivul incident trebuie să informeze Secretariatul tehnic cu privire la cauzele acestuia și măsurile dispuse pentru a preveni reparația unui incident similar. În anexa la prezentul raport de regăsește lista incidentelor de integritate.

La nivelul Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție au fost semnalate un număr de 4 incidente de integritate, raportate astfel:

- Autoritatea Electorală Permanentă - 1;
- Consiliul Superior al Magistraturii - secția pentru procurori - 3.

La nivelul Platformei de cooperare a administrației publice centrale au fost semnalate un număr de 107 incidente de integritate, raportate astfel:

- Ministerul Fondurilor Europene - 1, la nivelul unei structuri subordonate;
- Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri -1, la nivelul unei structuri subordonate;
- Ministerul Afacerilor Interne - 58 (Poliția Română - 46, Instituția prefectului și SPCRPCIV- 8, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”- 1, Poliția de Frontieră - 2, Inspectoratul General de Aviație -1);
- Casa Națională pentru Asigurări de Sănătate -1, la nivelul unei structuri subordonate;
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale -1, la nivelul unei structuri subordonate;
- Ministerul Transporturilor - 3, la nivelul Registrului Auto Român;
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - 2, la nivelul unor structuri subordonate;

MINISTERUL JUSTIȚIEI

- Ministerul Apărării Naționale - 1;
- Ministerul Finanțelor Publice - 8, la nivelul unor structuri ale ANAF;
- Ministerul Sănătății - 23, dintre care 1 la nivelul aparatului central și 22 la nivelul structurilor subordonate;
- Ministerul Justiției - 1, la nivelul unei structuri din subordinea ANP;
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor - 7, dintre care 3 la nivelul aparatului central și 3 la nivelul unor structuri subordonate.

Principala măsură adoptată ca urmare a producerii unui incident de integritate a fost încetarea raporturilor de serviciu.

În vederea remedierii aspectelor ce au favorizat producerea incidentelor de integritate, principalele măsuri adoptate de majoritatea instituțiilor au fost:

- Prelucrarea incidentului de integritate cu întreg personalul;
- Introducerea în planul de pregătire profesională a unor teme cu incidență în domeniul prevenirii corupției.

Au fost raportate o serie de măsuri specifice (de către structurile MAI) care au fost adoptate ca urmare a producerii unui incident de integritate.

3.IMPLEMENTAREA MĂSURILOR DIN STRATEGIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE 2016-2020

3.1.DEZVOLTAREA UNEI CULTURI A TRANSPARENȚEI PENTRU O GUVERNARE DESCHISĂ LA NIVEL CENTRAL ȘI LOCAL (Obiectivul general 1)

3.1.1.Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale (Obiectivul specific 1.1)

Dezvoltarea conceptului Registrului Unic al Transparenței Intereselor - RUTI (www.ruti.gov.ro) - (Angajament OGP/Summit Londra) (2016)

Registrul Unic al Transparenței Intereselor (RUTI) este un instrument creat pentru a facilita creșterea gradului de încredere, dar și de interes a cetățenilor față de procesul decizional, prin respectarea principiilor responsabilității și integrității la nivelul instituțiilor. RUTI este o platformă funcțională din data de 21.09.2016. Secretariatul General al Guvernului (SGG) a preluat și operaționalizează RUTI odată cu preluarea atribuțiilor fostului Minister al Consultării Publice și Dialogului Social (MCPDS).

Testarea și reglementarea Registrului Unic al Transparenței Intereselor (2016-2018)

Memorandumul privind instituirea Registrului Unic al Transparenței Intereselor aprobat în septembrie 2016 menționează că înscrierea în registru atât a decidenților, cât și a grupurilor specializate, are un caracter voluntar. De asemenea, înregistrarea efectivă a decidenților în RUTI, precum și completarea cu informații ce țin de portofoliul acestora (funcție, date de contact etc.) ori a întâlnirilor organizate de către aceștia, ce fac obiectul RUTI, se realizează exclusiv prin grija personalului desemnat de la cabinetele acestora.

SGG coordonează activitatea de publicare și actualizare a informațiilor pe portalul privind RUTI în baza art. 3 alin. (1) pct. 5 lit. ș) din H.G. nr. 137/2020²¹, astfel încât în cadrul Secretariatului tehnic al RUTI de la nivelul SGG au fost derulate următoarele activități:

- Informarea prin adrese scrise a tuturor decidenților în vederea creării și gestionării conturilor;
- Realizarea de materiale informative;
- Organizarea de sesiuni de training cu personalul desemnat de decidenți pentru administrarea corectă a conturilor;
- Acordarea de asistență permanentă atât personalului desemnat de la cabinetele demnitarilor care intenționează să își creeze cont RUTI sau au deja cont, cât și membrilor societății civile care doresc să se înscrie ca grupuri specializate.

Statistica raportată de Secretariatul General al Guvernului cu privire la Registrului Unic al Transparenței Intereselor se prezintă astfel:

- nr. de întâlniri raportate în RUTI de către factorii de decizie vizați de Registru, din administrația publică - 2615;
- nr. sesiuni traininguri RUTI în 2020 - 7;
- nr. demnitari informați prin adresă - 181;
- nr. de participanți la training - 85;
- nr. consilieri care nu au participat la training, din cei care au solicitat crearea contului - 77.

Completarea legislației, revizuirea mecanismelor instituționale și monitorizarea aplicării regulilor privind accesul la informații de interes public și transparență decizională

Monitorizarea standardelor de afișare a informațiilor de interes public pentru instituțiile și întreprinderile publice

Monitorizarea aplicării Ghidului privind consultarea publică în administrația publică

În cadrul proiectului *Guvernare transparentă, deschisă și participativă - standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit* - cod SIPOCA 35 SGG și-a asumat următoarele obiective specifice:

- Creșterea capacității instituțiilor publice de a asigura părților interesate un nivel ridicat de acces la informații de interes public;
- Îmbunătățirea gradului de participare publică și de armonizare a procesului de consultare pentru asigurarea transparenței decizionale.

Un obiectiv implicit al proiectului a vizat identificarea disfuncționalităților de ordin legislativ pentru imprimarea unei abordări unitare în aplicarea legislației privind accesul la informațiile de interes public și transparență decizională. În acest scop, au fost derulate

²¹ Hotărârea Guvernului nr. 137/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului

activități vizând identificarea și inventarierea practicilor neuniforme și limitative, atât în relație cu reprezentanții administrației publice, cât și în relație cu societatea civilă.

În vederea îmbunătățirii cadrului legal în domeniul liberului acces din oficiu la informațiile de interes public și transparenței decizionale, au fost elaborate și puse în consultare publică proiectele de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea modificării și completării normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații publice și Metodologiei privind transparența decizională în administrația publică (<https://sgg.gov.ro/new/anunturi-proiecte-de-acte-normative/>).

Aceste demersuri au completat acțiunile anterioare din cadrul proiectului sus-menționat, vizând mecanismele instituționale în domeniu:

- Elaborarea unei *Proceduri-model de sistem privind comunicarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis și asigurarea transparenței decizionale* aplicabilă la nivelul a 211 autorități și instituții publice din grupul-țintă, precum și în vederea elaborării unei astfel de proceduri la nivelul SGG;
- Elaborarea unui *Ghid explicativ pentru implementarea unitară a Procedurii-model și a unui Manual de bune practici pentru abordarea pro-activă a principiilor guvernării deschise, transparente și participative*;
- Elaborarea unui *Ghid tehnic pentru standardizarea funcționalității site-urilor administrației publice centrale și locale*;
- Elaborarea unui document de politică publică.

Prin Planul Național de Acțiune 2018-2020 al Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă, SGG și-a asumat și îndeplinit angajamentele *Uniformizarea practicilor privind procesele de consultare publică* pentru eficientizarea mecanismelor de transparență decizională prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică (<http://ogp.gov.ro/nou/uniformizarea-practicilor-privind-procesele-de-consultare-publica/>) și *Extinderea standardelor privind accesul la informațiile de interes public la nivelul autorităților publice locale* pentru dezvoltarea și extinderea aplicării standardelor elaborate în *Memorandumul privind creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public și în Memorandumul pentru Instituirea Registrului Unic al Transparenței Intereselor (RUTI)* la nivelul primăriilor de municipii și orașe (<http://ogp.gov.ro/nou/extinderea-standardelor-privind-accesul-la-informatiile-de-interes-public-la-nivelul-autoritatilor-publice-locale/>).

De asemenea, au fost derulate demersuri periodice în vederea monitorizării, centralizării și analizei practicilor și gradului de conformare ale autorităților și instituțiilor publice centrale și locale față de prevederile Legii nr. 544/2001 și Legii nr. 52/2003.

SGG a derulat 10 runde de monitorizare semestrială a autorităților administrației publice centrale și locale cu privire la respectarea standardelor cuprinse în Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare și în *Memorandumul privind creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public*. Instituțiile vizate de procesul de monitorizare au fost toate ministerele (inclusiv SGG), 123 autorități ale administrației publice centrale subordonate sau aflate în coordonarea ministerelor, 27

autorități ale administrației publice centrale autonome, 42 instituții ale prefectului, 41 consilii județene, 327 primării de municipii și orașe de la nivel național (inclusiv Primăria Municipiului București și cele 6 primării de sector). S-au verificat periodic (prin scanare manuală) site-urile autorităților menționate, fiind transmise periodic adrese scrise în vederea conformării și remedierii disfuncționalităților și acordată asistență periodică, ulterior fiind create baze de date și statistici privind monitorizarea.

Astfel, au rezultat următoarele grade de conformare față de standardele stabilite de cadrul legal:

- În anul 2017: ministere 87%, instituțiile prefectului 85%;
- În anul 2018: ministere 86%, autorități subordonate 50%, autorități autonome 44%, instituțiile prefectului 95%;
- În anul 2019: ministere 88%, autorități subordonate 63%, autorități autonome 60%, instituțiile prefectului 92%, consilii județene 73%, primării de orașe și municipii 53%;
- În anul 2020: ministere 77%, autorități subordonate 59%, autorități autonome 57%, instituțiile prefectului 85%, consilii județene 72%, primării de orașe și municipii 53%.

SGG a derulat și monitorizarea periodică anuală a publicării și centralizarea informațiilor conținute în rapoartele anuale de aplicare a Legii nr. 52/2003 ale ministerelor, instituțiilor prefectului și ale consiliilor județene. Numărul de autorități/instituții ale arcului guvernamental care și-au publicat pe pagina de internet proprie raportul anual privind transparența decizională a fost de: 17 ministere (rata publicare 100%); 41 de consilii județene, plus Consiliul General al Municipiului București (rata publicare 100%); 41 de instituții ale prefectului plus a municipiului București (rata publicare 100%).

În acest sens, au fost elaborate și publicate următoarele documente (<https://sgg.gov.ro/new/transparența-decizionala-monitorizare/>):

- *Analiza rezultatelor procesului de monitorizare a autorităților și instituțiilor publice cu privire la afișarea din oficiu standardizată a informațiilor de interes public în perioada 2017 - 2018;*
- *Sinteza rapoartelor anuale referitoare la implementarea de către autorități ale administrației publice centrale și locale a legislației privind liberul acces la informații de interes public în anul 2017;*
- *Sinteza rapoartelor anuale referitoare la implementarea de către autorități ale administrației publice centrale și locale a legislației privind liberul acces la informații de interes public în anul 2018;*
- *Sinteza rapoartelor anuale referitoare la implementarea de către autorități ale administrației publice centrale și locale a legislației privind liberul acces la informații de interes public în anul 2019;*
- *Sinteza rapoartelor anuale referitoare la implementarea de către autorități ale administrației publice centrale și locale a legislației privind transparența decizională 2017-2019 (în curs).*

Dezvoltarea de schimburi de bune practici, asistență, cursuri de formare pentru creșterea capacității instituțiilor publice de a furniza informații de interes public și de a asigura un proces participativ de calitate

SGG a raportat că, pentru creșterea capacității instituțiilor publice de a furniza informații de interes public și de a asigura un proces participativ de calitate, în perioada 2018-2020, a organizat:

- 16 sesiuni de training la nivelul administrației publice locale, 8 sesiuni de training la nivelul administrației publice centrale (ministere) cu persoanele responsabile cu aplicarea Legii nr. 544/2001 și Legii nr. 52/2003;
- 7 sesiuni de training cu persoanele responsabile RUTI, și
- a elaborat și publicat *Ghidul de informare privind importanța RUTI și a principiilor Codului de conduită prevăzute de Memorandumul privind Instituirea Registrului Unic al Transparenței Intereselor (RUTI) adresat grupurilor specializate.*

În urma activităților de monitorizare, centralizare și analiză, în baza atribuțiilor specifice ale SGG și a colaborării interinstituționale directe, au fost comunicate constant (în scris și verbal) disfuncționalitățile regăsite în practicile privind accesul la informații de interes public și transparență decizională, iar nivelul de receptivitate și conformare arătat de reprezentanții autorităților și instituțiilor monitorizate s-a dovedit a fi un bun punct de plecare pentru atingerea dezideratului de consolidare și îmbunătățire a transparenței decizionale din administrația publică centrală și locală. În cadrul activităților de informare, schimb de experiență, training organizate a fost acordată permanent asistență tehnică de specialitate.

Dezvoltarea platformei transparenta.gov.ro

Realizarea platformei transparenta.gov.ro a fost o activitate principală în cadrul proiectului SIPOCA 35 - Guvernare transparentă, deschisă și participativă - standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit (<https://sgg.gov.ro/new/guvernare-transparenta-deschisa-si-participativa-standardizare-armonizare-dialog-imbunatatit-cod-sipoca-35/>).

Scopul proiectului a fost creșterea gradului de transparență a actului de guvernare la nivel central și local. Obiectivul proiectului *Realizarea unei platforme transparenta.gov.ro, site centralizator cu informațiile obligatoriu de publicat de către instituțiile publice, concomitent cu furnizarea de asistență tehnică pentru creșterea capacității interne în afișarea de informații standardizate* a fost înlocuit cu un obiectiv nou, și anume *Elaborarea unui ghid tehnic de utilizare în format electronic, disponibil pe pagina de internet a SGG, care să producă uniformizarea site-urilor*, la nivelul celor 211 instituții vizate prin proiect, cu posibilitatea replicării, ulterior implementării proiectului, la nivelul instituțiilor locale.

Dezvoltarea platformei consultare.gov.ro pentru a asigura creșterea transparenței decizionale

Platforma consultare.gov.ro - platformă centralizatoare a proiectelor de acte normative lansate în consultare publică de autoritățile centrale și din subordine, prin care oricine

poate vizualiza și contribui cu sugestii și opinii asupra actelor normative aflate în consultare publică este operaționalizată din data de 01.01.2016.

În urma desființării Ministerului Consultării Publice și Dialogului Social, SGG a preluat administrarea platformei, care, până în 12 aprilie 2018, a integrat un număr total de 5277 proiecte de acte normative supuse consultării publice.

Începând cu luna martie 2019, SGG a dezvoltat o nouă versiune a platformei (<http://e-consultare.gov.ro/>). Îmbunătățirile constau în extinderea publicării proiectelor de acte normative inițiate atât la nivelul ministerelor, cât și la nivelul autorităților centrale din subordinea ministerelor și autorităților centrale autonome. Totodată, noua versiune a platformei *E-Consultare* vine în sprijinul cetățenilor sau oricăror reprezentanți ai societății civile care urmăresc și doresc să se implice, cu sugestii și opinii, crescând gradul de democratizare al procesului decizional. Astfel, platforma facilitează, într-un mod interactiv, trimiterea de propuneri direct către instituțiile inițiatoare. Arhiva platformei *E-Consultare* cuprinde perioada ianuarie 2016 - aprilie 2018 și poate fi accesată la adresa: <http://consultare.gov.ro>.

În același timp, noua platformă *E-Consultare* a integrat facilitatea *E-Dezbatere* (a cărei veche formă a funcționat sub titulatura de *Calendarul Dezbatelor Publice*, care poate fi regăsită ca arhivă pentru perioada februarie 2016 - ianuarie 2019).

Totodată, *E-Consultare* preia proiectele de acte normative lansate în consultare publică de către Comisia Europeană prin intermediul buletinului informativ *EU-Consultare*.

Utilizatorii pot participa la consultarea publică, prin transmiterea de recomandări și se pot informa prin abonarea la newsletter-ul săptămânal care conține lista celor mai recente proiecte de acte normative aflate în consultare publică. Din punct de vedere funcțional, platforma *E-Consultare* centralizează noile propuneri normative, precum și termenele înăuntrul cărora se pot trimite punctele de vedere, structurate cu prioritate cronologică în funcție de proiectele care au cel mai mic număr de zile până la data expirării consultării publice, permițând în același timp transmiterea sugestiilor venite din partea societății civile direct către inițiatori.

Totodată, această versiune a platformei *E-Consultare* include și arhiva celei anterioare, din perioada ianuarie 2016 - aprilie 2018, putând fi accesată la adresa: <http://consultare.gov.ro/>.

Crearea unei evidențe unice a persoanelor juridice cu statut de utilitate publică

SGG a realizat actualizarea anuală a evidenței unice a persoanelor juridice care dețin statutul de utilitate publică în baza OG nr. 26/2000²², cu modificările și completările ulterioare, precum și activități de monitorizare a activității în domeniu a ministerelor inițiatoare de proiecte de hotărâri de guvern privind acordarea statutului de utilitate publică.

Ultima actualizare publicată a listei persoanelor juridice care dețin statutul de utilitate publică în baza OG nr. 26/2000, cu modificările și completările ulterioare, a fost în luna

²² Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România
Tel. +4 037 204 1999
www.iust.ro

februarie 2021, evidență ce poate fi accesată la următorul link:
<https://sgg.gov.ro/1/relatia-cu-societatea-civila-2/>

Cooperarea cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale și cu organizațiile societății civile în vederea unei mai bune implementări a guvernării deschise la nivel local și central

SGG a realizat demersuri în vederea realizării și consolidării cadrului de dialog cu mediul asociativ, prin organizarea de întâlniri și consultări publice, dar și prin menținerea instrumentelor on-line de dialog cu societatea civilă. Astfel, SGG a administrat și gestionat cu titlu permanent platforma CONECT, precum și Registrul asociațiilor, fundațiilor și federațiilor din evidența SGG.

De asemenea, Secretariatul Tehnic al Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă în România (constituit la nivelul SGG din punctul de contact desemnat din cadrul Direcției Tehnologia Informației și Digitalizare (DTID) și Serviciul pentru Guvernare Deschisă) a asigurat coordonarea procesului de elaborare, implementare, monitorizare a angajamentelor din Planul Național de Acțiune al Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă. Astfel, pe parcursul anului 2020, au fost organizate 16 evenimente (grupuri de lucru și consultări pentru elaborarea PNA 2020-2022, webinar Concurs "Open State", întâlniri autorități - ONG-uri în cadrul OGP Club).

În vederea re-operationalizării Comitetului Național de Coordonare a PGD România, în data de 22 iulie 2020 a fost aprobat în ședință de guvern Memorandumul cu tema *Constituirea Comitetului Național de Coordonare*. Punerea în aplicare a prevederilor Memorandumului și constituirea CNC vor demara în 2021, având în vedere modificările și măsurile de reorganizare de la nivelul administrației publice centrale.

Planul Național de Acțiune 2020-2022 a fost elaborat și publicat, urmând a fi supus aprobării în ședință de guvern prin Memorandum (<http://ogp.gov.ro/nou/pna-2020-2022/>).

SGG a organizat în cursul anului 2020 o serie de întâlniri online destinate atât reprezentanților administrației de la nivel central și local, cât și reprezentanților societății civile. Întâlnirile online au acoperit subiecte ce țin de datele deschise precum: proiectul de lege privind datele deschise, reutilizarea datelor deschise, portalul național, standardizarea datelor de la nivel local etc. Aceste întâlniri fac parte din dialogul structurat, constant, între reprezentanții guvernamentali cu atribuții în domeniu și comunitatea interesată și implicată în reutilizarea datelor deschise, parte integrantă din demersurile de guvernare deschisă.

De asemenea, departamentul de specialitate al SGG asigură asistență permanentă atât la nivelul administrației pentru procesul de publicare a datelor deschise, cât și la nivelul societății civile în procesul de reutilizare a acestora.

Transparency Romania a susținut schimburi de bune practici, asistență, cursuri de formare profesională pentru creșterea capacității instituțiilor publice, în special a celor de la nivel local, de a furniza informații de interes public și de a asigura un proces participativ de calitate, în cadrul unor parteneriate derulate cu o serie de autorități publice locale

(Consiliul Județean Sibiu, Consiliul Județean Buzău, Municipiul Aiud, Municipiul Botoșani, Municipiul Caransebeș).

Activitățile au fost dedicate funcționarilor publici și au vizat procedurile cerute de legislație în vederea asigurării transparenței administrative, dar și valorile și atitudinile care pot să crească încrederea cetățenilor în instituțiile publice.

3.1.2. Creșterea transparenței proceselor de administrare a resurselor publice (Obiectivul specific 1.2)

Consolidarea platformei de transparență bugetară prin creșterea numărului de informații, rapoarte și bugete publicate

- Veniturile și cheltuielile fiecărei instituții publice sunt publicate pe site-ul www.mfinante.gov.ro, la rubrica Transparență bugetară, detaliat, lunar, în format deschis de tip pdf, xml și xlsx, începând cu luna ianuarie 2016.
- Interfața intuitivă a fost realizată, fiind accesibilă de pe calculator sau dispozitiv mobil.
- Numărul și structura instituțiilor publice publicate se actualizează lunar. În luna februarie 2021 erau înregistrate în Registrul entităților publice din cadrul Sistemului Național de Raportare FOREXEBUG 13.796 instituții publice.
- Bugetul aprobat al fiecărei instituții publice, detaliat pe baza clasificății bugetare este publicat în format deschis de tip pdf cu xml atașat și se actualizează lunar, cu ultimul raport de buget transmis de instituția publică respectivă.
- Rapoartele agregate sunt publicate lunar, în format deschis, începând cu luna martie 2016.
- Informații privind gradul de angajare a bugetului aprobat publicate și rapoarte financiar-contabile.

Rapoartele cu informații privind gradul de angajare a bugetului aprobat al instituției publice sunt publicate trimestrial, pe platforma de transparență bugetară, începând cu luna iunie 2019.

Referitor la indicatorii: bugetele componente ale bugetului general consolidat, publicate în format deschis, respectiv anexe detaliate și publicate în format deschis pentru fiecare dintre bugete precizăm că, la rubrica *Domenii*, subrubrica *Bugetul de stat* din cadrul site-ului www.mfinante.gov.ro, se regăsesc informații privind *Execuția bugetară*.

În ceea ce privește rapoartele financiar-contabile generate de Sistemul Național de Raportare FOREXEBUG, formularele se depun în continuare, în paralel, atât în format letric cât și în format electronic, în scopul confruntării informațiilor și eliminării eventualelor diferențe. Aceste rapoarte se vor publica numai după finalizarea activității de parallel - run.

Cu privire la dezvoltarea soluțiilor de e-guvernare, e-administrare și e-justiție, ca platforme de accesare a serviciilor publice de către cetățeni, Ministerul Finanțelor (MF) a raportat că în anul 2020 s-au înregistrat următoarele valori ale indicatorilor, pe ansamblul platformelor dezvoltate de MF:

- Platforma PATRIMVEN care permite furnizarea informațiilor despre patrimoniul și/ sau veniturile contribuabililor a înregistrat un număr de 10.164.519 interogări;
- Spațiul Privat Virtual a înregistrat un număr de 1.485.700 utilizatori.

Publicarea anuală a informațiilor privind utilizarea publică și reutilizarea socială a bunurilor confiscate în cadrul procedurilor judiciare penale (Angajament OGP/Summit Londra)

În cursul anului 2020 a existat un bun reutilizat public; nu au existat bunuri reutilizate social, bunuri imobile transmise cu titlu gratuit în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale, bunuri imobile date în folosință gratuită asociațiilor și fundațiilor, precum și Academiei Române și academiilor de ramură sau bunuri imobile intrate, prin confiscare, în cadrul procesului penal, în proprietatea privată a statului și transmise cu titlu gratuit în domeniul public al statului și în administrarea autorităților administrației publice centrale, altor instituții publice de interes național, după caz, sau regiilor autonome de interes național.

În vederea asigurării transparenței procesului de reutilizare a bunurilor imobile, ANABI publică pe pagina de internet a instituției, la secțiuni distincte, toate imobilele care îndeplinesc condițiile legale pentru a face obiectul unei cereri de reutilizare în interes public sau social. Pe parcursul anului 2020 au fost publicate 13 anunțuri. La data de 31.12.2020 pe pagina de internet a Agenției erau publicate informații cu privire la 95 de bunuri imobile confiscate.

Din perspectiva atribuțiilor de reutilizare, prevăzute de art. 34 - 35 din Legea nr. 318/2015, ANABI a demarat procedurile de reutilizare publică a unui imobil confiscat, prin transmiterea propunerii de inițiere, de către Ministerul Finanțelor Publice, a unei Hotărâri de Guvern privind transmiterea cu titlu gratuit, în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Justiției. În acest sens a fost emisă HG nr. 797/2020 privind transmiterea cu titlu gratuit, din domeniul privat al statului în domeniul public al acestuia și în administrarea Ministerului Justiției, a unui imobil intrat în proprietatea privată a statului prin confiscare.

În temeiul prevederilor OUG nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, a fost abrogat art. 37 din Legea nr. 318/2015 ce făcea referire la modalitatea alocării sumelor rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile, după rămânerea definitivă a hotărârii de confiscare. Pentru anii precedenți ANABI a publicat informațiile relevante privind alocarea sumelor și modul de utilizare.

Implementarea open contracting data standard la nivelul următoarelor sectoare publice: infrastructură, energie, sănătate. Extinderea ulterioară a aplicării standardului la nivel național (Angajament OGP/Summit Londra)

Secretariatul General al Guvernului a raportat că începând cu data de 02.04.2018 este disponibil noul Sistem Electronic de Achiziții Publice dezvoltat în cadrul proiectului *Sistem informatic colaborativ pentru mediu performant de desfășurare al achizițiilor publice - SICAP*.

În cadrul Planului Național de Acțiune OGP 2016-2018, aprobat prin Memorandum, Agenția pentru Agenda Digitală a României (AADR) și-a asumat implementarea Open Contracting Data Standard (OCDS) în noua versiune (aflată în acel moment în lucru) a Sistemului Electronic de Achiziții Publice (SEAP/SICAP). Acest angajament nu s-a aflat niciun moment în responsabilitatea SGG (Cancelaria Prim-Ministrului), ci a AADR. Cancelaria Prim-Ministrului și, ulterior, SGG a figurat ca partener în implementarea angajamentului asumat de AADR, în sensul facilitării colaborării cu reprezentanții Open Contracting Partnership, respectiv asigurarea suportului pentru încărcarea automată a datelor în platforma data.gov.ro. Conform raportărilor AADR, standardul OCDS a fost implementat parțial din punct de vedere tehnic în platforma menționată, însă angajamentul nu a fost finalizat. Datele din SEAP nu sunt în acest moment nici colectate, nici publicate în formatul OCDS.

Seturile de date din platforma SEAP, din toate domeniile, sunt publicate trimestrial pe portalul data.gov.ro, însă nu în standardul OCDS.

Publicarea în format deschis a datelor statistice privind rezultatele obținute în cadrul mecanismului de prevenire a conflictului de interese în achizițiile publice finanțate din fonduri naționale și europene

Sistemul informatic PREVENT a devenit operațional la sfârșitul lunii iunie 2017, atât pentru fondurile naționale, cât și pentru cele europene, potrivit prevederilor Legii nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, în prezent fiind pe deplin funcțional.

În anul 2020, au fost analizate 19.140 proceduri de achiziție publică prin intermediul sistemului PREVENT, în vederea identificării posibilelor conflicte de interese. Din totalul procedurilor analizate, 12.958 au fost proceduri de achiziție publică singulare (fără loturi), 6.182 au fost proceduri de achiziție publică subsecvente (conținând 78.609 de loturi), iar 3.574 se referă la contracte finanțate din fonduri europene.

În aceeași perioadă de raportare, inspectorii de integritate au emis 10 avertismente de integritate în ceea ce privește posibile încălcări ale legislației privind conflictul de interese în achiziții publice, în valoare de 54,3 milioane lei (aprox. 11,1 milioane euro).

Astfel, în 8 dintre cele 10 cazuri notificate de sistem, conducătorii autorităților contractante au luat măsuri pentru înlăturarea cauzelor care generau conflictele de interese, în timp ce în celelalte 2 cazuri pentru care s-au emis avertismente de integritate, Agenția Națională de Integritate va proceda la aplicarea art. 9 din Legea nr. 184/2016, în situațiile în care nu vor fi înlăturate cauzele conflictelor de interese.

Totodată, inspectorii de integritate au notificat Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP), în baza acordului de cooperare încheiat între Agenția Națională de Integritate și ANAP, un număr de 7 nereguli privind posibile relații ce pot exista între persoane din autoritatea contractantă și persoane din cadrul operatorilor economici ce au calitatea de ofertanți în cadrul procedurilor de achiziție inițiate de către o autoritate contractantă.

În perioada raportată, sistemul PREVENT a analizat 2.474 autorități contractante, 14.847 operatori economici și 259.355 de persoane, reprezentanți ai instituțiilor publice și ai ofertanților.

Publicarea anuală, în format deschis, a indicatorilor de performanță elaborați și monitorizați în cadrul Strategiei Naționale Anticorupție (Angajament OGP/Summit Londra)

Măsura se implementează prin publicarea raportului anual de monitorizare²³ și a anexelor acestuia. Pentru anul 2020, colectarea datelor s-a făcut în perioada ianuarie - martie 2021, raportul fiind disponibil pe portalul sna.just.ro, la secțiunea monitorizare (<http://sna.just.ro/Rapoarte+de+monitorizare>).

Extinderea publicării în format deschis a indicatorilor tehnici (de rezultat și de impact), alături de cei financiari existenți pe portalul data.gov.ro, pentru proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, precum și a întregii documentații de proiect

Ministerul Fondurilor Europene (MFE) a raportat că pe site-ul instituției sunt publicate:

- stadiul de implementare pentru proiectele de investiții publice (<https://mfe.gov.ro/contracte-in-implementare/>) ;
- listele cu proiectele contractate la nivelul fiecărui program operațional gestionat de instituție (POIM, POCU, POC, POAT) (<https://data.gov.ro/dataset/proiecte-contractate>);
- informații privind absorbția fondurilor europene (<https://data.gov.ro/dataset/stadiul-absorbției-fondurilor-europene>)
- informații privind invitațiile de participare, achizițiile directe în secțiunea “Achiziții publice” ;
- informații privind Programul Anual al Achizițiilor Publice, Centralizatorul achizițiilor publice și contractele de achiziții încheiate de MFE.

3.2. CREȘTEREA INTEGRITĂȚII INSTITUȚIONALE PRIN INCLUDEREA MĂSURILOR DE PREVENIRE A CORUPȚIEI CA ELEMENTE OBLIGATORII ALE PLANURILOR MANAGERIALE ȘI EVALUAREA LOR PERIODICĂ CA PARTE INTEGRANTĂ A PERFORMANȚEI ADMINISTRATIVE (Obiectivul general 2)

3.2.1 Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale (Obiectivul specific 2.1)

Auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul tuturor autorităților publice

În anul 2019, la nivelul ST SNA au fost centralizate rapoarte prin care au fost auditate 4007 instituții, dintre care 837 la nivel central (autorități autonome, instituții anticorupție și instituții din administrația publică centrală, inclusiv structuri aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate) și 3170 la nivel local (primării, consilii județene, unități de învățământ, sanitare, de cultură, servicii sociale, etc.). Temele ce au făcut obiectul misiunilor de audit public intern au fost: codul etic/deontologic/de conduită; consilier de etică; funcții sensibile. Scopul demersului a fost acela de a avea o imagine de

²³ <https://sna.just.ro/Rapoarte+de+monitorizare>
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România
Tel. +4 037 204 1999
www.iust.ro

ansamblu, cu privire la modul în care măsurile preventive prevăzute în Anexa 3 la SNA 2016-2020 sunt implementate la nivelul instituțiilor publice.

ST SNA a elaborat documentul Analiza rapoartelor de audit public intern privind evaluarea sistemului de prevenire a corupției, anul 2019, document ce vizează analiza rapoartelor privind auditarea a 534 de instituții la nivel central (toate instituțiile membre ale platformei administrației publice centrale și ale platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție, autorități autonome, întreprinderi publice și structuri aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate), precum și 317 instituții la nivel local (primării de oraș/municipiu/comună, consilii județene, unități de învățământ, sanitare, culturale, etc.). Documentul face o analiză a constatărilor, recomandărilor și concluziilor echipelor de audit, cu scopul de a identifica problemele comune și soluțiile promovate de auditori, formulând concluzii cu privire la eficiența mecanismului.

Una dintre temele cuprinse în agenda Platformelor de cooperare organizate în luna decembrie 2020 a fost informarea privind cele 3 măsuri de prevenire a corupției din Anexa 3, ce vor fi auditate în anul 2021. Astfel, conform îndrumarului pentru derularea misiunilor de audit public intern privind "Evaluarea sistemului de prevenire a corupției", în anul 2021 se vor audita măsurile:

- Conflicte de interese;
- Incompatibilități;
- Interdicții după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice (pantouflage).

Revizuirea actelor normative secundare și/sau terțiare în materie pentru asigurarea corelării standardelor de control managerial intern cu inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției

Secretariatul General al Guvernului a raportat că a fost modificată legislația specifică în domeniul controlului intern managerial, respectiv a fost publicat OSGG 600/2018 privind aprobarea Codului Controlului intern managerial al entităților publice.

Prin proiectul "Consolidarea implementării standardelor de control intern managerial la nivel central și local" - cod SIPOCA 34, au fost elaborate trei instrumente de lucru (*Metodologia de management al riscurilor, Ghidul de realizare a procedurilor de sistem și operaționale, Manualul de implementare SCIM*), care sunt publicate pe site-ul SGG, <https://sgg.gov.ro/new/metodologie-scim/>.

Adoptarea cadrului normativ necesar pentru introducerea unei metodologii standard de evaluare a riscurilor de corupție și implementarea acesteia, la nivel central, ca premisă pentru actualizarea o dată la doi ani a planurilor de integritate

Dezvoltarea unui mecanism instituțional de evaluare ex- post a incidentelor de integritate și de promovare a măsurilor preventive adaptate la tipologia faptelor analizate

La data de 2 august 2018 a fost adoptată Hotărârea de Guvern nr. 599, pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și

instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate. Actul normativ a fost publicat în Monitorul Oficial Partea I nr. 751/30.08.2018, dată la care a intrat în vigoare.

Publicarea listei incidentelor de integritate și a măsurilor de remediere, alături de rezultatele evaluării SCIM și de indicatorii aferenți fiecărui standard

MJ solicită tuturor instituțiilor și autorităților publice situația incidentelor de integritate, în cazul în care acestea au existat, precum și o prezentare succintă a măsurilor adoptate pentru remedierea aspectelor care au favorizat producerea incidentului.

Lista incidentelor de integritate reprezintă anexă la prezentul raport și este publicată în format deschis pe portalul SNA, după aprobarea acestuia în cadrul platformelor de cooperare constituite în vederea monitorizării Strategiei (<https://sna.just.ro/Rapoarte+de+monitorizare>).

SGG a elaborat în anul 2020 *Raportul privind stadiul implementării sistemelor de control intern managerial la nivelul instituțiilor publice*, în baza raportărilor primite de la ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului oricărui fond special, pentru anul 2019, raport disponibil la adresa <https://sgg.gov.ro/new/rapoarte/>.

Adoptarea unui standard de raportare anual referitor la modul de utilizare a banilor publici pentru atingerea obiectivelor instituției publice, ca premisă pentru stabilirea finanțării viitoare și reflectarea acestui standard în rapoartele anuale ale instituțiilor publice

În anul 2018, SGG în parteneriat cu Ministerul Finanțelor Publice (MFP), a elaborat proiectul de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea metodologiei de elaborare a planurilor strategice instituționale la nivelul administrației publice centrale, care cuprinde o secțiune dedicată programelor bugetare. MFP a formulat observații și propuneri privind proiectul de Hotărâre de Guvern în cursul anului 2019, iar în cursul anului 2020 SGG a revenit cu proiectul de act normativ, care se află în analiză la direcția de specialitate din cadrul ministerului.

Stabilirea de ținte de management pentru funcțiile de conducere privind gradul de conformitate administrativă și de implementare a standardelor legale de integritate, precum și aplicarea corelativă de măsuri manageriale corective

Secretariatul General al Guvernului (SGG) a raportat că au fost stabilite și aprobate țintele de management pentru funcțiile de conducere privind gradul de conformitate administrativă și de implementare a standardelor legale de integritate, precum și aplicarea corelativă de măsuri manageriale corective la nivelul entității. La nivelul SGG au fost identificate un număr de 10 ținte de management pentru standardele de integritate, cu măsuri corective, structuri responsabile și termene, respectiv:

- Elaborarea de chestionare de evaluare pentru aprecierea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind Codul etic/deontologic/de conduită;
- Elaborarea de chestionare de evaluare pentru aprecierea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind declararea averilor;
- Elaborarea și publicarea anuală a inventarului cadourilor pe site-ul instituției;
- Elaborarea și postarea pe intranet a procedurii interne privind declararea cadourilor;
- Elaborarea de chestionare de evaluare pentru aprecierea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind conflictul de interese;
- Elaborarea de chestionare de evaluare pentru aprecierea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind consilierul etic și pentru creșterea gradului de popularizare a rolului consilierului de etică;
- Gradul de acceptare și preluare al recomandărilor formulate de societatea civilă cu privire la proiectele de acte normative supuse consultării publice (ca procent între numărul total de recomandări transmise și numărul de propuneri efectiv preluate);
- Elaborarea și postarea pe site a Raportului de implementare a Legii nr. 544/2001 pentru ultimul an;
- Elaborarea și postarea pe intranet a procedurii interne privind avertizorul în interes public;
 - Elaborarea și postarea pe intranet a procedurii interne privind inventarierea funcțiilor sensibile.

3.2.2 Creșterea eficienței măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative cu privire la consilierul de etică, protecția avertizorului în interes public și interdicțiile post-angajare (pantouflage-ul) (Obiectivul specific 2.2)

Revizuirea și completarea cadrului normativ privind consilierul de etică prin consolidarea statutului și mandatului acestuia, inclusiv prin asigurarea resurselor necesare

Potrivit art. 597 alin. (2) lit. k) din Codul administrativ, la data intrării în vigoare a Codului Administrativ, se abrogă *Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 2 august 2007, act normativ ce reglementa anterior instituția consilierului de etică (art. 21).

Față de reglementarea anterioară, Codul administrativ cuprinde următoarele prevederi cu privire la consilierul de etică:

- În mod excepțional, în funcție de numărul de personal din cadrul autorității sau instituției publice, de complexitatea problemelor și de volumul activității specifice, pot fi desemnați doi consilieri de etică;
- Procedura de desemnare, atribuțiile și modalitatea de raportare a instituțiilor și autorităților în scopul asigurării implementării, monitorizării și controlului respectării principiilor și normelor de conduită a funcționarilor publici se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici;

- Caracterul confidențial al consilierii etice. Aceasta se desfășoară în baza unei solicitări formale adresate consilierului de etică sau la inițiativa sa atunci când din conduita funcționarului public rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia. Consilierul de etică are obligația de a nu comunica informații cu privire la activitatea derulată decât în situația în care aspectele semnalate pot constitui o faptă penală;
- Respectarea prevederilor legislației pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date;
- Autoritățile și instituțiile publice au obligația să asigure participarea consilierilor de etică la programele de formare și perfecționare profesională, organizate de Institutul Național de Administrație, în condițiile legii;
- Pentru informarea cetățenilor, compartimentele de relații cu publicul au obligația de a asigura publicarea principiilor și normelor de conduită pe pagina de internet și de a le afișa la sediul autorității sau instituției publice, într-un loc vizibil și accesibil publicului;
- Funcționarii publici nu pot fi sancționați sau prejudiciați în niciun fel pentru că s-au adresat consilierului de etică cu solicitarea de a primi consiliere cu privire la respectarea principiilor și normelor de conduită;
- Dobândirea calității de consilier de etică vizează deținerea unui statut temporar, atribuit cu respectarea unor condiții expres, unui funcționar public pentru o perioadă de 3 ani;
- În perioada exercitării calității de consilier de etică funcționarul public își păstrează și funcția publică deținută. Dreptul la carieră al funcționarului public este cel corespunzător funcției publice deținute;
- Fișa postului corespunzătoare funcției deținute de consilierul de etică se elaborează de către compartimentul de resurse umane și se aprobă de către conducătorul autorității sau instituției publice, prin raportare la atribuțiile stabilite în sarcina acestuia;
- Independența consilierului de etică în exercitarea atribuțiilor, în sensul că acesta își desfășoară activitatea pe baza fișei postului. În activitatea de consiliere etică acesta nu se supune subordonării ierarhice și nu primește instrucțiuni de la nicio persoană, indiferent de calitatea, funcția și nivelul ierarhic al acesteia;
- Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un funcționar public pentru a fi numit consilier de etică;
- Situațiile de incompatibilitate cu calitatea de consilier de etică și efectul intervenirii acestora (încetarea calității de consilier de etică);
- Reglementarea unor atribuții ale consilierului de etică, precum:
 - organizează sesiuni de informare a funcționarilor publici cu privire la normele de etică, modificări ale cadrului normativ în domeniul eticii și integrității sau care instituie obligații pentru autoritățile și instituțiile publice pentru respectarea drepturilor cetățenilor în relația cu administrația publică sau cu autoritatea sau instituția publică respectivă;

- semnaleză practici sau proceduri instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor și normelor de conduită în activitatea funcționarilor publici;
 - analizează sesizările și reclamațiile formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii și formulează recomandări cu caracter general, fără a interveni în activitatea comisiilor de disciplină;
 - poate adresa în mod direct întrebări sau aplica chestionare cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația cu publicul, precum și cu privire la opinia acestora despre calitatea serviciilor oferite de autoritatea sau instituția publică respectivă.
- Modul de evaluare a activității consilierului de etică;
 - Cazurile de încetare a calității de consilier de etică și modalitatea în care acestea sunt constatate.

Elaborarea cadrului normativ secundar și/sau terțiar în vederea garantării protecției avertizorilor în interes public

Completarea cadrului normativ prin extinderea ariei de aplicare a interdicțiilor la migrarea angajaților din sectorul public în cel privat și reglementarea mecanismelor de control al respectării acestor interdicții, precum și a cadrului sancționator

În ceea ce privește protecția avertizorilor, având în vedere calitatea de inițiator al Legii nr. 571/2004, MJ și-a asumat rolul transunerii *Directivei (UE) 2019/1937*, în legislația națională, sens în care, prin OMJ nr. 118/C/13.01.2020 a fost constituit *Grupul de lucru pentru transpunerea Directivei privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii Europene*, ce a avut întâlniri frecvente în cursul anului 2020. De asemenea, membrii grupului de lucru au participat constant și la reuniunile a două formate existente la nivel European, pentru a afla părerile celorlalte State Membre cu privire la transpunerea Directivei și soluțiile adoptate: *Grupului de experți vizând transpunerea Directivei privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului UE - Direcția Generală Justiție și Consumatori din cadrul Comisiei Europene (DG JUST) și Rețeaua Autorităților Europene de Integritate și privind Avertizorii - NEIWA (Network of European Integrity and Whistleblowing Authorities)*.

În perioada august-septembrie 2020 a fost elaborată prima formă a proiectului de lege ce a făcut obiectul unei prime runde de consultări cu instituții și autorități publice. Proiectul a fost publicat spre consultare publică în data de 5 martie 2021²⁴, fiind organizată și o dezbatere publică, la data de 8 aprilie 2021, la care au participat reprezentanți ai societății civile și ai mediului de afaceri care au formulat propuneri, sugestii și opinii valoroase în definitivarea textului. Dezideratul MJ este acela de a se asigura că legislația de transpunere va avea la bază surse extinse și adecvate de fundamentare, astfel încât să fie asigurată conformitatea cu prevederile Directivei, nevoile identificate la nivel național și integrarea în sistemul legislativ și instituțional existent.

²⁴ <http://www.just.ro/proiect-de-lege-privind-protectia-avertizorilor-in-interes-public/>

În privința cadrului legal în materia pantouflage-ului, evaluarea legislației privind protecția avertizorilor în interes public și migrația angajaților din sectorul public în cel privat au constituit, totodată, una din activitățile proiectului POCA „*Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție*”, cod SIPOCA 62, stadiul realizării acesteia fiind prezentat la secțiunea 2.3.3. din raport.

3.3 - CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII, REDUCEREA VULNERABILITĂȚILOR ȘI A RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN SECTOARE ȘI DOMENII DE ACTIVITATE PRIORITARE (Obiectivul general 3)

3.3.1 Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate (Obiectivul specific 3.1)

Înființarea în cadrul Ministerului Sănătății a unui mecanism de prioritizare a alocărilor bugetare și evaluare a oportunității deciziilor MS și CNAS, conform studiilor bazate pe dovezi și a unor metodologii și criterii clare de evaluare

La nivelul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate (CNAS) se derulează proiectul „Sistem Integrat de Management în Sistemul de Asigurări Sociale de Sănătate” - cod SIPOCA 729. Obiectivul proiectului este de a dezvolta un instrument extrem de important pentru suport operațional ce optimizează procesele decizionale ale instituției, de a furniza informații pe baza cărora pot fi realizate politici publice în domeniul sănătății, precum și de a consolida capacitatea instituțională a CNAS de a comunica rapid și eficient cu instituțiile care alimentează cu date sistemul de sănătate publică prin creșterea gradului de interoperabilitate a sistemelor informaționale și informatice utilizate și standardizarea datelor.

Prin proiect se va asigura un sistem integrat de management, care să prelucreze datele specifice colectate de Platforma informatică din asigurările de sănătate (PIAS), să susțină realizarea de studii și evaluări precum și elaborarea de rapoarte menite să sprijine și să consolideze capacitatea administrativă a autorității, prin:

- Aplicarea sistemului de politici bazate pe dovezi în autoritățile și instituțiile publice centrale, inclusiv evaluarea ex ante a impactului, respectiv:
 - Sistem integrat de management care să susțină un proces decizional performant continuu și o planificare strategică fundamentată pe dovezi, pentru atingerea obiectivelor instituționale;
 - Elaborarea Strategiei de dezvoltare a CNAS.
- Cunoștințe și abilități ale personalului din autoritățile și instituțiile publice centrale îmbunătățite pentru susținerea măsurilor/acțiunilor din cadrul acestui obiectiv specific:
 - Implementarea unui program de instruire pentru personalul CNAS și al structurilor subordonate care să ofere sustenabilitate proiectului.

Totodată, principalele beneficii aduse de un astfel de sistem se referă (dar nu se limitează) la:

- Fundamentarea riguroasă a deciziilor de management CNAS/CJAS bazate pe înțelegerea nevoilor, reducerea riscurilor, creșterea eficienței cheltuielilor publice;
- Generarea de rapoarte personalizate în vederea efectuării analizelor de diferite tipuri sau statisticilor (Ministerul Sănătății, Institutul Național de Statistică, Institutul Național de Sănătate Publică, etc.);
- Extragerea, analizarea și arhivarea volumelor mari de date eșantionate, existente în cele patru sisteme informatice ce compun Platforma Informatică a Asigurărilor de Sănătate;
- Instituțiile care alimentează cu date sistemul de sănătate publică vor avea la dispoziție funcționalități pentru transmiterea și validarea datelor înregistrate în format electronic care vor fi accesate prin intermediul proiectului propus.
- Îmbunătățirea acțiunilor de control cu privire la activitățile derulate de furnizorii de servicii aflați în contract cu casele de asigurări de sănătate.

Ministerul Sănătății (MS), în parteneriat cu Academia Română au implementat un proiectul „Îmbunătățirea capacității de planificare strategică și management al Programelor Naționale de Sănătate Publică (PNSP) finanțate de Ministerul Sănătății”, cod SIPOCA 13, cu finanțare din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA).

În cadrul activității „Dezvoltarea instrumentelor de planificare strategică și de bugetare pe programe pentru programele naționale de sănătate publică”, au fost finalizate, urmând a fi aprobate:

- O analiză comprehensivă a situației actuale a Programelor Naționale de Sănătate Publică (PNSP) și evaluarea nevoilor acestora (se vor avea în vedere: deficite legate de cadrul normativ, resursele umane și formarea acestora, deficite metodologice, informaționale, de infrastructură, inclusiv IT, financiare, manageriale s.a.)”;
- O metodologie unitară de planificare strategică și bugetară, plan de măsuri pentru PNSP, matrice logframe PNSP, organizarea fluxurilor financiare și controlul implementării PNSP, incluzând criterii precum echitatea, eficiența, costurile, fezabilitatea. Colectarea datelor și informațiilor cantitative și/sau calitative necesare și stabilirea gradului de prioritate pentru fiecare Program Național de Sănătate Publică implementat.

Transparentizarea utilizării resurselor publice prin agregarea centralizată a datelor pe portalul transparenta.ms.ro

MS este unul dintre cele 5 ministere beneficiare ale proiectului „Creșterea calității și a numărului de seturi de date deschise publicate de instituțiile publice” - SIPOCA 36, proiect implementat la nivelul Secretariatului General al Guvernului.

Scopul acestui proiect este promovarea și creșterea atât a transparenței în administrația publică, cât și a gradului de comunicare cu cetățenii prin îmbunătățirea modalităților și mijloacelor de publicare a datelor deschise gestionate de autoritățile și instituțiile publice.

În prezent, MS are publicate pe platforma unică la nivel național, data.gov.ro, un număr de 67 seturi de date colectate atât de la nivelul instituției cât și de la nivelul unităților aflate în coordonarea sau subordinea sa.

Continuă activitățile menționate în Raportul privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 în anul 2018, respectiv protocolul de colaborare al MS cu Agenția Națională pentru Agenda Digitală a României (ANADR), aplicarea Ordinului Ministrului Sănătății nr.1258/2016 pentru transparentizarea informațiilor cu privire la achizițiile publice și contractele ce implică utilizarea patrimoniului public la nivelul spitalelor publice, serviciilor județene de ambulanță și instituțiilor cu personalitate juridică aflate în subordinea sau în coordonarea MS și încărcarea datelor pe platforma www.monitorizarecheltuieli.ms.ro, aceeasi pe care se realizează și monitorizarea cheltuielilor spitalelor publice, dar pe altă partiție, platformă dezvoltată de către Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS).

Evaluarea performanței sistemului de achiziții centralizate al Ministerului Sănătății și a oportunităților de extindere a sistemului

Structura care este responsabilă de achizițiile publice, are în vedere stabilirea elementelor care vor sta la baza elaborării și implementării unei politici referitoare la achizițiile publice centralizate în domeniul sănătății, urmând a înainta conducerii MS o propunere în acest sens.

Instituirea la nivelul MS și CNAS a unui mecanism comun de monitorizare și control al furnizorilor din sistemul de asigurări sociale de sănătate

Printre beneficiile aduse de acest sistemul integrat de management dezvoltat de CNAS în cadrul proiectului „Sistem Integrat de Management în Sistemul de Asigurări Sociale de Sănătate” - cod SIPOCA 729, se numără și îmbunătățirea acțiunilor de control cu privire la activitățile derulate de furnizorii de servicii aflați în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate.

Astfel, prin implementarea proiectului se va asigura fundamentarea riguroasă a deciziilor de management CNAS bazate pe înțelegerea nevoilor, reducerea riscurilor și creșterea eficienței cheltuielilor publice, iar în ceea ce privește componenta de control, acesta va permite îmbunătățirea acțiunilor de control prin:

- Extragerea, analizarea și arhivarea volumelor mari de date eșantionate, existente în cele patru sisteme informatice ce compun Platforma Informatică a Asigurărilor de Sănătate și
- Generarea de rapoarte personalizate în vederea efectuării de analize de diferite tipuri sau statistici (Ministerul Sănătății, Institutul Național de Statistică, Institutul Național de Sănătate Publică, etc.), respectiv acțiuni de control cu privire la activitățile derulate de furnizorii de servicii aflați în contract cu casele de asigurări de sănătate.

În anul 2020 personalul din cadrul structurii de control organizată la nivelul CNAS a participat, în calitate de membru cooptat, la 2 acțiuni de control efectuate de Ministerul

Sănătății la nivelul furnizorilor de servicii medicale spitalicești, acțiuni dispuse prin ordine ale ministrului Sănătății.

Instituirea unui mecanism de trasabilitate a medicamentelor de pe piața românească

Prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1345 din 24 noiembrie 2016, MS a creat un mecanism de monitorizare în timp real a stocurilor de medicamente la nivel național.

Au fost introduse obligații de raportare zilnică online pentru unitățile de distribuție engros a medicamentelor, importatorii și fabricanții autorizați, precum și pentru farmaciile cu circuit închis și deschis. OMS 1345/2016 stabilește și accesul mai larg la informațiile cu privire la situația stocurilor pentru fiecare medicament, pe pagina de internet a MS (<https://ser.ms.ro/access/user>).

În anul 2017 au fost emise OMS nr. 886 din 31 iulie 2017 și OMS nr. 1.038 din 8 septembrie 2017 care stabilesc că fiecare distribuitor angro, importator și fabricant autorizat trebuie să raporteze pentru cantitățile livrate din fiecare medicament numele beneficiarului și țara de destinație a livrării. Aceasta deschide posibilitatea verificării trasabilității medicamentelor pe tot lanțul de distribuție, de la fabricație până la nivel de farmacie comunitară. Ministerul Sănătății și Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale au astfel posibilitatea să urmărească în timp real și să limiteze exporturile paralele directe realizate de distribuitori.

Au fost definite o serie de noi obligații pentru producători și distribuitorii angro, cu scopul de a asigura stocuri adecvate și continue de medicamente. Astfel, în baza datelor raportate în platforma de monitorizare a stocurilor (SER), atunci când stocul pentru un medicament scade sub un nivel național de alertă, producătorul/distribuitorul primește interdicție temporară de livrare intracomunitară și export.

Întărirea structurilor de control și integritate ale Ministerului Sănătății și extinderea atribuțiilor acestora

A fost modificată organigrama MS, anexă la HG nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, și a fost înființat Serviciul de Integritate în cadrul Direcției Control și Integritate, structură cu 7 posturi, prin reorganizarea Compartimentului de Integritate, structură cu 3 posturi.

Îmbunătățirea mecanismelor de răspundere pentru manageri și ceilalți reprezentanți ai aparatului decizional din spitale

Potrivit Ordinului ministrului sănătății nr. 1384/2010, privind aprobarea modelului-cadru al contractului de management și a listei indicatorilor de performanță a activității managerului spitalului public, modificat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 730/2018, între managerul spitalului public și MS ori ministerele sau instituțiile cu rețea sanitară proprie, după caz, se încheie un contract de management care cuprinde indicatori de performanță a activității managerului spitalului public și anume:

- indicatori de management al resurselor umane;

- indicatori de utilizare a serviciilor;
- indicatori economico-financiari;
- indicatori de calitate.

În urma evaluării continue în perioada derulării mandatului, contractul de management poate înceta înainte de termen în situația neîndeplinirii nivelului de performanță asumat de către managerul spitalului public.

Prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1502/2016 a fost aprobată componența și atribuțiile Consiliului etic care funcționează în cadrul spitalelor publice, act normativ ce facilitează accesul la a fi incluse în Consiliul de etică a reprezentanților societății civile, fapt ce crește transparența activității acestei entități.

Funcționarea Consiliilor etice la nivelul unităților sanitare publice prezintă următoarele avantaje:

- implicarea directă a organizațiilor societății civile în analiza sesizărilor punctuale făcute de către pacienți;
- deschiderea posibilităților de analiză a serviciilor medicale din perspectiva etică, aspect esențial din relația pacient - cadru medico-sanitar, dar insuficient evidențiat în trecut;
- crearea unui instrument practic, de natura unui circuit informațional de tip feedback, prin care unitățile sanitare pot evalua calitatea serviciilor acordate pacienților din perspectiva acestora, cât și problemele de integritate existente la nivelul unității sanitare;
- informațiile obținute prin activitatea Consiliilor Etice oferă suport pentru deciziile de politică sanitară ale MS, iar publicarea rezultatelor în format deschis conferă prin transparență o mai bună comunicare cu societatea civilă. Publicarea rezultatelor activității Consiliilor Etice (număr de întâlniri, număr de sesizări etc.) se realizează pe site-ul data.gov.ro;
- Consiliul Etic prin atribuțiile sale precum și prin implicarea activă în asigurarea calității actului medical, are un important rol proactiv în identificarea situațiilor de potențială nerespectare a principiilor morale sau deontologice la nivelul fiecărui spital. asigură informarea managerului și a Compartimentului de Integritate din cadrul MS privind conținutul avizului etic. Managerul poartă răspunderea punerii în aplicare a soluțiilor stabilite în cadrul Consiliilor etice.

Revizuirea mecanismului de feedback al pacientului pentru a obține, independent de unitățile medicale, informații despre experiența pacienților

Mecanismul de feedback al pacientului se constituie într-un mecanism de colectare a nivelului de satisfacție a pacienților în care evaluările sunt anonime, iar preluarea și prelucrarea datelor nu depinde de angajații spitalelor, care pot afecta răspunsurile pacienților chiar și prin simpla lor prezență în salon.

În vederea îndeplinirii scopului prevăzut, Mecanismul de Feedback al Pacientului cuprinde următoarele măsuri:

- Înregistrarea datelor de contact ale pacienților externați de către spitale în baza de date electronică a CNAS - Sistemul Informațional Unic Integrat;
- Exportarea zilnică a datelor de contact anonimizate de către CNAS către Platforma informatică securizată a Mecanismului de Feedback al Pacientului, dezvoltată și întreținută de STS;
- Transmiterea de către STS prin SMS sau e-mail a chestionarului de feedback al pacientului către un eșantion statistic relevant, selectat aleatoriu la nivelul fiecărui spital;
- Prelucrarea și înregistrarea anonimă a opiniilor pacienților externați cu privire la calitatea serviciilor oferite în cadrul spitalului, prin completarea directă a chestionarului de feedback al pacientului;
- Publicarea lunară a rezultatelor chestionarului de feedback al pacientului pe pagina web transparenta.ms.ro, administrată de MS și dezvoltată și întreținută de STS;
- Înregistrarea sesizărilor referitoare la conduita personalului spitalului și transmiterea acestora către autoritățile competente, dacă este cazul;
- Analiza rapoartelor lunare și a sesizărilor primite de la pacienți de către Consiliile de Etică din componența spitalului;
- Evaluarea satisfacției pacienților cu privire la serviciile medicale primite în cadrul spitalelor publice, prin agregarea răspunsurilor oferite de pacienți cu privire la calitatea serviciilor, respectarea drepturilor pacienților și conduita morală a cadrelor medico-sanitare, prin intermediul rapoartelor lunare generate de Platforma informatică securizată a Mecanismului de Feedback al Pacientului.

Sistemul este implementat din luna decembrie 2016, până în prezent fiind prelucrate aproximativ 253.237 de chestionare SMS și 915.626 chestionare web. Pentru aceste chestionare, STS, instituție cu care MS are protocol de colaborare, a dezvoltat platforma de transmitere a SMS-urilor către pacienți, de recepție a răspunsurilor și de analiză a acestora, indiferent de rețeaua de telefonie mobilă la care pacientul sau aparținătorul acestuia sunt subscriși.

Răspunsurile primite de la pacienți pe calea SMS sau web sunt prelucrate tot pe platforma informatică dezvoltată de MS cu sprijinul STS; datele sunt exportate de pe această platformă, lunar, și publicate în format deschis pe pagina MS precum și pe site-ul data.gov.ro. Link-ul la care pot fi accesate aceste rezultate este: <http://www.ms.ro/organizare/compartimentul-de-integritate-2/#tab-id-4>.

Pentru a facilita accesul la rezultatele implementării Mecanismului de feedback al Pacientului și pentru a asigura deplina transparență a implementării acestui mecanism, datele sunt publicate și pe site-ul OGP Romania - Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă, proiect derulat la nivelul Guvernului României (<http://data.gov.ro/dataset/mecanismul-de-feed-back-al-pacientului-2017>).

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Serviciul de Integritate din cadrul Ministerului Sănătății monitorizează Mecanismul de Feedback al Pacientului, care așa cum a fost descris mai sus, are la bază două elemente: un chestionar de feedback al pacienților, care se transmite pacienților externi, independent de unitățile medicale și o linie telefonică securizată la care pot fi reclamate probleme legate de sistemul de sănătate.

Analiza comparativă a lunii februarie 2020 cu luna februarie 2021, la nivel național, relevă faptul că numărul de respondenți a crescut de la 30.291 în anul 2020 la 31.326 în anul 2021 (datele pentru luna februarie a anului 2021 sunt generate de platforma informatică care gestionează Mecanismul de Feedback al Pacientului, dar nu sunt încă validate și aprobate la nivelul conducerii Ministerului Sănătății, astfel încât sunt utilizate doar pentru analiză comparativă).

În același timp, numărul de pacienți care au răspuns chestionarului primit pe telefon, sau au accesat chestionarul online, pentru spitalele care asigură asistența medicală pacienților testați pozitiv cu virusul SARS-CoV-2, a fost mai scăzut după luna martie 2020.

Astfel, ca și analiză comparativă, pentru spitalele care asigură asistența medicală pacienților testați pozitiv - Faza I, cele mai relevante exemple în acest sens sunt următoarele:

Nr. crt.	Județul	Spitalul	Număr respondenți - Februarie 2020	Număr respondenți - Februarie 2021
1.	Brașov	Spitalul Clinic de Boli Infecțioase	87	38
2.	București	Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș“	771	268
3.	București	Spitalul Clinic de Boli Infecțioase «Dr. Victor Babeș» (inclusiv secția externă modulară Pipera)	330	262
4.	Dolj	Spitalul Clinic de Boli Infecțioase și Pneumoftiziologie „Victor Babeș“ Craiova	106	11
5.	Iași	Spitalul de Boli Infecțioase	171	47
6.	Maramureș	Spitalul de Boli Infecțioase și Psihiatrie Baia Mare	54	237
7.	Suceava	Spitalul Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou“ Suceava	204	172

8	Timiș	Spitalul Clinic de Boli Infecțioase și Pneumoftiziologie „Victor Babeș“ Timișoara	62	41
---	-------	---	----	----

Rezultatele analizei pe acest domeniu, respectiv o creștere a respondenților la nivel național însoțită de o scădere a numărului acestora pentru spitalele care asigură asistența medicală pacienților testați pozitiv cu virusul SARS-CoV-2, nu reflectă un paradox, ci realitatea impactului social pe care pandemia îl are în rândurile populației.

Astfel, izolarea la domiciliu, carantinarea, fractura interacțiunii sociale face-to-face, au condus, pentru spitalele care nu asigură asistența medicală pacienților testați pozitiv cu virusul SARS-CoV-2, la o mai mare disponibilitate a pacienților de a răspunde solicitărilor noastre, în contextul în care din cele 378 de unități sanitare publice cu paturi de la nivel național, 10 sunt spitale care asigură asistența medicală pacienților testați pozitiv cu virusul SARS-CoV-2 în faza I, 56 sunt spitale care asigură asistența medicală pacienților testați pozitiv cu virusul SARS-CoV-2 și în faza a II-a, iar 170 sunt spitale de suport pentru pacienții testați pozitiv sau suspecti cu virusul SARS-CoV-2, în aceste spitale tendința fiind de scădere a numărului de respondenți.

Rolul de sprijin și îndrumare a responsabililor de integritate din unitățile subordonate sau aflate în coordonarea ministerului se manifestă în mod continuu și permanent. Serviciul de Integritate este în contact permanent și cu consiliile etice din sistemul sanitar.

De asemenea, acțiuni de instruire și diseminare de informații pe subiectul luptei anticorupție și de diminuare a riscurilor de corupție sunt organizate în toată rețeaua MS de către Serviciul de Integritate, în colaborare cu ANI, DGA și alte instituții de profil. Un exemplu este proiectul „Mecanisme eficiente pentru prevenirea și combaterea corupției în administrația publică”, o serie de sesiuni de instruire derulate de DGA, cu susținerea MS, la care au participat toți responsabilii de integritate din rețeaua de sănătate publică de la nivelul fiecărui județ.

MS a sprijinit și colaborat cu Ministerul Justiției, prin participarea angajaților din sistemul public de sănătate la sesiunea de instruire cu tema ”etică și integritate instituțională” organizată în cadrul proiectului „Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”, cod SIPOCA 62.

3.3.2 Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul național de educație (Obiectivul specific 3.2)

Reorganizarea Consiliului Național de Etică și a Consiliului de Etică și Management Universitar, care să monitorizeze durata soluționării sesizărilor la comisiile de etică din universități și institutele de cercetare-dezvoltare

Adoptarea unui cod de etică pentru învățământul preuniversitar care să stipuleze interdicții clare, vizând practici de tipul meditațiilor acordate de către profesori elevilor de la propriile clase

În vederea coordonării și monitorizării aplicării normelor de conduită morală și profesională în activitățile de învățământ preuniversitar, Consiliul național de etică din învățământul preuniversitar a urmărit, în anul 2020, aplicarea Codului-cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4831 din 30 august 2018.

La nivelul unităților de învățământ preuniversitar, consiliul profesoral stabilește propriul Cod de etică profesională, în conformitate cu dispozițiile Codului-cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar și Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice. Inspectoratele școlare județene și-au elaborat propriile coduri de conduită care sunt aprobate în consiliile de administrație și aduse la cunoștința angajaților. De asemenea, potrivit art. 128, alin. 2 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, universitățile și-au elaborat Codul de etică și deontologie profesională universitară, parte a Cartei universitare, având obligația de a-l posta pe site-ul propriu.

Prin Ordinul nr. 3871/2019 din 9 aprilie 2019, s-a modificat Ordinul ministrului educației naționale nr. 5552/2017 privind componența Consiliului de etică și management universitar.

Personalul didactic, în relațiile cu alte unități și instituții de învățământ, precum și cu instituțiile și reprezentanții comunității locale, trebuie să respecte și să aplice norme de conduită prin care asigură sprijin în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate și manifestă responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile de stat în protejarea drepturilor beneficiarului direct al educației, atunci când interesul și nevoia de protecție a acestuia impun acest lucru. De asemenea, eliminarea oricăror activități care generează corupție, fraudarea examenelor, solicitarea, acceptarea sau colectarea de către personalul didactic a unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor servicii de interes privat pentru cadrul didactic, în vederea beneficierii de către educabili de tratament preferențial ori sub amenințarea unor sancțiuni, traficul de influență, favoritismul, precum și oferirea de meditații contra cost, cu proprii educabili, prin constrângere, reprezintă un set de norme de conduită, prevăzute în articolul 5 al Codului de etică pentru învățământul preuniversitar.

Consiliul Național de Etică a centralizat cele 42 de rapoarte de la Comisiile județene de etică. Rapoartele centralizează faptele sesizate și analizate de către comisiile județene constituite la nivelul inspectoratelor școlare.

Adoptarea la nivel național a unui cadru transparent, bazat pe criterii de performanță, pentru asigurarea integrității concursurilor de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct, inspector școlar, directori ai caselor corpului didactic și directori ai unităților de învățământ preuniversitar

Prin Ordinul nr. 3992/2020, publicat în publicat în Monitorul Oficial cu numărul 353 și intrat în vigoare la data de 4 mai 2020 a fost aprobată *Metodologia de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct din inspectoratele școlare și de director al casei corpului didactic.*

Prin Ordinul nr. 3993/2020, publicat în Monitorul Oficial cu numărul 360 și intrat în vigoare la data de 6 mai 2020, a fost aprobată *Metodologia de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de inspector școlar din inspectoratele școlare.*

Introducerea unui sistem sancționator disuasiv anti-plagiat, inclusiv prin condiționarea acordării unor beneficii de ordin financiar de evaluarea lucrării de doctorat de către CNATDCU, precum și dezvoltarea unui mecanism de avertizare și detectare timpurie a comportamentelor neconforme

În vederea îndeplinirii acestei măsuri, în anul 2020, au fost emise:

- Ordinul nr. 4621 din 23 iunie 2020, pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare;
- Ordinul nr. 5229 din 17 august 2020, pentru aprobarea metodologiilor referitoare la acordarea atestatului de abilitare, acordarea titlului de doctor, precum și la soluționarea sesizărilor cu privire la nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională, inclusiv cu privire la existența plagiatului, în cadrul unei teze de doctorat.

În conformitate cu atribuțiile prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare, aprobat prin OMENCS nr. 3482/2016, în anul 2020 Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU) a luat 5 decizii de retragere a titlului de doctor, 2 de menținere a titlului de doctor, iar în 3 cazuri a mai solicitat și alte documente necesare pentru efectuarea analizei asupra acelor teze de doctorat și luarea unei decizii.

Pentru asigurarea transparenței procesului de evaluare la nivelul învățământului superior și pentru responsabilizarea instituțiilor de învățământ superior Ministerul Educației și Cercetării (MEC), în colaborare cu ARACIS, implementează, proiectul *Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate QAFIN*. Scopul proiectului îl reprezintă realizarea și punerea în aplicare a politicilor publice bazate pe dovezi, prin creșterea calității reglementărilor cu privire la evaluarea calității în învățământul superior și la clasificarea și ierarhizarea instituțiilor de învățământ superior, respectiv a programelor de studii și prin îmbunătățirea capacității administrative a MEC și ARACIS, prin adaptarea structurilor, optimizarea proceselor și pregătirea resurselor umane, folosind mecanisme transparente de consultări publice, care asigură participarea la decizie a cetățenilor și aplicarea unor standarde de calitate europene.

Introducerea unor noțiuni elementare de drept, etică și educație civică în programa școlară a disciplinelor ce vizează dezvoltarea și diversificarea competențelor sociale și civice

În anul 2020, s-a continuat aplicarea Programei pentru Educație socială pentru clasele V-VIII aprobată prin OMEN nr. 3393/28.02.2017 avându-se în vedere introducerea noțiunilor axate pe dezvoltarea competențelor sociale (Gândire critică și drepturile copilului - clasa a V-a, Educație interculturală - clasa a VI-a, Educație pentru cetățenie democratică - clasa a VII-a, Educație economico-financiară - clasa a VIII-a).

Înființarea de programe de pregătire universitară și postuniversitară pe teme de etică și integritate, organizate în facultăți care dețin expertiză în domeniul eticii organizaționale

Exemplele de bună practică și experiențele dobândite prin organizarea programelor de pregătire universitară și postuniversitară pe teme de etică și integritate (ex. masterul Integritate publică și politici anticorupție organizat de Școala Națională de Studii Politice și Administrative) sunt susținute de către MEC și generalizate din anul 2018, prin Ordinul nr. 3131 privind includerea în planurile de învățământ, pentru toate instituțiile de învățământ superior din sistemul național, a cursurilor de etică și integritate academică. Astfel, în anul 2020, în acord cu orientările Strategiei Naționale anticorupție pe perioada 2016-2020 și Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, acest tip de curs cu durată de minimum 14 ore s-a regăsit în cadrul studiilor universitare de masterat și doctorat.

Constituirea centrelor de evaluare a lucrărilor de bacalaureat și evaluarea națională de la clasa a opta în județe limitrofe celor în care s-a desfășurat examenul și desemnarea aleatorie a județelor pentru care se realizează evaluarea, ulterior finalizării fiecărei probe

Potrivit *Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat*, lucrările se corectează în centre de evaluare din alte județe decât cele în care candidații au susținut probele.

Publicarea standardizată a informațiilor privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, sponsorizările, precum și activitatea academică de la nivelul unităților sistemului de învățământ de stat/instituțiilor de învățământ superior

Universitățile au obligația de a publica pe propriul site informații publice privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, precum și rapoartele privind activitatea de cercetare, academică și financiară, profilul google academic ale cadrelor didactice.

Rapoartele semestriale și anuale de activitate ale unităților de învățământ preuniversitar, precum și raportul general privind starea și calitatea învățământului din unitatea de învățământ sunt, în general, făcute publice pe site-ul unităților de învățământ sau, în lipsa acestuia, prin orice altă formă și prin transmiterea unui exemplar către comitetul reprezentativ al părinților și asociația de părinți, acolo unde există. Inspectoratele școlare județene au în responsabilitate verificarea asigurării transparenței decizionale, atât în propria instituție, cât și în cadrul unităților de învățământ subordonate.

3.3.3 Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în activitatea membrilor Parlamentului (Obiectivul specific 3.3)

Dezvoltarea unui cod de conduită pentru membrii Parlamentului și (ii) asigurarea existenței unui mecanism de respectare a acestuia atunci când este necesar (măsură restantă SNA 2012-2015 și recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 25)

Parlamentul României a adoptat Hotărârea nr. 77/11 octombrie 2017 privind Codul de conduită al deputaților și senatorilor, care reglementează normele și principiile de conduită parlamentară în exercitarea mandatului încredințat. Astfel, Codul de conduită vizează aspecte precum: independența, obiectivitatea, responsabilitatea, probitatea, conduita, informarea cetățenilor, regimul declarațiilor etc.

În Raportul Interimar de Conformitate privind România, aferent runde a patra de evaluare a GRECO, organismul anticorupție al Consiliului Europei a salutat adoptarea codului de conduită pentru membrii Parlamentului. Cu toate acestea, GRECO a subliniat contradicțiile dintre articolul 9 (Procedura de soluționare a sesizărilor) și articolul 10 (Sanctiuni) din codul de conduită și a considerat că aceste contradicții pot submina eficacitatea aplicării în practică a actului normativ menționat. GRECO a solicitat, astfel, autorităților să adopte o abordare mai hotărâtă în vederea implementării părții a doua a acestei recomandări.

Analizarea și îmbunătățirea sistemului de imunități al parlamentarilor în exercițiu, inclusiv al acelor care sunt și actuali sau foști membri ai Guvernului, inclusiv prin reglementarea unor criterii clare și obiective privind deciziile de ridicare a imunității și prin renunțarea la necesitatea ca organele de urmărire penală să înainteze întregul dosar (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 61 - Recomandarea vizează cererile de încuviințare a percheziției, reținerii sau arestării preventive, precum și pe cele de începere a urmăririi penale

Prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 23/2019 a fost modificat Regulamentul Camerei Deputaților aprobat prin Hotărârea nr. 8/1994, cu modificările ulterioare.

Cu privire la deputați, Regulamentul Camerei Deputaților prevede expres faptul că deputații pot fi urmăriți și trimiși în judecată penală pentru fapte care nu au legătură cu voturile sau cu opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului, dar nu pot fi percheziționați, reținuți sau arestați fără încuviințarea Camerei Deputaților, după ascultarea lor.

Cererea de reținere, arestare sau percheziție a deputatului se adresează de către ministrul justiției președintelui Camerei Deputaților, pentru a fi supusă aprobării plenului Camerei. Președintele Camerei Deputaților aduce de îndată cererea la cunoștința Biroului permanent, care o trimite Comisiei juridice, de disciplină și imunități, pentru a întocmi un raport în termen de cel mult 3 zile.

Raportul va cuprinde toate argumentele, atât în favoarea aprobării cererii, cât și pe cele împotriva aprobării acesteia. Toate argumentele vor fi raportate la îndeplinirea criteriilor și liniilor directoare pentru ridicarea imunității parlamentare cuprinse în capitolul V din «Raportul Comisiei de la Veneția privind scopul și ridicarea imunității parlamentare CDL-AD (2014)011». Raportul comisiei se aprobă prin votul secret al majorității membrilor prezenți. Proiectul de hotărâre privind aprobarea cererii ministrului justiției se supune spre dezbatere și adoptare plenului Camerei Deputaților, în termen de 5 zile de la depunerea raportului.

Prin Hotărârea nr. 23/2019 au fost aduse modificări și în cazul procedurii privind cererea de urmărire penală a membrilor sau foștilor membri ai Guvernului care sunt și deputați. Astfel, Camera Deputaților are dreptul să ceară urmărirea penală a oricărui membru al Guvernului. Dezbateră cererii se poate face pe baza raportului întocmit de o comisie de anchetă sau pe baza unui raport întocmit de o comisie permanentă.

În cazul în care președintele Camerei Deputaților primește o solicitare a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, adresată Camerei Deputaților, pentru ca aceasta să ceară urmărirea penală a unui membru al Guvernului care este și deputat, respectiva solicitare este adusă la cunoștința Biroului permanent al Camerei Deputaților, de îndată. Biroul permanent al Camerei Deputaților are obligația să ceară Comisiei juridice, de disciplină și imunități să prezinte un raport.

Raportul va cuprinde toate argumentele, atât în favoarea aprobării cererii, cât și pe cele împotriva aprobării acesteia. Toate argumentele vor fi raportate la îndeplinirea criteriilor și liniilor directoare pentru ridicarea imunității parlamentare cuprinse în capitolul V din «Raportul Comisiei de la Veneția privind scopul și ridicarea imunității parlamentare CDL-AD (2014)011». Raportul comisiei se aprobă prin votul secret al majorității membrilor prezenți.

Rapoartele cu privire la cererea de urmărire penală se prezintă și se dezbate în plenul Camerei Deputaților în cel mult 5 zile de la depunerea lor la Biroul permanent. Proiectul de hotărâre privind cererea de urmărire penală, întocmit de Comisia juridică, de disciplină și imunități, se adoptă cu votul majorității deputaților prezenți.

În cadrul Reuniunii Plenare din iunie 2019, Grupul de State împotriva Corupției (GRECO) a salutat modificarea Regulamentului Camerei Deputaților, apreciind că aceasta este o soluție aplicabilă și în cazul Senatului.

3.3.4 Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul judiciar (Obiectivul specific 3.4)

Aprobarea și implementarea unui plan multianual de acțiune pentru promovarea integrității în sistemul judiciar

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 161/26.02.2018 a fost aprobat Planul de integritate pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2016-2020 la nivelul autorității judecătorești, care ulterior a fost modificat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 941/11.10.2018.

Completarea Codului de etică al judecătorilor și procurorilor în așa manieră încât să ofere îndrumare potrivită în special cu privire la conflictele de interese (e.g. exemple, tipuri), incompatibilități și activități accesorii, imparțialitate și alte aspecte relaționate acesteia (incluzând mai ales acceptarea cadourilor și a altor avantaje, conduita în viața privată) (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 97) și să asigure delimitarea aspectelor de etică de cele disciplinare

În anul 2016, în cadrul proiectului „Întărirea capacității sistemului judiciar românesc de a răspunde provocărilor noilor schimbări legislative și instituționale”, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a elaborat un ghid de bune practici privind etica și deontologia. Documentul a fost conceput ca un instrument pentru judecători și procurori pentru a

înțelege mai bine diferitele aspecte ale profesiei, cu accent pe practică și oferă o analiză a fiecărui articol din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor din anul 2005, arătând „modul de interpretare” și „modul de aplicare” a principiului (principiilor).

Totodată, la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii se află în lucru o analiză a problematicii delimitării conduitei magistraților care intră în sfera răspunderii disciplinare, de conduita ce ar putea reprezenta încălcări ale Codului deontologic.

De asemenea, la nivelul Consiliului s-a decis elaborarea unei lucrări având ca finalitate elaborarea unui nou cod deontologic al judecătorilor și procurorilor și constituirea unui grup de lucru în vederea elaborării acestuia.

Abordarea riscurilor de integritate ale judecătorilor și procurorilor, în special prin (i) asumarea de către Consiliul Superior al Magistraturii și Inspekția Judiciară a unui rol mai activ în materie de analiză, informare și îndrumare și (ii) consolidarea rolului și eficienței titularilor funcțiilor de conducere din fruntea instanțelor și parchetelor, fără a fi afectată independența judecătorilor și procurorilor (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 114)

CSM a raportat că în anul 2020 au fost înregistrate mai multe solicitări de exprimare a unor puncte de vedere vizând materia incompatibilităților și interdicțiilor judecătorilor și procurorilor. După analizarea cererilor în cadrul comisiei de specialitate, au fost transmise răspunsuri solicitanților.

Totodată, cele trei ghiduri de bune practici aprobate de către CSM (*Ghidul de bune practici privind relația sistemului judiciar cu celelalte profesii juridice*, în special avocați, *Ghidul de bune practici privind relația sistemului judiciar cu mass media*, *Îndrumar de bune practici privind activitatea judecătorilor și procurorilor în spațiul social media/platformele online*) în cadrul proiectului „TAEJ - Transparență, accesibilitate și educație juridică prin îmbunătățirea comunicării publice la nivelul sistemului judiciar” constituie o etapă importantă în modernizarea procedurilor de verificare specifice activității Inspekției Judiciare.

Creșterea eforturilor de formare și conștientizare cu privire la integritate și componentele preventive ale politicilor anticorupție, inclusiv pentru judecătorii și procurorii în funcție (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 119)

La data de 20 februarie 2020, prin Hotărârea nr. 19/2020, Plenul CSM a aprobat *Programul de formare continuă 2020* prin care au fost prevăzute organizarea a 5 seminarii, a unei conferințe și a unei școli de vară în domeniul eticii și deontologiei. Contextul pandemic din anul 2020 a condus la organizarea unui singur eveniment dintre cele programate, respectiv conferința destinată formării profesionale continue în domeniul eticii și deontologiei judiciare.

În cadrul programului dedicat magistraților a fost asigurată formarea în domeniul eticii și deontologiei judiciare, cei 194 de magistrați parcurgând un modul de 6 ore de formare.

În cadrul formării inițiale a fost asigurată formarea a 210 auditori de justiție în cadrul disciplinei *etică și organizare judiciară*, după cum urmează:

- Pentru auditorii de anul I, 27 ore de formare tip seminar alocate disciplinei *etică și organizare judiciară*;
- Cursurile susținute pentru auditorii de justiție din anul I de formare la disciplina Științe socio-umane au vizat și aspecte de etică și deontologie profesională: „Rolul magistraților în problematica diversității culturale”;
- Activitățile extracurriculare organizate pentru auditorii de justiție din anul I, care au constat în întâlniri cu magistrați, având ca temă specificul profesiilor de judecător și procuror, au inclus și aspecte de etică și deontologie profesională;
- Activități incluse în cadrul programului de schimb de experiență eAIKOS 2020 (3 de auditori de justiție au beneficiat de acest program).

3.3.5 Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale (Obiectivul specific 3.5)

Organizarea periodică de către AEP a unor sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) a derulat în perioada 2018-2020 proiectul „ARGUS - integritate, etică, transparență, anticorupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale”, finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, care a urmărit, printre altele, creșterea gradului de înțelegere a standardelor în materia finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale și promovarea bunelor practici în materie.

Obiectivele specifice ale proiectului au vizat:

- Îmbunătățirea capacității administrative a AEP prin transparență, vizând prevenirea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;
- Creșterea capacității AEP de asigurare a eticii și integrității la nivelul instituției promovând norme unitare și proceduri actualizate în domeniul controlului și managementului riscurilor și vulnerabilităților instituționale;
- Dezvoltarea competențelor necesare personalului din AEP în vederea identificării riscurilor și vulnerabilităților interne și a exercitării funcției de control cu respectarea standardelor legale de integritate.

Principala activitate întreprinsă în anul 2020 în cadrul proiectului a fost publicarea „Ghidului de bune practici privind finanțarea partidelor”, document ce ilustrează standardele internaționale și regionale, precum și exemple relevante de bune practici în domeniu, constituind un material esențial pentru actorii relevanți implicați în procesul de elaborare a actelor normative și administrative, persoanele cu atribuții de control specific, precum și mandatarii financiari și trezorerii formațiunilor politice și ai competitorilor electorali, după caz.

AEP a raportat că în anul 2020, în contextul pregătirii și desfășurării alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, au fost organizate:

- O conferință de presă având ca obiect prezentarea Ghidului finanțării campaniei electorale la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din data de 27 septembrie 2020 la care au participat reprezentanți ai presei, ai formațiunilor politice și mandatarilor financiari. În cadrul conferinței de presă, printre altele, au fost lămurite aspecte cu privire la înregistrarea mandatarilor financiari, deschiderea conturilor pentru campanie, sursele de finanțare ce pot fi utilizate ca și contribuții, destinațiile și procente în care trebuie să se încadreze cheltuielile electorale. Conferința de presă a fost difuzată în direct pe canalul YouTube al instituției, fiind asigurată și traducerea în limbaj mimico-gestual.
- 5 sesiuni de instruire a mandatarilor financiari și a reprezentanților acestora sau ai formațiunilor politice, după cum urmează:
 - La data de 27 iulie 2020 a avut loc dezbateră publică a *Ghidului finanțării campaniei electorale la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din data de 27 septembrie 2020*, prin intermediul platformei Microsoft Teams, un număr de 17 reprezentanți ai formațiunilor politice;
 - La data de 4 septembrie 2020, a avut loc, prin intermediul platformei Microsoft Teams, o întrunire având ca temă finanțarea campaniei electorale la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din data de 27 septembrie 2020, reunind un număr de 157 de mandatarilor financiari ai formațiunilor politice;
 - La data de 10 septembrie 2020, a avut loc, prin intermediul platformei Microsoft Teams, a doua întrunire având ca temă finanțarea campaniei electorale la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din data de 27 septembrie 2020, la care au participat 163 de mandatarilor financiari ai formațiunilor politice sau reprezentanți ai acestora;
 - La data de 11 noiembrie 2020, a avut loc, prin intermediul platformei Microsoft Teams, o întrunire având ca temă finanțarea campaniei electorale la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din data de 6 decembrie 2020, la care au participat 30 de mandatarilor financiari ai formațiunilor politice sau reprezentanți ai acestora;
 - La data de 13 noiembrie 2020, a avut loc, prin intermediul platformei Microsoft Teams, o întrunire având ca temă finanțarea campaniei electorale la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din data de 6 decembrie 2020, cu participarea a 172 de mandatarilor financiari ai formațiunilor politice sau reprezentanți ai acestora, fiind reluate subiectele tratate la întrunirea anterioară.

În anul 2020, au fost elaborate și distribuite reprezentanților partidelor politice, mandatarilor financiari și personalului Autorității Electorale Permanente 2 materiale de informare:

- *Ghidul finanțării campaniei electorale la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din data de 27 septembrie 2020;*

- *Ghidul finanțării campaniei electorale la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din data de 6 decembrie 2020.*

Asigurarea publicității surselor de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și a cheltuielilor aferente (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Măsura a fost realizată prin publicarea pe site-ul www.finantarepartide.ro a raportărilor înaintate AEP de partidele politice (33 de raportări în anul 2016, 43 în anul 2017, 31 în anul 2018, 44 în anul 2019 și 68 în anul 2020).

Datele cantitative privind misiunile de control al surselor de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și sancțiunile aplicate, sunt prevăzute în rapoartele de activitate ale AEP și în rapoartele privind activitatea desfășurată de către Departamentul de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.

În anul 2020 au fost înregistrate 497 de sesizări și 462 de petiții și solicitări în domeniu. De asemenea, au fost întocmite 137 de procese-verbale de constatare a contravențiilor. Au fost acordate amenzi în cuantum total de 185.000 de lei și s-au confiscat sume în cuantum total de 1.812.969,51 de lei. Situația detaliată a sancțiunilor va fi disponibilă în „Raportul privind activitatea desfășurată de către Departamentul de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale în anul 2020”, ce urmează a fi publicat până la data de 30 aprilie 2021 la adresa www.finantarepartide.ro.

Dezvoltarea și utilizarea programelor informatice pentru eliminarea votului multiplu și a votului exprimat fără drept

AEP a continuat cooperarea cu Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS) în vederea dezvoltării Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV), pus în practică pentru prima dată la alegerile din anul 2016, precum și a altor aplicații informatice folosite la procesul electoral. Prin Legea nr. 148/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV) este operaționalizat pentru toate tipurile de alegeri și referendumuri. În acest context, a fost actualizată și legislația secundară specifică prin adoptarea Hotărârii AEP nr. 36/2019 privind aprobarea Normelor metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția, desemnarea și atribuțiile operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, verificarea corelațiilor din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, precum și condițiile de înregistrare video-audio a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor, fiind aduse modificări și completări prin Hotărârea AEP nr. 39/2019, Hotărârea AEP nr. 13/2020, Hotărârea AEP nr. 24/2020, respectiv prin Hotărârea AEP nr. 29/2020.

Conform datelor furnizate de STS, numărul de semnalări ale aplicației ADV privind alegători care s-au prezentat la secția de votare și figurau ca deja înscriși în SIMPV a scăzut treptat, fiind consemnate următoarele valori:

Scrutin	Nr. de semnalări
Alegeri locale (2016)	35.373
Alegeri parlamentare (2016)	240.496
Alegeri europarlamentare (2019)	163.005
Alegeri prezidențiale (2019) - Turul I	37.123
Alegeri prezidențiale (2019) - Turul II	26.326
Alegeri locale (2020)	306
Alegeri parlamentare (2020)	187

AEP nu deține instrumentele și mecanismele adecvate întocmirii unei situații privind numărul de condamnări pentru exercitarea votului multiplu.

Asigurarea resurselor necesare pentru o selecție competitivă a oficialilor electorali și dezvoltarea unui modul de pregătire specializată pentru aceștia

Acest obiectiv vizează activitatea și statutul juridic al experților electorali și al operatorilor de calculator. Corpul experților electorali reprezintă evidența permanentă a persoanelor care au vocația de a deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și din străinătate sau locuitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de AEP. Operatorii de calculator sunt persoanele desemnate pentru a opera terminalele informatice specifice SIMPV la nivelul birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Condițiile de admitere a persoanelor în Corpul experților electorali sau în evidențele operatorilor de calculator sunt reglementate, în principal, prin Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea AEP, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea AEP nr. 11/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și Hotărârea AEP nr. 36/2019, fiind asigurate profesionalismul, imparțialitatea și integritatea experților electorali și a operatorilor de calculator.

AEP monitorizează în mod permanent îndeplinirea acestor condiții, precum și situațiile în care oficialii electorali au fost sancționați contravențional sau penal în legătură cu un proces electoral. Furnizarea de informații inexacte, incomplete sau cu întârziere de instituțiile care le dețin reprezintă un risc pentru evaluarea respectării cerințelor de integritate.

La nivelul anului 2020, AEP a înregistrat 7 comunicări referitoare la fapte de natură penală săvârșite de către 12 persoane care aveau calitatea de expert electoral, dintre acestea 4 fiind urmărite penal și 8 fiind condamnate penal. De asemenea, au fost înregistrate 49 de comunicări referitoare la fapte de natură contravențională.

Situația persoanelor care au fost excluse din Corpul experților electorali sau în cazul cărora s-a constatat încetarea calității de expert electoral în anul 2020 se prezintă astfel: 189 prin deces, 1510 retrageri voluntare, 2370 experți în cazul cărora s-a constatat neîndeplinirea condițiilor legale pentru deținerea acestei calități și 39 experți care au săvârșit contravenții privind alegerile sau referendumurile.

AEP a raportat că s-au asigurat resursele financiare adecvate pentru plata indemnizațiilor oficialilor electorali, cuantumul total al indemnizației încasate crescând în mod constant.

Astfel, valoarea maximă a indemnizației convenite operatorilor de calculator, președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și locțiitorilor acestora, înainte de reținerea impozitului pe venit, a crescut treptat de la suma de 425 lei pentru alegerile locale din anul 2016, la 750 de lei pentru alegerile parlamentare din anul 2016, la 950 de lei pentru alegerile europarlamentare și pentru primul tur al alegerilor prezidențiale din anul 2019, până la suma de 1250 de lei pentru alegerile locale și parlamentare din anul 2020. Alături de aceste indemnizații, după caz, au fost acordate, prin Hotărâri ale Guvernului, indemnizații de protocol, dreptul de a primi, la cerere, o zi liberă plătită de la locul de muncă, în ziua următoare zilei votării, precum și posibilitatea decontării cheltuielilor de transport din localitatea de domiciliu sau reședință al președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, al locțiitorilor acestora și al operatorilor de calculator la și de la ședințele de instruire, după caz, precum și în exercitarea atribuțiilor ce le revin.

În anul 2020 au fost admise în Corpul experților electorali 10.551 persoane, din care 397 de persoane au fost admise pe bază de aviz favorabil și 10154 persoane au fost admise în urma promovării examenului

Pentru persoanele care au ocupat funcția de președinte al unui birou electoral al unei secții de votare din țară sau de locțiitor al acestuia, în anul 2020 s-au organizat 532 de instruiri la care au participat un total de 60.906 de persoane.

În anul 2020 au fost organizate de către Serviciul de Telecomunicații Speciale, cu sprijinul AEP și al MAE 120 de sesiuni de instruire la care au participat un număr de 1.602 persoane. Dintre acestea persoane, 1259 au fost desemnate, prin decizie a AEP, ca membri-operatori în cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate.

Având în vedere organizarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a celor pentru Senat și Camera Deputaților, în anul 2020, AEP a realizat și diseminat următoarele materiale:

- Manualul expertului electoral (publicat la Aplicația de testare online a experților electorali);
- Material de informare privind condițiile de admitere în Corpul experților electorali (publicat la adresa www.roaep.ro, secțiunea Corpul experților electorali);
- Clipuri video de informare a alegătorilor privind condițiile de exercitarea a dreptului de vot (realizat în limba română și în limba maghiară în colaborare cu MAI și MS, fiind adus la cunoștința publicului atât prin

intermediul rețelelor de socializare, cât și prin intermediul televiziunilor și radioului);

- Clip video privind recrutarea experților electorali și a operatorilor de calculator (difuzat pe toate platformele de socializare utilizate de AEP);
- Material suport pentru instruirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor locale din data de 27 septembrie 2020 (în format .ppt);
- Material suport pentru instruirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și a locțiitorilor acestora cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare din data de 6 decembrie 2020 (în format .ppt);
- Material suport pentru instruirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate și a locțiitorilor acestora cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare din data de 6 decembrie 2020 (în format .ppt);
- Material suport pentru instruirea președinților birourilor electorale pentru votul prin corespondență și a locțiitorilor acestora cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare din data de 6 decembrie 2020 (în format ppt);
- Broșura Reglementări privind alegerea autorităților publice locale din anul 2020 (23.100 de exemplare distribuite tuturor birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și birourilor electorale de circumscripție, comunală, orășenească, municipală și județeană);
- Clip video privind activitățile specifice din cadrul unei secții de votare din străinătate (transmis participanților la instruirile specifice și publicat pe pagina de YouTube a AEP);
- Clip video privind instruirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară (transmis persoanelor desemnate și publicat pe pagina de YouTube a AEP);
- Clip video privind activitățile biroului electoral al secției de votare din ziua alegerilor (transmis persoanelor desemnate și publicat pe pagina de YouTube a AEP);
- Clip video privind activitățile biroului electoral al secției de votare din ziua alegerilor - intervalul orar 6:00 - 07:00 - 6 decembrie 2020 (transmis persoanelor desemnate și publicat pe pagina de YouTube a AEP);
- Clip video privind activitățile biroului electoral al secției de votare din ziua alegerilor - intervalul orar 7:00- 21:00 - 6 decembrie 2020 (transmis persoanelor desemnate și publicat pe pagina de YouTube a AEP);
- Clip video privind activitățile biroului electoral al secției de votare din ziua alegerilor - încheierea votării - 6 decembrie 2020 (transmis persoanelor desemnate și publicat pe pagina de YouTube a AEP);

- Clip video referitor la procedura de completare a proceselor-verbale privind consemnarea rezultatelor votării la alegerile parlamentare din anul 2020 (transmis persoanelor desemnate și publicat pe pagina de YouTube a AEP);
- Clip video referitor la votul prin corespondență (publicat pe paginile de Facebook și de YouTube ale AEP);
- Instrucțiunile privind exercitarea dreptului de vot prin corespondență (introduse în interiorul celor 35.808 plicuri care conțin materialele necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență și publicate pe pagina www.votstrainatate.ro);
- Ghidul alegătorului prin corespondență;
- Broșura Reglementări privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților din anul 2020 (40.000 de exemplare distribuite tuturor birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și birourilor electorale de circumscripție);
- Clipuri video de informare privind măsurile pe care trebuie să le respecte alegătorii în cadrul secției de votare pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19 (realizat în limba română și în limba maghiară, fiind adus la cunoștința publicului atât prin intermediul rețelelor de socializare, cât și prin intermediul televiziunilor și radioului).

Cu ocazia scrutinelor din anul 2020 au fost realizate materiale suport pentru instruirile prefectilor, subprefectilor, precum și ale primarilor și a secretarilor comunelor, orașelor și municipiilor cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor.

În anul 2020 au fost emise 31.433 de decizii privind modificarea a 21.914 de procese-verbale privind consemnarea rezultatelor alegerilor locale întocmite eronat, respectiv 5.904 decizii privind modificare a 5.371 de procese-verbale privind consemnarea rezultatelor alegerilor parlamentare. Erorile din procesele-verbale au vizat, în principal, transcrierea sau completarea greșită a datelor referitoare la numărul persoanelor înscrise în listele electorale.

În anul 2017 a fost implementat un modul de examinare online a experților electorali, disponibil pe platforma e-Academie a Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, iar, începând cu anul 2019, a fost dezvoltată o aplicație în acest scop. În anul 2020 numărul persoanelor evaluate prin intermediul modulului a fost de 8.766 dintre care au promovat examinarea online 8.631 de persoane. De asemenea, prin intermediul platformei Ilias, în anul 2020 au promovat examinarea specifică în vederea admiterii în evidențele operatorilor de calculator 12.390 de persoane.

Cu sprijinul STS, în anul 2020 au avut loc 120 de sesiuni de instruire online a membrilor-operatori ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, totalizând 7.433 de participanți.

Pentru operatorii de calculator s-au organizat, la nivel național, un număr total 2.547 de sesiuni cu un total de 61.707 participanți.

Continuarea implementării recomandărilor GRECO în materie (măsurile 3.5.5-3.5.9)

În data de 18 aprilie 2017 GRECO a adoptat Addendum-ul la al doilea Raport de Conformitate privind România în cadrul celei de-a treia runde de evaluare, care a vizat și transparența finanțării partidelor politice, prin care procedura de conformitate a fost declarată încheiată.

Din cele 13 recomandări inițiale, 11 au fost considerate ca implementate, iar două ca implementate parțial, ultimele fiind de altfel menționate în Planul de integritate al Autorității Electorale Permanente ca măsuri care trebuie îndeplinite în continuare, acestea fiind însă dependente de modificarea legislației primare în materie.

Publicarea în format deschis a datelor legate de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale

AEP a raportat că la adresa www.finantarepartide.ro au fost publicate următoarele documente:

- Raportul detaliat privind veniturile și cheltuielile realizate în anul 2020;
- Raportul detaliat privind cuantumul datoriilor înregistrate de partidele și formațiunile politice, în anul 2020;
- Raportul detaliat privind cuantumul împrumuturilor și al rambursărilor acestora, în anul 2020 (date disponibile parțial) ;
- Raportul detaliat privind cuantumul împrumuturilor transformate în donații, în anul 2020 (date disponibile parțial) ;
- Raportul detaliat privind lista sancțiunilor aplicate partidelor și formațiunilor politice, în anul 2020;
- Raportul detaliat privind sumele obținute din subvenții și modul de cheltuire a acestora, în anul 2020.

3.3.6 Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice (Obiectivul specific 3.6)

Dezvoltarea unui mecanism de recompensare pentru ofertanții care s-au dovedit a fi integri în derularea afacerilor lor (Angajament OGP/Summit Londra)

Pentru implementarea acestei măsuri, au fost purtate consultări cu ANAP, fiind agreată transmiterea unei adrese comune MJ-ANAP către Comisia Europeană, în vederea consultării Direcției Generale Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri (DG GROW) cu privire la dezvoltarea unui mecanism de recompensare pentru ofertanții care s-au dovedit integri în derularea afacerilor. Solicitarea a fost reiterată la data de 20 decembrie 2018.

La această solicitare a fost primit răspunsul Comisiei în data de 16.04.2019, prin care se solicită autorităților române mai multe detalii cu privire la această măsură.

În cadrul discuțiilor bilaterale cu ANAP, au fost explorate mai multe soluții tehnice fără însă a se găsi o variantă, care să respecte standardele unionale în domeniul achizițiilor publice. În acest sens, MJ a elaborat un material pentru a fi utilizat de autoritățile române, în vederea evaluării integrității organizaționale a ofertanților din achizițiile

publice, fiind folosit ca bună practică modelul promovat de Ghidul Departamentului de Justiție al Statelor Unite ale Americii pentru evaluarea conformității corporative. De asemenea, în contextul implementării acestei măsuri, cele două instituții au analizat posibilitatea demarării unui proiect pilot de realizare a unui clasament al operatorilor economici în sistemul electronic SICAP, care să aibă în vedere, pentru început, doar achizițiile directe efectuate prin sistemul electronic, cu valori sub pragurile directivelor europene în materia achizițiilor publice.

Dezvoltarea unei baze de date accesibile publicului privind societățile cu condamnări definitive, precum și cu cele care nu au executat în mod corespunzător contractele atribuite în cadrul procedurilor de achiziții publice; (Angajament OGP/Summit Londra)

Agenția Națională de Achiziții Publice (ANAP) a raportat că prin accesarea aplicației SEAP (SICAP) pot fi vizualizate informații cu privire la operatorii economici condamnați definitiv, informații publicate de operatorul Sistemului Electronic de Achiziții Publice, respectiv Agenția pentru Agenda Digitală a României (AADR), ca urmare a datelor primite de la instanțele de executare în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) din Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Astfel, conform datelor comunicate de către AADR, pe parcursul anului 2018 au fost publicate la adresa www.e-licitatie.ro, în cadrul SEAP (SICAP) informații cu privire la 3 operatori economici cărora le-a fost aplicată prin hotărâri judecătorești definitive măsura interdicției de a participa la procedurile de atribuire a unui contract de achiziție publică.

Având în vedere prevederile legale mai sus menționate, precum și prevederile art. 501 alin. (1) lit. d) din Noul Cod de Procedură Penală, AADR opinează că indicatorul „Certificate constatatoare emise de ONRC ce conțin mențiuni cu privire la operatorii economici condamnați definitiv publicate periodic într-un singur punct de contact” ar trebui revizuit și redenumit în „Hotărâri judecătorești definitive prin care a fost dispusă măsura interdicției de a participa la procedurile de atribuire a unui contract de achiziție publică/ sectorial/acord-cadru sau a unui contract de concesiune”.

La adresa dedicată a Sistemului Electronic de Achiziții Publice (SEAP), respectiv www.e-licitatie.ro, atât vechea aplicație informatică (vechiul SEAP), cât și noua aplicație a acestuia - SICAP (Noul SEAP), dezvoltată în cadrul proiectului „Sistem informatic colaborativ pentru mediu performant de desfășurare al achizițiilor publice - SICAP”, există o serie de facilități tehnice, prin accesarea secțiunii ”Documente constatatoare” care permit autorităților/entităților contractante să procedeze la încărcarea prin intermediul câmpurilor dedicate, a certificatelor (documentelor) constatatoare emise de autoritățile/entitățile contractante cu privire la îndeplinirea/neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractant asociat și, dacă este cazul, pentru eventualele prejudicii.

Conform datelor comunicate de către AADR, pe parcursul anului 2018 au fost publicate în SEAP (SICAP) la adresa www.e-licitatie.ro de către autorități/entități contractante, un număr de 40.162 de documente constatatoare (inclusiv pentru cumpărări directe). Acest

rezultat include toate documentele constatatoare publicate în perioada de referință, respectiv documente din care rezultă îndeplinirea corespunzătoare, cât și neîndeplinirea obligațiilor contractuale.

Testarea, în două instituții publice, a instituției pactelor de integritate în achizițiile publice

În vederea îndeplinirii acestui obiectiv specific, Transparency International Romania (TI-Romania) pilotează în România pactele de integritate în achiziții publice la nivelul a trei autorități publice centrale: Ministerul Culturii, Ministerul Educației și Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI). Activitățile s-au desfășurat în cadrul proiectului „Mecanisme de control pentru buna gestionare a fondurilor UE”, care a avut drept scop asigurarea unei bune gestionări a fondurilor europene prin elaborarea și aplicarea de pacte de integritate „pilot” în proiectele finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune și evaluarea rezultatelor obținute pentru replicarea lor ulterioară.

Proiectul pilot este implementat la inițiativa DG REGIO în 11 state europene (Bulgaria, Grecia, Letonia, Lituania, Italia, Polonia, Portugalia, Slovenia, Republica Cehă, România și Ungaria), pentru testarea Pactelor de integritate și monitorizarea achizițiilor publice din 18 proiecte co-finanțate de Fondurile Structurale și de Investiții.

Pactele de Integritate reprezintă un instrument dezvoltat de TI-Romania pentru a sprijini guvernele, operatorii economici și societatea civilă în eforturile de combatere a corupției. În cadrul inițiativei DG REGIO rolul lor este de a salvarda fondurile europene împotriva fraudelor și a corupției, fiind un instrument de creștere a transparenței și responsabilității, îmbunătățire a condițiilor de concurență și de creștere a eficienței cheltuirii fondurilor publice, de creștere a nivelului de încredere în instituțiile publice.

În anul 2020 TI-Romania a încheiat un Pact de integritate și cu Agenția Națională pentru Achiziții Publice.

Până în prezent TI-Romania a lansat patru rapoarte de monitorizare în cadrul Pactelor de Integritate existente, fiind în pregătire alte trei rapoarte cu privire la procedurile de achiziție și executare a contractelor din 2020.

Au fost constatate următoarele avantaje ale pactelor de integritate:

- Societatea civilă poate monitoriza atât relevanța și utilitatea investițiilor publice, cât și corectitudinea lor;
- Factorii interesați de realizarea investițiilor publice sunt mai bine informați și consultați cu privire la acestea;
- Permit identificarea unor probleme sistemice în legislația și procedurile de achiziții publice, cum sunt:
 - Complexitatea procedurilor și volumul foarte mare al documentației de achiziții publice solicitată de lege îngreunează și întârzie realizarea achizițiilor și generează riscul unor erori (nereguli sau fraude) care pot fi ușor tecute cu vederea de un verificator care trebuie să parcurgă mii de pagini aferente unei singure proceduri de achiziții, astfel încât simplificarea este absolut necesară;

- Existența unei corelații inverse între încrederea de care se bucură o instituție publică și riscurile de corupție asociate cu achizițiile pe care acestea le organizează. Astfel, atunci când nu au încredere în corectitudinea achiziției, operatorii economici nu depun oferte, iar mecanismele concurențiale care trebuie să sprijine achizițiile publice nu funcționează.

Realizarea controlului ex-ante al documentațiilor de atribuire, prin trecerea la o verificare selectivă a autorităților contractante în funcție de o metodologie bazată pe criterii aleatorii și de risc

În luna martie 2017 experții Băncii Europene de Investiții (BEI) au elaborat metodologia pentru trecerea graduală de la un control sistematic la un control ex-ante pe bază de eșantion, ce a fost revizuită și aprobată de către ANAP. Totodată, instrumentul temporar (excel) și algoritmul de calcul, cu ajutorul cărora se pune în aplicare metodologia de eșantionare, sunt finalizate, testate și aprobate.

De asemenea, BEI a organizat în perioada 09.05.2018 - 21.06.2018 sesiuni de instruire a personalului ANAP în ce privește utilizarea noilor liste de verificare ce sunt utilizate în controlul ex-ante al documentațiilor de atribuire, selectate prin noul mecanism de eșantionare.

În luna iunie 2018, ANAP a raportat în cadrul Comisiei aferente Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) implementarea recomandării nr. 8 din „Raportul Comisiei Europene privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare” referitoare la „asigurarea intrării în funcțiune a sistemului PREVENT”.

Pachetul legislativ pentru reforma sistemului de control ex - ante a fost elaborat și cuprinde următoarele documente:

- O.U.G. nr. 98/2017 privind funcția de control ex - ante al procesului de atribuire a contractelor / acordurilor - cadru de achiziție publică, a contractelor / acordurilor - cadru sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial , Partea I, Nr. 1004 din 18 decembrie 2017;
- H.G. nr. 419/2018 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. nr.98/2017 privind funcția de control ex - ante al procesului de atribuire a contractelor / acordurilor - cadru de achiziție publică, a contractelor / acordurilor - cadru sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, pentru modificarea H.G. nr.34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, pentru modificarea H.G. nr.634/2015 privind organizarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, precum și pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/ acordului - cadru din Legea nr.99/2016 privind achizițiile sectoriale, aprobate prin H.G. nr.394/2016, a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică / acordului - cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin H.G. nr.395/2016, a Normelor metodologice de

aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, aprobate prin H.G. nr.867/2016, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, Nr.496, din 18 iunie 2018;

- Ordinul Președintelui ANAP nr. 941/2018 privind metodologia de constatare a contravențiilor și aplicare a sancțiunilor în conformitate cu prevederile O.U.G. nr.98/2017 având funcția de control ex-ante al procesului de atribuire a contractelor / acordurilor - cadru de achiziție publică, a contractelor / acordurilor - cadru sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, Nr. 814 din 22 septembrie 2018;
- Ordinul Președintelui ANAP nr. 1581/2018 privind aprobarea formularelor standard ale proceselor - verbale intermediare de evaluare aferente procedurilor de atribuire a contractelor / acordurilor - cadru de achiziție publică, a contractelor / acordurilor - cadru sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, publicat în Monitorul Oficial; partea I, Nr. 885 din 22 octombrie 2018.

Publicarea în SEAP a modificărilor care determină o creștere a prețului, o prelungire a duratei de execuție sau o extindere/reducere considerabilă a obiectului contractului

ANAP a raportat că printre funcționalitățile disponibile în noua aplicație a Sistemului Electronic de Achiziții Publice dezvoltată în cadrul proiectului „Sistem informatic colaborativ pentru mediu performant de desfășurare al achizițiilor publice - SICAP”, se regăsește și posibilitatea de publicare a modificărilor survenite într-un contract de achiziție publică, care au ca efect modificarea prețului și nu numai.

Astfel, începând 2 Aprilie 2018, data lansării noii aplicații a Sistemului Electronic de Achiziții Publice (Noul SEAP-SICAP), comunicarea și publicarea modificărilor survenite într-un contract de achiziție publică, se supun prevederilor legale referitoare la modificarea contractului, cu respectarea formularului specific implementat în cadrul Sistemului Electronic de Achiziții Publice.

Conform datelor comunicate de către A.A.D.R., au fost publicate în SICAP un număr de 63 de anunțuri de modificare care presupun corecții ale valorii contractelor, prin utilizarea acestui formular.

Organizarea periodică de cursuri de formare profesională multidisciplinară pentru promovarea bunelor practici naționale și internaționale în materia achizițiilor publice (măsură preluată din SNA 2012-2015)

ANAP are, în colaborare cu Institutul Național al Magistraturii (INM), Agenția Națională a Funcționarilor Publici (ANFP) și Ministerul Justiției (MJ), sarcina de a organiza periodic cursuri de formare profesională multidisciplinară pentru promovarea bunelor practici naționale și internaționale în materia achizițiilor publice.

În cadrul „Programului de formare profesională continuă pentru anul 2020” a fost programat un seminar cu tema „Schimb de bune practici în domeniul protecției intereselor financiare ale UE în România - abordare penală”, în cadrul colaborării INM-DLAF, la care

au fost invitați magistrați care instrumentează dosare de fraudă cu fonduri europene (judecători ÎCCJ, procurori DNA), reprezentanți ai autorităților de management FESI (Fonduri Europene Structurale și de Investiții), reprezentanți ai instituțiilor naționale DLAF în lupta antifraudă, precum și reprezentanți DLAF. Contextul pandemic din anul 2020 a condus la reprogramarea acestui eveniment pentru anul 2021.

În cadrul proiectului SIPOCA 45 ANAP a fost dezvoltat „Ghidul online al achizițiilor publice” (www.achizitiipublice.gov.ro), care oferă suport operațional tuturor actorilor implicați în sistemul național al achizițiilor publice (ca măsură impusă de Strategia Națională în domeniul achizițiilor publice - SNAP, adoptată în vederea îndeplinirii condiționalității ex-ante G4). Ghidul oferă informații care acoperă toate procesele unei proceduri de achiziție publică, realizată de către orice autoritate contractantă, pe întreg parcursul de derulare a tuturor activităților, mai precis de la momentul identificării unei nevoi până la analiza gradului de realizare a indicatorilor de performanță asociați achizițiilor și oferirea datelor și informațiilor cu privire la rezultatele obținute și identificarea măsurilor de îmbunătățire a proceselor de achiziții publice.

Pentru a consolida progresul înregistrat ca urmare a acțiunilor finanțate prin proiectul “Creșterea capacității administrative a ANAP și a instituțiilor publice responsabile pentru implementarea Strategiei Naționale în domeniul achizițiilor publice (SNAP)” și pentru a răspunde obiectivului de profesionalizare a personalului implicat în domeniul achizițiilor publice, conform celor descrise în SNAP, în cadrul fișei de proiect depusă la AM POCA la data de 14 decembrie 2018, au fost incluse următoarele subactivități:

- Revizuirea standardului ocupațional „expert achiziții publice” cod COR: 241940 (cod COR 214946 începând cu 8 august 2011), elaborarea cadrului de competențe pentru funcțiile publice de consilier achiziții publice și de consilier sistem achiziții publice;
- Un program de formare specializată pentru 3.490 de persoane cu atribuții în domeniul achizițiilor publice și un program de perfecționare pentru 350 de persoane din cadrul ANAP, 160 de aleși locali (decidenți politici) și 100 de persoane responsabile cu verificarea internă. Având în vedere competențele legale ale INA, care își exercită atribuțiile în domeniul formării și perfecționării profesionale a personalului din administrația publică, activitățile referitoare la formare vor fi realizate în parteneriat cu acesta. Dintre cele minim 4.100 de persoane instruite, minim 3.600 de persoane din autoritățile și instituțiile publice vor fi certificate la încetarea calității de participant la formare.

Astfel, se va continua sprijinirea autorităților contractante și a personalului implicat în domeniul achizițiilor publice, răspunzându-se și la „Recomandarea privind profesionalizarea în domeniul achizițiilor publice”, lansată de Comisia Europeană, prin care se face apel la necesitatea asigurării de către Statele Membre a cadrului strategic pentru dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului cu atribuții în derularea achizițiilor publice.

Analizarea practicii judiciare în materie de achiziții publice și evaziune fiscală, analiză utilă pentru unificarea practicii, inclusiv prin promovarea recursurilor în interesul legii (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Măsura a avut ca instituții responsabile Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ). Analiza a avut drept scop identificarea aspectelor de practică judiciară și indicatorii specifici în materia infracțiunilor de evaziune fiscală din anii 2017 și 2018.

În scopul realizării acestei activități, au fost examinate un număr total de 468 de hotărâri judecătorești având ca obiect infracțiuni de evaziune fiscală, rămase definitive în anul 2017 și 2018 (185 de hotărâri în anul 2017 și 283 de hotărâri în anul 2018).

Ulterior analizei, în luna iunie 2020, grupul de lucru, format din reprezentanți ai celor două instituții responsabile, a sesizat Biroul de recursuri penale în interesul legii cu privire la o serie de posibile probleme de drept care generează practică neunitară.

Publicarea oricărei modificări a relațiilor contractuale din SEAP și SICAP pe portalul de date deschise data.gov.ro

Autoritatea pentru Digitalizarea României a raportat că noile funcționalități privind modificările de contract au fost implementate, în conformitate cu prevederile art.222¹ alin.(1) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare.

Pe platforma data.gov.ro a fost publicat raportul „date din modificare contract 2021-T1”, care conține informații aferente perioadei 22.12.2020-31.03.2021 (<https://data.gov.ro/dataset/achizitii-publice-2021>).

3.3.7 Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri (Obiectivul specific 3.7)

Continuarea demersurilor României de a deveni membru cu drepturi depline al OCDE și al grupurilor de lucru relevante ale organizației, și, în special, în Grupul de lucru Anti-mită. Aceasta presupune, de asemenea, aderarea la Convenția OCDE și punerea în aplicare a acesteia (Angajament Summit Londra)

Din anul 2016 funcționează, la nivelul SGG, *Comitetul interministerial pentru coordonarea relațiilor României cu OCDE (CIM)*, format din toate instituțiile care gestionează programe de colaborare cu organizația.

Secretariatul Comitetului Interministerial pentru coordonarea relațiilor României cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), astfel cum este stabilit în cadrul art. 3 alin. (2) din Decizia Prim-ministrului nr. 287/2016, funcționează potrivit H.G. nr.137/2020 în cadrul Serviciului pentru Guvernare Deschisă din cadrul SGG.

România este în prezent asociat/membru, participant sau invitat la peste 60 de formate și structuri de lucru ale OCDE. În vederea pregătirii aderării la OCDE, România a aderat totodată la 64 de instrumente juridice ale OCDE (declarații sau recomandări) și a solicitat, recent, aderarea la încă 19 instrumente juridice, printre care cele mai recente sunt: Recommendation on Public Integrity, Recommendation of the Council on Gender Equality

in Public Life, Recommendation on Public Service Leadership and Capability, Recommendation on the Governance of Critical Risks, Recommendation on Principles for Independent Fiscal Institutions. În cursul anului 2020 România a fost acceptată să adere la *Principiile OCDE de guvernare corporativă, Declarația privind economia digitală: inovație, creștere și prosperitate socială, Declarația privind inovarea sectorului public, Recomandarea OCDE privind guvernarea deschisă și Recomandarea privind coerența politicilor pentru dezvoltare durabilă.*

În cursul anului 2020 toate instituțiile membre sau invitate ale Comitetului interministerial pentru relația cu OCDE au avut loc întâlniri la nivel tehnic cu OCDE.

Cooperarea dintre România și OCDE în domeniul luptei anticorupție este gestionată în principal de Ministerul Justiției (MJ), prin colaborarea cu următoarele formate de lucru:

- În cadrul Rețelei Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală (ACN) a OCDE, România participă în mod activ la ACN prin reprezentanți ai MJ, ai Direcției Naționale Anticorupție (DNA) și ai Agenției Naționale de Integritate și deține funcția de președinte a Rețelei de Aplicare a Legii ACN (LEN). România deține statutul de membru din anul 2000;
- Grupul de lucru anti-mită (WGB). La acest format MJ participă în calitate de invitat;
- Grupul de lucru Senior Public Integrity Officials (SPIO). Participarea se face în calitate de invitat. În prezent, MJ discută cu SPIO despre derularea unui proiect finanțat din fonduri norvegiene, care vizează evaluarea implementării Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016-2020 și formularea unor recomandări pentru etapele viitoare.
- Echipa Anticorupție (Anti-corruption Task Team - ACTT) a Comitetului de Asistență pentru Dezvoltare (DAC); Dosarul este gestionat de MAE. Deținem calitatea de participanți în cadrul DAC din anul 2018.

În prezent, MJ derulează cu OCDE și proiectul de evaluare a legislației românești în domeniul combaterii mitei la nivelul funcționarilor implicați în tranzacții internaționale - o asistență tehnică privind conformitatea legislației naționale cu prevederile Convenției OCDE privind combaterea mitei funcționarilor publici în tranzacțiile comerciale internaționale.

Totodată, MJ a colaborat cu Directoratul de Guvernare Publică pentru a dezvolta componenta de integritate aferentă proiectului predefinit „Dezvoltarea capacităților în domeniul guvernării publice - o abordare coordonată a Centrului Guvernului României”, în cadrul programului „Dezvoltarea locală și combaterea sărăciei, îmbunătățirea incluziunii romilor”, gestionat de Fondul Român de Dezvoltare Regională (FRDS), în calitate de Operator de Program și finanțat prin Mecanismelor Financiare SEE și Norwegian 2014-2021.

Precizăm că proiectul predefinit ce urmează a fi implementat de către SGG în parteneriat cu OCDE, vizează realizarea unei analize la nivelul administrației publice centrale din România (componenta analitică), precum și derularea ulterioară de activități care să întărească capacitatea acestora într-un mod sustenabil (componenta de implementare și evaluare).

Proiectul este structurat în următoarele patru arii tematice: rolul guvernului, guvernarea deschisă, guvernarea digitală și integritatea, iar pentru implementarea activităților aferente acestei din urmă arii, SGG urmărește stabilirea unui parteneriat și cu MJ.

Identificarea, descurajarea și sancționarea înțelegerilor anticoncurențiale (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Consiliul Concurenței a raportat că în 2020 au fost declanșate 13 investigații privind posibile încălcări ale Legii concurenței, cu 40% mai mult decât în 2019. Autoritatea de concurență a finalizat 13 investigații privind încălcarea Legii concurenței. Din acestea, 85% au fost cazuri de înțelegeri de tip cartel. Au fost finalizate investigații de impact în domenii esențiale (servicii financiare, comercializarea lemnului, comerț online), care stabilesc poziția instituției pentru cazuri viitoare.

La sfârșitul anului 2020, Consiliul Concurenței avea în derulare 33 de investigații privind posibila încălcare a Legii concurenței, din care peste jumătate vizează înțelegeri de tip cartel, și erau în derulare 12 anchete sectoriale/studii/examinări preliminare, dintre care 5 au fost declanșate în 2020 (servicii de transport alternativ de persoane intermediare de platforme digitale-*ride-hailing*, liberalizare gaze naturale, segmentul angro al pieței de gaze naturale din România, comercializarea produselor și echipamentelor constituite ca stocuri de urgență medicală, vaccinuri gripale, teste PCR și piața comercializării produselor alimentare).

Referitor la platforma avertizorilor de concurență, menționăm faptul că debutul pandemiei de COVID-19 a dus la o creștere considerabilă a numărului de sesizări primite prin intermediul platformei avertizorilor de concurență, respectiv 124 mesaje.

Aspectele semnalate au vizat domenii precum piața serviciilor de salubritate, piața energiei, piața de retail alimentar, piața produselor farmaceutice și a materialelor sanitare, comercializarea pieselor auto, servicii financiare, servicii de asigurare auto, comerțul on-line și licitații. Majoritatea mesajelor au fost relevante pentru activitatea instituției, conducând la declanșarea unor studii/analize.

Implementarea planurilor de integritate ca cerințe obligatorii pentru întreprinderile publice (Angajament Summit Londra)

În anul 2020, în cadrul Planului de integritate, Fondul Român de Contragarantare (FRC) a identificat și aplică măsuri punctuale pentru reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în activitatea de bază a fondului, cât și în activitățile economică, juridică, de resurse umane, IT, achiziții publice și managementul riscurilor. În acest sens au fost întreprinse următoarele demersuri:

- Postarea pe website și urmărirea permanentă - în baza unei proceduri interne - a schemelor de garantare/contragarantare, actualizate, a Cadrelui normativ aferent, inclusiv a condițiilor de garantare/contragarantare și a categoriilor de beneficiari eligibili;
- Prin *Manualul de politici publice și proceduri contabile*, revizuit în anul 2020, s-au stabilit mecanisme de control (autocontrol, încrucișat/reciproc, ierarhic) prin aplicarea cărora se diminuează până la eliminare riscul unor posibile operațiuni frauduloase;

- S-a procedat la revizuirea principalelor proceduri operaționale privind gestionarea activității de resurse umane;
- În scopul evitării tranzacțiilor incorecte din punct de vedere al integrității, documentele procesate informatic de către angajați sunt validate de conducătorii ierarhici, fiind ulterior stocate în aplicația ERP a Fondului.

Elaborarea proiectului de act normativ pentru transpunerea Directivei 2014/95/UE de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea de informații nefinanciare și de informații privind diversitatea, de către anumite întreprinderi și grupuri mari

Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului, a fost transpusă prin în legislația românească prin 10 acte (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/NIM/?uri=CELEX:32013L0034&qid=1619436292621>).

Directiva 2014/95/UE A Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea de informații nefinanciare și de informații privind diversitatea de către anumite întreprinderi și grupuri mari a fost transpusă în legislația românească prin 5 acte (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/NIM/?uri=CELEX:32014L0095&qid=1619173049816>).

Realizarea schimbului de bune practici în implementarea programelor de integritate între mediul privat și sectorul public (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Ministerul Justiției și AmCham au continuat demersul de promovare a integrității în cadrul întreprinderilor publice și în cursul anului 2020, prin organizarea a două întâlniri, care s-au desfășurat în format virtual folosind aplicația Microsoft Teams. Evenimentele au fost organizate în lunile iunie și decembrie 2020 și au reprezentat o ocazie bună pentru a reitera importanța integrității în contextul generat de pandemia COVID-19, iar temele care au fost abordate cu predilecție au fost următoarele:

- Implementarea de către întreprinderile publice a unor canale de transmitere a avertizărilor în interes public spre competentă soluționare, cu asigurarea protecției identității avertizorilor;
- Prezentarea Ghidului Anticorupție și de Integritate al OCDE pentru întreprinderile publice și a noului ghid AmCham privind implementarea unui sistem de control și gestionarea riscurilor de corupție;
- Prezentarea ultimelor evoluții în implementarea standardelor de integritate de către Microsoft România și Societatea Națională Nuclearelectrică (aflată sub autoritatea Ministerului Energiei);
- Integritatea organizațională ca răspuns eficace pentru depășirea consecințelor generate de pandemia COVID-19.

Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (MEEMA) a raportat că în cadrul proiectului proiectului "Consolidarea integrității în instituțiile publice și în mediul de

afaceri", cod SIPOCA 449/SMIS2014 118813, derulat alături de Ministerul Finanțelor Publice (MFP), în calitate de lider de proiect, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă finanțat din Fondul Social European, în cadrul obiectivului tematic nr. 11 - "Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și eficiența administrației publice" s-a organizat și desfășurat un curs de formare profesională prin intermediul căruia au fost instruite 200 de persoane, personal angajat atât în cadrul aparatului central al MEEMA (130 persoane), cât și personal angajat în cadrul unităților aflate în coordonarea, în subordinea sau sub autoritatea MEEMA (70 persoane).

Organizarea de consultări publice periodice între reprezentanții sectorului public și mediul de afaceri cu privire la agenda națională anticorupție și politicile publice cu impact asupra activității economice (măsură preluată din SNA 2012-2015)

În lunile mai și decembrie 2020, MJ, prin Secretariatul tehnic al SNA, a organizat două reuniuni ale platformei de cooperare a mediului de afaceri.

Începând cu anul 2018, Ministerul Justiției și AmCham au derulat un demers având drept scop promovarea unei culturi de integritate în cadrul întreprinderilor publice și a instituțiilor publice tutelare ale acestora. Astfel, la evenimentele circumscrise demersului de promovare a unei culturi de integritate la nivelul întreprinderilor publice au participat reprezentanți ai întreprinderilor publice subordonate Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Economiei, Ministerului Energiei și Ministerul Transporturilor.

Întâlnirile organizate de MJ și AmCham au avut ca scop discutarea și diseminarea documentelor în materie de integritate realizate de organizatori către întreprinderile publice, dar și pentru facilitarea unei conversații directe pe diverse teme de integritate între companii private cu experiență în elaborarea politicilor interne de conformitate și întreprinderi publice.

Diseminarea politicilor și programelor anti-mită dezvoltate la nivelul companiilor inclusiv prin aducerea acestora la cunoștința posibilor contractori și furnizori și solicitarea respectării unor standarde echivalente (măsură preluată din SNA 2012-2015)

În cadrul proiectului "Consolidarea integrității în instituțiile publice și în mediul de afaceri", cod SIPOCA 449 derulat de MEEMA a fost elaborat un "Studiu privind activitatea de consiliere etică și avertizarea în interes public/de integritate, inclusiv protecția avertizorului, pornind de la situația existentă și stadiul implementării SNA". Acest studiu s-a finalizat cu "Elaborarea de mecanisme eficiente și/sau instrumente pentru maximizarea impactului consilierii etice și avertizării în interes public, în scopul creșterii eficienței măsurilor preventive anticorupție". Concret, au fost elaborate și aprobate două proceduri operaționale:

- Procedura operațională privind avertizorul de integritate și interdicțiile post - angajare (pantouflage);

- Procedura operațională privind activitatea de consiliere etică, aplicarea măsurilor preventive pentru funcțiile sensibile și a mecanismelor de tratare a incidentelor de integritate.

Inițierea dialogului cu autoritățile de reglementare în domenii precum energia, resursele minerale, în vederea implementării standardelor legale de integritate

În implementarea acestei măsuri se evidențiază participarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) la 2 reuniuni ale platformei de cooperare a mediului de afaceri, în timp ce Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM) nu a dat curs invitației Ministerului Justiției de a participa la reuniunea platformei mai sus menționate.

Publicarea în format deschis a indicatorilor economici și de performanță (inclusiv a bugetelor și subvențiilor primite de la autorități publice) pentru întreprinderile la care statul este acționar, atât prin structuri ale administrației publice centrale, cât și locale

Ministerul Finanțelor Publice (MFP) a raportat că pe site-ul propriu mfinante.gov.ro se regăsește situația trimestrială (<https://mfinante.gov.ro/domenii/bugetul-de-stat/indicatori-intreprinderi-publice>) a principalilor indicatori economico-financiar realizati de operatorii economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici/majoritari sau dețin direct/indirect o participație majoritară.

Totodată, unitățile aflate sub autoritate Ministerului Finanțelor Publice au publicate pe site-urile proprii diverse informații financiare, rapoarte privind ședințele de transparență, bilanțuri contabile, etc..

3.3.8 Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală (Obiectivul specific 3.8)

Monitorizarea acestui obiectiv din SNA este în sarcina Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA), care centralizează contribuțiile primite din partea autorităților administrației publice locale, publicând rapoarte distincte referitor la implementarea SNA la nivelul acestora.

Identificarea, pe fiecare tip de unitate administrativ - teritorială, a procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la corupție, pentru eliberarea certificatelor și autorizațiilor (cel puțin trei proceduri)

MLPDA a elaborat „Raportul de analiză a procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la corupție, pentru eliberarea certificatelor și autorizațiilor și propunerea de măsuri de diminuare a riscurilor la corupție”. Proiectul raportului a fost diseminat, în vederea consultării, structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale și celor 20 de UAT-uri identificate în cadrul procesului de elaborare. Documentul a fost actualizat cu propunerile și observațiile primite de la cinci primării: Primăria municipiului Alba-Iulia, județul Alba, Primăria orașului Teiuș, județul Alba, Primăria orașului Bechet, județul Dolj, Primăria orașului Vișeu de Sus, județul Maramureș și Primăria orașului Videle, județul Teleorman.

Raportul de analiză a procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la corupție, pentru eliberarea certificatelor și autorizațiilor și propunerea de măsuri de diminuare a riscurilor la corupție cuprinde, în cele patru capitole:

- Analiza cadrului legal, în vederea identificării tuturor tipurilor de autorizații și certificate emise la nivelul administrației publice locale;
- Analiza rapoartelor de evaluare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție și a procedurilor de lucru emise în domeniul eliberării certificatelor și autorizațiilor de către unitățile administrativ-teritoriale;
- Analiza procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la corupție, pentru eliberarea certificatelor și autorizațiilor existente la nivelul unităților administrativ-teritoriale;
- Recomandări, propuneri și măsuri ce pot contribui la diminuarea riscurilor de corupție și efectele acestor măsuri.

Totodată, analiza efectuată pe parcursul raportului a fost realizată pe baza datelor centralizate de către Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice din cadrul MLDPDA, pe baza documentelor aferente anului 2019 care au fost transmise de către unitățile administrativ-teritoriale din toată țara, dar și pe baza concluziilor chestionarului online, aplicat beneficiarilor de servicii publice în perioada 16 septembrie - 15 octombrie 2020.

Raportul a fost publicat pe site-ul ministerului, la secțiunea „Integritate și Bună Guvernare”.

Revizuirea și simplificarea procedurilor administrative inclusiv prin utilizarea noilor tehnologii ale informației în vederea furnizării serviciilor publice online

A fost demarată analiza contribuțiilor autorităților administrației publice locale în scopul identificării și revizuirii tuturor procedurilor administrative care pot fi simplificate în vederea furnizării serviciilor publice online. Documentul final va conține un set de propuneri de simplificare a procedurilor administrative care ulterior se vor putea dezvolta în proiecte concrete ce vor viza furnizarea online a serviciilor publice.

La momentul întocmirii prezentului raport măsura este considerată ca fiind neimplementată.

Generarea unui index al integrității în cadrul administrației publice locale prin agregarea indicatorilor privind incidentele de integritate, evaluarea calității serviciului de către public și transparența instituțională

MLPDA a raportat că a fost elaborat manualul generării indexului integrității la nivelul administrației publice locale, ca urmare a analizei legislației relevante domeniului și a indicatorilor de evaluare a măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției cuprinși în anexa III a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020. În manual se stabilește modalitatea de realizare a indexului integrității în administrația publică locală. Acesta este măsurat anual, pentru fiecare unitate administrativ teritorială din România. Este un indice compozit, alcătuit din două componente, gradul de conformitate procedurală și gradul de respectare a standardelor de integritate. Valoarea indicelui se

obține din adunarea scorurilor (punctajelor) celor două componente, pe o scală de la 0 la 100, unde 0 înseamnă faptul că nu există integritate în respectiva instituție publică, deci prevenirea corupției nu respectă niciun standard anticorupție, iar 100 înseamnă că sunt respectate toate standardele Strategiei Naționale Anticorupție, deci gradul de integritate este maxim.

Indexul integrității la nivelul administrației publice locale, ediția 2019, a fost calculat prin analiza celor 847 de rapoarte de autoevaluare transmise de unitățile administrativ teritoriale până la data de 1 aprilie 2020, ca urmare a solicitării transmise de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației către toți președinții de consilii județene și primarii de municipii, orașe și comune de a completa situația aferentă anului 2019 privind indicatorii de evaluare a măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției (Anexa nr.3 din H.G. nr. 583/2016) și transmiterea documentului la MDLPA odată cu Raportul privind stadiul implementării SNA 2016 - 2020 în anul 2019. De asemenea, au fost analizate site-urile celor 847 de unit-uri pentru a stabili gradul de respectare a standardelor de afișare a informațiilor de interes public prevăzute în Anexa nr. 4 din H.G. nr. 583/2016.

Astfel, pentru cele 847 de UAT-uri, respectiv 26,24% din totalul de 3228 de UAT-uri, au fost acordate punctaje pentru fiecare dintre cele două componente care alcătuiesc indicatorul total, respectiv: gradul de conformitate procedurală având alocat un maximum de 30 puncte și gradul de respectare a standardelor de integritate având alocat un maximum de 70 puncte.

În urma aplicării metodologiei menționate, cele 847 de unități administrativ teritoriale analizate au obținut punctaje situate între 93,50 puncte și 1 punct. Astfel, doar trei unități administrativ teritoriale au obținut 90 de puncte sau mai mult: Consiliul Județean Suceava (93,50 puncte), municipiul Aiud (92 puncte) și comuna Scărișoara (90 puncte) din județul Alba.

La polul opus, sunt 27 de unități administrativ teritoriale care au obținut 10 puncte sau mai puțin: com. Cerna din județul Timiș și com. Dersca din județul Botoșani care au obținut 10 puncte, com. Suceveni din jud. Galați, Bixad și Medieșu Aurit din jud. Satu Mare care au obținut câte 9,50 puncte, com. Bucecea din județul Botoșani, Câțcău din județul Cluj și Bârsău din județul Satu Mare care au obținut câte 9 puncte, com. Bălteni din jud. Vaslui care a obținut 8 puncte, orașul Măcin din județul Tulcea, com. Tătăruși din județul Iași, Bratca din județul Bihor și Crișeni din județul Sălaj cu câte 8 puncte, com. Izvoarele din județul Tulcea și orașul Darabani din județul Botoșani cu câte 7,50 puncte, com. Helișteu Horia din județul Botoșani, Chiochiș din județul Bistrița Năsăud și Gârbou din județul Sălaj cu câte 7 puncte, com. Curtești, din județul Botoșani cu 6,50 puncte, com. Mileanca din județul Botoșani cu 6 puncte, com. Gilgău din județul Sălaj cu 4 puncte, com. Mogoșești din județul Iași și Asuaju de Sus din județul Maramureș cu câte 3 puncte, com. Topraisar din județul Constanța cu 2,50 puncte, com. Parincea din județul Bacău și Miclești din județul Vaslui cu câte 2 puncte și com. Prăjești din județul Bacău cu 1 punct.

Media tuturor punctajelor obținute de cele 847 unități administrativ teritoriale este de 59,10.

Elaborarea unui studiu privind gradul de adecvare a structurilor organizatorice de la nivelul UAT-urilor prin raportare la standardele de cost și populația deservită - măsură neimplementată

Implementarea metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție (autorități ale administrației publice locale) elaborată de MDRAP cel puțin la nivelul consiliilor județene și municipiilor

Un număr de 661 primării și consilii județene din totalul de 3228 au elaborat și transmis către MLPDA documentele privind identificarea riscurilor și a vulnerabilităților la corupție, precum și a măsurilor de remediere, ceea ce reprezintă un grad de 20,48% din totalul uat-urilor.

Derularea de campanii de conștientizare, organizarea de dezbateri publice periodice în plan local și promovarea bunelor practici anticorupție

În cursul anului 2020 a fost derulată campania de conștientizare a personalului din administrația publică locală (aleși locali, funcționari publici, personal contractual) cu privire la drepturile și obligațiile pe care le are în exercitarea funcției în scopul prevenirii faptelor de corupție.

Campania a demarat la data de 9 martie 2020, prin organizarea, împreună cu reprezentanți ai Secretariatului General al Guvernului, a 8 evenimente dintr-o serie de 41 programate a avea loc până la data de 3 aprilie 2020. Ca urmare a restricțiilor impuse în vederea prevenirii infectării cu virusul SARS-CoV-2, restul de 33 de evenimente a fost inițial suspendate pentru ca ulterior, să se aprobe anularea lor și derularea campaniei de conștientizare utilizând exclusiv mijloace electronice. Astfel, campania a fost reluată la data de 15 octombrie 2020. Materialele informative ale campaniei au fost transmise, prin intermediul poștei electronice, către toate cele 3228 de unități administrative. Materialele promoționale elaborate în cadrul proiectului pentru a fi diseminate în cadrul campaniei, au fost distribuite către structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.

În urma centralizării formularelor de confirmare de primire a documentelor campaniei și a chestionarelor de feedback, rezultă că mesajul campaniei a ajuns la minim 380 unități administrativ teritoriale și 1340 de aleși locali, funcționari publici și personal contractual.

Mesajul cheie al campaniei de conștientizare a fost „Am ales integritatea!”

Realizarea unor proiecte/activități în comun cu participarea autorităților publice locale și a reprezentanților societății civile, având ca obiectiv prevenirea corupției, promovarea eticii și integrității

Pe parcursul anului 2020, MLPDA a continuat colaborarea cu autoritățile administrației publice locale, atât în cadrul proiectului „Consolidarea sistemelor de integritate - cea mai bună strategie de prevenire a corupției în administrația publică”, cod SIPOCA 61, finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă, implementat la nivelul DIBGPP.

Dezvoltarea, cu sprijinul structurilor asociative, a unor rețele de elaborare și evaluare a politicilor publice anticorupție de la nivel local - măsură neimplementată

Elaborarea/actualizarea și implementarea codurilor de conduită la nivelul instituțiilor administrației publice locale

În perioada 2016-2020, reprezentanții MLPDA au informat și sprijinit reprezentanții administrației publice locale în vederea implementării măsurilor cuprinse în Strategia Națională Anticorupție 2016-2020.

În activitatea de îndrumare metodologică, reprezentanții MLPDA au informat inclusiv cu privire la realizarea acestei măsuri (au contactat telefonic și prin e-mail toate UAT-urile, informând cu privire la solicitările transmise, au acordat sprijin/ consultanță/ asistență tehnică necesară elaborării documentelor, au transmis modele ale documentelor etc).

Pentru buna desfășurare a acestor activități, a fost elaborată o metodologie de acordare de asistență tehnică și au fost întocmite fișe pentru fiecare dintre indicatorii prevăzuți în Anexa III la SNA.

3.4 - CREȘTEREA GRADULUI DE CUNOAȘTERE ȘI ÎNȚELEGERE A STANDARDELOR DE INTEGRITATE DE CĂTRE ANGAJAȚI ȘI BENEFICIARII SERVICIILOR PUBLICE (Obiectivul general 4)

3.4.1 Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central și local (Obiectivul specific 4.1)

Dezvoltarea de către MJ a unui program anual, on-line, de formare profesională pe teme privind integritatea în funcția publică, cu caracter obligatoriu, dedicat personalului cu funcții de conducere și de execuție din instituțiile publice (Angajament OGP/Angajament Summit Londra)

Prin intermediul proiectului POCA „*Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție*” a fost dezvoltat un suport de curs cu tema „*Etică și integritate instituțională*” ce poate fi accesat, în format pdf, de pe Portalul sna.just.ro, de orice persoană/instituție interesată. De asemenea, ST SNA a conceput un set de infografice vizând 13²⁵ măsuri de transparență instituțională și de prevenire a corupției având drept obiectiv consolidarea culturii integrității, precum și sprijinirea actorilor implicați în înțelegerea și aplicarea corectă a cadrului legislativ. Infograficele sunt destinate a fi utilizate de către toți actorii implicați în lupta împotriva corupției, în special de autoritățile și instituțiile publice în calitate de destinatari ai actelor normative care fac obiectul prezentărilor, precum și de către cetățeni, în calitate de beneficiari. Acestea se regăsesc publicate pe platforma dedicată SNA: <https://sna.just.ro/Infografice>.

²⁵ Infograficele vizează următoarele măsuri: protecția avertizorilor în interes public, codul etic /deontologic /de conduită, declararea averilor și intereselor, conflictele de interese, consilierul de etică, incompatibilitățile, transparența în procesul decizional, accesul la informațiile de interes public, protecția avertizorului de integritate, interdicțiile după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice, funcțiile sensibile, Metodologia de evaluare a riscurilor de corupție și Metodologia de evaluare a incidentelor de integritate

Organizarea și derularea de programe sectoriale de creștere a gradului de conștientizare și a nivelului de educație anticorupție în rândul personalului din administrația publică centrală și locală

Ministerul Afacerilor Interne (MAI) prin Direcția generală Anticorupție (DGA) a raportat că în anul 2020, ofițerii de prevenire au organizat și desfășurat un număr de 1.943 activități, la care au participat 25.971 angajați ai MAI, din care 3.171 angajați cu funcții de conducere și 22.800 angajați cu funcții de execuție.

De asemenea, în perioada iunie - decembrie 2020, a fost desfășurat proiectul „#Integritate 2020 - Concurs de filme de scurt metraj cu tematică anticorupție”. Activitatea a avut loc în context pandemic, iar mai multe informații se pot obține de pe site-ul proiectului www.rofaracoruptie.ro.

DGA realizează două tipuri de publicații:

- Buletinul „Integritatea”, un buletin semestrial destinat personalului ministerului al cărui conținut este realizat pe baza propunerilor făcute de personalul ministerului, inclusiv ale DGA, dar și pe baza contribuțiilor unor parteneri. În anul 2020, în semestrul I, Buletinul a fost tipărit în 500 de exemplare și transmis spre informare tuturor structurilor MAI. În semestrul II, publicația a fost distribuită în sistem on-line.
- O sinteză trimestrială destinată cetățenilor, care prezintă succint, trimestrial, activitățile desfășurate în domeniul prevenirii și combaterii corupției, precum: măsuri luate pentru implementarea SNA 2016-2020 la nivelul MAI, situația apelurilor la linia gratuită anticorupție, proiecte în derulare cu implicarea societății civile etc. În anul 2020, cele 4 sinteze trimestriale au fost publicate pe pagina de internet a unității pentru a fi accesibile publicului și, de asemenea, au fost transmise, electronic, tuturor structurilor MAI, pentru informarea personalului din subordine, cu solicitarea de distribuire/postare a materialului pe site-urile de intranet.

Totodată, în anul 2020, ofițerii DGA au elaborat 38 teme, articole, analize, materiale etc., iar 29 articole cu conținut preventiv-educativ au apărut în diverse publicații.

De la data de 1 august 2018, pe site-ul DGA, www.mai-dga.ro, precum și pe site-urile structurilor MAI, cetățenii pot accesa „Ghidul de informare pentru cetățeni în relația cu structurile Ministerului Afacerilor Interne”, ediția 2018. Documentul a fost elaborat de și la inițiativa DGA, cu sprijinul structurilor MAI.

Acesta reprezintă un instrument ce pune la dispoziția cetățenilor informații utile de ordin legislativ și instituțional, respectiv lista documentelor necesare pentru eliberarea unui act administrativ, termene, taxele aferente, specimene etc.

În același timp, Ghidul prezintă principalele infracțiuni de corupție ce pot fi săvârșite atât de funcționari, cât și de cetățeni, prevăzute de Codul Penal și Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

Cooperarea cu alte instituții publice și entități private, în scopul educării și informării în domeniul prevenirii corupției

Ministerul Afacerilor Interne (MAI), prin Direcția generală Anticorupție (DGA) a raportat că în anul 2020, ofițerii de prevenire au organizat și desfășurat un total de 3.354 activități de educație pentru promovarea integrității, la care au participat 32.414 de persoane, în special angajați MAI, dar și polițiști locali, militari sau alte persoane, ceea ce reprezintă o creștere semnificativă a numărului de activități preventive realizate în colaborare cu alte instituții (+232,36%).

La nivelul Serviciului Anticorupție Bacău, în baza cooperării cu Centrul Național de Perfecționare a Pregătirii pentru Managementul Situațiilor de Urgență - Centrul Zonal Bacău, a continuat desfășurarea a 5 activități de educație pentru promovarea integrității la care au participat 48 de persoane care urmau cursurile centrului.

În luna ianuarie 2020, a avut loc acțiunea de donare de cărți „Prin educație creștem integritate”, ai cărei beneficiari au fost elevii Școlii Generale din comuna Luncani - Mărgineni, județul Bacău, aceștia primind în biblioteca școlii peste 100 de cărți adaptate categoriei de vârstă 8-14 ani, printr-o colecție de fonduri, care a avut loc în luna decembrie 2019. De asemenea, în luna martie, cu sprijinul Consiliului Județean Bacău, a debutat acțiunea de prevenire a corupției și de educație pentru promovarea integrității, denumită simbolic „Integritate pentru sănătate”.

Serviciul Județean Anticorupție Călărași, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Călărași și Primăria Municipiului Călărași, a derulat în perioada 12 octombrie - 27 noiembrie 2020, „Concursul de Scurt Metraje Anticorupție Realizate cu Telefonul”, #SMART, în cadrul căruia a avut loc, ca activitate principală, un concurs de filme cu tematica „anticorupție”. Concursul și-a propus să stimuleze implicarea elevilor din liceele municipiului Călărași, în dezvoltarea unor mesaje educative, cu ajutorul telefonului mobil.

Implicarea mediului academic în procesul de educație și conștientizare anticorupție

- Au fost introduse teme din domeniul eticii și integrității și prevenirii și investigării corupției și fraudelor în cadrul pregătirii de specialitate a studenților și cursanților programelor de studii universitare și postuniversitare organizate de Universitatea de Apărare „Carol I”, precum și de Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu;

3.4.2 Creșterea gradului de informare a publicului cu privire la impactul fenomenului corupției (Obiectivul specific 4.2)

Organizarea și derularea de către MJ a unei campanii de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educație anticorupție în rândul cetățenilor

Măsura a fost implementată prin proiectului POCA „Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”.

Scopul acestei activități a fost acela de a spori gradul de educație anticorupție, pentru a contribui la schimbarea atitudinii publicului țintă, și nu numai, prin informarea corectă cu privire la corupție și la instrumentele prin care aceasta poate fi redusă. Campania a vizat mobilizarea reală a cetățenilor și personalului din instituțiile și autoritățile publice centrale, în sensul promovării educației anticorupție și a utilizării eficiente a instrumentelor de prevenire, detectare și combatere a fenomenului corupției.

Grupul țintă a fost format din:

- angajați ai instituțiilor aferente sectoarelor percepute ca vulnerabile la corupție, astfel cum sunt reflectate și în cadrul Obiectivului general 3 din SNA 2016-2020: educație, sănătate și achiziții publice;
- cetățenii beneficiari ai serviciilor publice prestate de autoritățile și instituțiile publice centrale (inclusiv structurile deconcentrate sau aflate în subordine/coordonare/sub autoritate);
- reprezentanți ai mediului de afaceri;
- tineri (cu vârsta de maximum 30 de ani).

Implementarea concretă a activității a presupus tipărirea și diseminarea, către grupul țintă, a materialelor de informare al căror mesaj principal a vizat conștientizarea publică cu privire la importanța integrității, cu trimitere către infograficele publicate pe portalul SNA, elaborare de către ST SNA.

Organizarea și derularea de campanii sectoriale de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educației anticorupție în rândul cetățenilor

Direcția Națională Anticorupție (DNA) a raportat că începând cu data de 26 noiembrie 2020 creat o pagină oficială pe rețeaua de socializare Facebook, pagină la care cetățenii se pot abona și pe care sunt publicate comunicatele de presă, precum și alte anunțuri de interes public (<https://www.facebook.com/oficial.Directia.Nationala.Anticoruptie/>).

Pentru a facilita accesul direct, pe site-ul instituției, www.pna.ro, a fost publicată și o pictogramă a paginii (a se vedea și comunicatul: <https://www.pna.ro/comunicat.xhtml?id=10086>).

Ministerul Finanțelor Publice (MFP) implementează proiectul „Consolidarea integrității în instituțiile publice și în mediul de afaceri”, finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă. Una din activitățile specifice se referă la derularea unor campanii de conștientizare și educație anticorupție, adresate instituțiilor publice și mediului de afaceri, prin intermediul unor caravane organizate la nivel județean cât și la nivelul municipiului București. Totodată, activitatea referitoare la *Educație anticorupție* a vizat organizarea a 10 sesiuni de formare (cu durata de 5 zile), desfășurate în perioada februarie - martie 2020, la care au participat 200 persoane din cadrul aparatului propriu al ministerului (personal de conducere și de execuție), cât și din structurile aflate în subordinea acestuia. În cadrul sesiunilor a fost abordată tematica în domeniul prevenirii corupției, transparenței, eticii și integrității

Transparency International Romania a desfășurat *Summitul de Integritate pentru prosperitate* sub forma unei caravane în cadrul căreia au fost organizate peste 15 evenimente în tot atâtea județe cu participarea a peste 1300 de persoane: cetățeni, în special tineri și antreprenori locali.

3.5 - CONSOLIDAREA PERFORMANȚEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI PRIN MIJLOACE PENALE ȘI ADMINISTRATIVE (Obiectivul general 5)

3.5.1 Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local (BM 3 și 4 din MCV (Obiectivul specific 5.1))

Continuarea efectuării de investigații profesionale și imparțiale în cazurile de competența DNA (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Direcția Națională Anticorupție (DNA) a raportat că în anul 2020 activitatea de urmărire penală a fost desfășurată, în medie, de 102 procurori care au avut de soluționat 6.180 cauze. Dintre acestea, 2.764 cauze sunt dosare înregistrate în anul 2020.

Au fost soluționate pe fond 2.308 de dosare, iar în 306 cauze s-a dispus trimiterea în judecată.

Au fost trimiși în judecată 505 de inculpați, din care 360 inculpați prin rechizitoriu și 145 inculpați prin acorduri de recunoaștere a vinovăției. Dintre aceștia 49 sunt persoane juridice, iar 29 inculpați au fost trimiși în judecată în stare de arest preventiv.

Prin cele 306 de rechizitorii și acorduri de recunoaștere a vinovăției au fost deduse judecății un număr de 771 infracțiuni a căror structură se prezintă, în principal, după cum urmează:

- 507 - infracțiuni prevăzute în Legea nr.78/2000, din care: 217 infracțiuni de corupție (66 - luare de mită , 36 - dare de mită , 61 - trafic de influență, 54 - cumpărare de influență (art.61) , 117 infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție (87 - abuz în serviciu contra intereselor publice (art.132), 1 - efectuare de operațiuni financiare incompatibile cu funcția, 14 - folosire de informații ce nu sunt destinate publicității, 9 - șantaj, 15 - folosirea influenței sau autorității, 1 - utilizarea subvențiilor în alte scopuri, 173 - infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene;
- 112 - infracțiuni prevăzute în alte legi special, din care: 93 - evaziune fiscală, 15 - spălarea banilor;
- 152 - alte infracțiuni prevăzute în Codul penal.

Din cele 2.308 cauze soluționate pe fond, 747 cauze au fost soluționate în termen de 1 an de la prima sesizare, 404 în termen de 2 ani de la prima sesizare.

Cuantumul prejudiciului reținut în actele de inculpare este de circa 165,3 milioane euro, iar valoarea măsurilor asigurătorii dispuse de procurori pentru repararea pagubei produse prin infracțiune este de circa 137,5 milioane euro.

Alocarea unui sediu nou al DNA și asigurarea resurselor financiare necesare amenajării noului sediu

Direcția Națională Anticorupție a comunicat că a fost semnat un contract cu Regia Autonomă Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat (RAAPPS) prin care s-a asigurat un sediu suplimentar DNA. Ulterior amenajării, sediul a devenit funcțional la sfârșitul lunii martie 2021.

Crearea unei unități logistice de sprijin tehnic al activității procurorilor anticorupție, prin dezvoltarea actualului Serviciu Tehnic, ca o consecință a Deciziei Curții Constituționale nr. 51/16.02.2016

În anii anteriori a fost dezvoltat Serviciul Tehnic din cadrul direcției prin suplimentarea organigramei cu un număr de 12 posturi de ofițeri de poliție judiciară. În anul 2020 nu au fost alocate funcții noi, însă a fost elaborat un proiect de hotărâre de Guvern care prevede suplimentarea funcțiilor de ofițeri/agenți de poliție judiciară și personal auxiliar de specialitate din organigrama DNA.

Asigurarea resurselor financiare pentru funcționarea în conformitate cu cerințele legale a unității logistice de sprijin tehnic al activității procurorilor anticorupție

Direcția Națională Anticorupție a raportat că au fost alocate resurse financiare proprii și au fost efectuate o serie de achiziții în cadrul unui proiect co-finanțat de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF).

Asigurarea resurselor umane necesare desfășurării activităților de suport al investigațiilor în cauze de corupție la nivel înalt prin alocarea și bugetarea unui număr de 90 de posturi de ofițeri de poliție în cadrul DNA

Direcția Națională Anticorupție a comunicat că în anii anteriori au fost alocate 40 de posturi de ofițeri de poliție judiciară (dintre care 12 sunt repartizate Serviciului Tehnic al direcției).

În data de 16 septembrie 2020, pe site-ul Ministerului Justiției a fost publicat proiectul de Hotărâre a Guvernului în care se prevede suplimentarea numărului maxim de posturi cu 90 de posturi de ofițeri și agenți de poliție judiciară și 50 de posturi de personal auxiliar de specialitate la Direcția Națională Anticorupție. Până în prezent, hotărârea nu a fost adoptată.

Dezvoltarea la nivelul DNA a unui compartiment de analiză a datelor privind infracțiunile de corupție aflate în competența Direcției

Direcția Națională Anticorupție (DNA) a raportat că în anul 2020 activitatea de analiză a datelor privind corupția a fost realizată prin elaborarea studiului privind „*Tipologia infracțiunilor pentru care au fost obținute hotărâri de condamnare în anul 2019*”, publicat în *Raportul de activitate al DNA pentru anul 2019* și realizat în baza a 203 dosare de corupție instrumentate de procurorii direcției. Analiza identifică tipare ale abuzului de putere exercitat de persoanele învestite cu autoritate în domeniul administrării bugetului de stat sau bugetului U.E., al atestării unor drepturi ori al verificării respectării legii în diverse domenii de activitate.

Totodată, în parteneriat cu Direcția Generală Anticorupție (DGA), a fost realizată „*Diagnoza faptelor de corupție în care au fost implicați angajați ai Ministerului Afacerilor*”

Interne” având ca obiectiv, printre altele, identificarea modalităților de manifestare a corupției (moduri de operare, tipologii, aspecte organizaționale). Datele rezultate din cauzistica instrumentată de DNA au fost completate cu analiza datelor deținute de MAI, în baza cărora DGA a identificat riscurile de corupție și a propus măsuri de prevenire/control la nivelul ministerului. Studiul a fost publicat pe site-ul instituției www.pna.ro.

Un alt studiu criminologic, aflat în curs de finalizare, are în vedere „*Circuitul folosului material obținut din corupție*” și este realizat pe baza inventarierii mecanismelor prin care produsul infracțiunii de corupție a fost transmis și/sau disimulat, în scopul introducerii acestuia în circuitele economice sau financiare licite.

Adoptarea de măsuri manageriale pentru judecarea într-un termen rezonabil a dosarelor de mare corupție la nivelul tuturor instanțelor de judecată competente (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Consiliul Superior al Magistraturii a raportat că în anul 2020 nu a fost identificat niciun raport al Inspecției Judiciare având ca obiect adoptarea de măsuri manageriale pentru judecarea într-un termen rezonabil a dosarelor de mare corupție la nivelul tuturor instanțelor de judecată competente.

Actualizarea strategiilor de combatere a corupției la nivel local elaborate de PÎCCJ

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PICCJ) a informat că, în prima jumătate a anului 2018, au fost actualizate de către parchetele de pe lângă curțile de apel și tribunale strategiile regionale de combatere a infracțiunilor de corupție.

Transmiterea de către instanțele de judecată în format electronic a hotărârilor de judecată definitive pronunțate în dosarele de competența DNA și publicarea acestora pe site-ul DNA, cu respectarea cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Direcția Națională Anticorupție (DNA) a raportat că a publicat pe site-ul oficial 29 de hotărâri de condamnare rămase definitive în anul 2020, hotărâri pronunțate în dosarele DNA având ca obiect infracțiuni de corupție/asimilate corupției/în legătură cu corupția. Hotărârile sunt publicate în măsura în care sunt transmise de instanțele de judecată și numai după anonimizarea datelor cu caracter personal.

3.5.2 Îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate (BM2 din MCV) (Obiectivul specific 5.2)

Adoptarea legislației necesare și asigurarea resurselor adecvate pentru mecanismul de control ex-ante care urmează să fie pus în aplicare de către ANI pentru procedurile de achiziții publice (Recomandare MCV/Angajament Summit Londra)

Sistemul informatic PREVENT a devenit operațional la sfârșitul lunii iunie 2017, atât pentru fondurile naționale, cât și pentru cele europene, potrivit prevederilor Legii nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, în prezent fiind pe deplin funcțional.

Agenția Națională de Integritate (ANI) a raportat că în anul 2020, au fost analizate 19.140 proceduri de achiziție publică prin intermediul sistemului PREVENT, în vederea identificării posibilelor conflicte de interese. Din totalul procedurilor analizate, 12.958 au fost proceduri de achiziție publică singulare (fără loturi), 6.182 au fost proceduri de achiziție publică subsecvente (conținând 78.609 de loturi), iar 3.574 se referă la contracte finanțate din fonduri europene.

Totodată inspectorii de integritate au emis 10 avertismente de integritate în ceea ce privește posibile încălcări ale legislației privind conflictul de interese în achiziții publice, în valoare de 54,3 milioane lei (aprox. 11,1 milioane euro).

Astfel, în 8 dintre cele 10 cazuri notificate de sistem, conducătorii autorităților contractante au luat măsuri pentru înlăturarea cauzelor care generau conflictele de interese, în timp ce în celelalte 2 cazuri pentru care s-au emis avertismente de integritate, ANI va proceda la aplicarea art. 9 din Legea nr. 184/2016, în situațiile în care nu vor fi înlăturate cauzele conflictelor de interese.

Inspectorii de integritate au notificat Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP), în baza acordului de cooperare încheiat între ANI și ANAP, un număr de 7 nereguli privind posibile relații ce pot exista între persoane din autoritatea contractantă și persoane din cadrul operatorilor economici ce au calitatea de ofertanți în cadrul procedurilor de achiziție inițiate de către o autoritate contractantă.

În anul 2020, sistemul PREVENT a analizat 2.474 autorități contractante, 14.847 operatori economici și 259.355 de persoane, reprezentanți ai instituțiilor publice și ai ofertanților.

Continuarea activității de evaluare a averilor și a intereselor, a incompatibilităților și a conflictelor de interese și asigurarea unui follow-up eficient al cazurilor ANI care ajung pe rolul instanțelor de judecată sau al comisiilor de disciplină

În anul 2020, ANI a finalizat un număr de 1.143 dosare. Dintre acestea, în 146 de dosare au fost constatate 93 cazuri de incompatibilitate, 34 conflicte de interese administrative, 5 cazuri privind constatarea unor diferențe nejustificate între averea dobândită și veniturile realizate și 17 cazuri referitoare la constatarea indiciilor privind săvârșirea unor fapte penale (conflict de interese penal, folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane).

Cazurile constatate de ANI au vizat funcții și demnități publice prevăzute la art. 1 din Legea nr. 176/2010, precum deputați, secretari de stat, primari, viceprimari, consilieri județeni, persoane cu funcție de conducere/control, funcționari publici, funcționari publici cu statut special.

Totodată, Agenția a aplicat un număr de 204 sancțiuni contravenționale pentru nedeplinirea declarațiilor de avere și de interese în termenele prevăzute de lege, neaplicarea sancțiunilor disciplinare, ca urmare a rămânerii definitive a raportului de evaluare etc.

Raportul Comisiei Europene privind statul de drept, „Rule of law” - Raport de țară România din anul 2020 notează rezultatele bune obținute de ANI în ceea ce privește evaluarea incidentelor de integritate, în ciuda slăbirii cadrului său legislativ și a împușinării resurselor de care dispune.

Adoptarea de măsuri pentru (i) a clarifica implicațiile pentru membrii Parlamentului ale prevederilor existente în materia conflictelor de interese, indiferent dacă un astfel de conflict poate fi evidențiat și de către declarațiile de avere și de interese și (ii) a extinde definiția dincolo de interesele financiare personale și (iii) a introduce o cerință de dezvăluire ad-hoc atunci când un conflict între anumite interese private ale unui membru al Parlamentului poate apărea în raport cu o chestiune aflată în lucru în procedurile parlamentare - în plen sau în comisii - sau în altă activitate legată de mandatul acestuia (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 29)

Începând cu data de 31.07.2018, ANI a devenit Beneficiarul proiectului „LINC - creșterea capacității administrației publice centrale în prevenirea și identificarea cazurilor de conflicte de interese, incompatibilități și averi nejustificate”, proiect care se derulează în parteneriat cu Transparency International România (proiect finanțat prin intermediul Programului Operațional Capacitate Administrativă).

Obiectivul general al proiectului a fost îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate la nivelul autorităților administrației publice centrale și a Parlamentului.

În anul 2019, experții din cadrul proiectului au elaborat:

- O propunere de politică publică cu privire la conflictele de interese și incompatibilitățile aplicabile membrilor Parlamentului și candidaților la alegerile parlamentare. Documentul propune o serie de măsuri, ca urmare a unei analize a reglementărilor din alte state membre ale Uniunii Europene privind conflictele de interese și incompatibilitățile aplicabile membrilor Parlamentului și candidaților la alegerile parlamentare, în sensul recomandării unor standarde minime de integritate. Propunerea a fost supusă dezbaterii în data de 13 iunie 2019 și este disponibilă pe pagina de Internet a proiectului <https://www.proiect-linc.ro/>. Proiectul LINC a avut ca dată de finalizare 1 februarie 2021.
- Un *Raport de cercetare* privind Reglementările la nivelul statelor membre UE cu privire la conflictele de interese și incompatibilitățile aplicabile membrilor Parlamentului și candidaților la alegerile parlamentare.

Realizarea unei evaluări adecvate a regulilor privind incompatibilitățile, mai ales a coerenței și asigurării respectării acestora în practică, pentru a identifica rațiunile lipsei percepute de eficiență, și operarea schimbărilor necesare; (ii) identificarea modalităților pentru a accelera și asigura respectarea hotărârilor judecătorești în materia incompatibilităților (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 39)

Studiul intern al ANI, referitor la incompatibilitățile și conflictele de interese în rândul membrilor Parlamentului a fost realizat la mijlocul anului 2017. Concluziile acestui studiu arată faptul că Agenția desfășoară în mod constant un follow-up asupra cazurilor finalizate și asupra solicitărilor privind aplicarea sancțiunilor disciplinare, în cazurile rămase definitive și irevocabile, care se află încă pe rolul Parlamentului. Au existat cazuri în care Parlamentul a aplicat sancțiuni disciplinare conform termenelor legale, dar și cazuri în care Parlamentul a întârziat aplicarea prevederilor legale în ceea ce privește cazurile

rămase definitive și irevocabile. În aceste cazuri, ANI a atras atenția în mod constant la neaplicarea sancțiunilor dispuse (ex: demiterea din funcția publică).

Referitor la accelerarea și asigurarea respectării hotărârilor judecătorești în ceea ce privește incompatibilitățile, toate deciziile definitive (incluzându-le și pe cele ale deputaților și senatorilor), sunt analizate și integrate în rapoartele de evaluare. Prin urmare, rapoartele conțin jurisprudența relevantă cu privire la natura incidentului de integritate.

Luarea în considerare a (i) creșterii în continuare a capacității Agenției Naționale de Integritate de procesare a datelor; (ii) consolidării abordării proactive în privința monitorizării declarațiilor de avere și de interese (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 53)

Prin Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 588 din 06 iulie 2020, a fost modificată modalitatea de completare și depunere a declarațiilor de avere și de interese de către categoriile de persoane care au obligația declarării averii și intereselor, cu excepția candidaților înscriși în procesele electorale, în sensul în care începând cu intrarea în vigoare a Legii, declarațiile se pot completa și depune și în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată și ulterior se pot transmite ANI și pe cale electronică.

De asemenea, potrivit modificării legislative, începând cu anul 2022, toate persoanele prevăzute de lege vor avea obligația de a completa și depune declarațiile de avere și de interese în format electronic.

În vederea eficientizării procesului de depunere a declarațiilor de avere și de interese, precum și de procesare a datelor, ANI a depus în data de 25 aprilie 2019 o cerere de finanțare prin fonduri europene, cu titlul „EMOD - Dezvoltarea capacității instituționale a Agenției Naționale de Integritate pentru eficientizarea fluxurilor interne de lucru și a modului de depunere a declarațiilor de avere și de interese în procesul electoral și anual”, Axa prioritară 1 *Administrație publică și sistem judiciar eficiente*, Obiectivul specific 1.1. „Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP”.

Proiectul propune creșterea capacității administrative a ANI, în vederea optimizării proceselor administrative de asigurare a respectării normelor în materie de integritate în organizarea proceselor electorale și în perioada depunerii anuale.

Proiectul a intrat în implementare începând cu data de 01 octombrie 2019 și are o perioadă de implementare de 24 luni. În cadrul proiectului a fost dezvoltat un modul pentru transmiterea declarațiilor la distanță numit e-DAI, care va deveni operațional în prima parte a anului 2021.

În anul electoral 2020 au fost colectate și procesate peste 505.000 de declarații ale candidaților la alegerile locale, iar aproximativ 13.000 de declarații au fost transmise ca urmare a depunerii candidaturilor la alegerile parlamentare. În plus, la finalul anului

2020, 1.808 dosare se aflau în lucru, iar gradul de încărcare al inspectorilor de integritate era de aprox. 60 dosare/ inspector.

Astfel, în vederea îmbunătățirii sistemelor informatice ale inspectorilor de integritate, cu scopul simplificării procedurilor, eficientizării activității ANI și creșterii gradului de transparență, Agenția are în curs de implementare, începând cu anul 2020, proiectul „Servicii de asistență tehnică informatică, de întreținere și reparații software, de dezvoltare software și de arhivare, pentru desfășurarea activității ANI”, finanțat prin fonduri bugetare.

În temeiul dispozițiilor Legii nr. 176/2010 ANI a efectuat, începând cu luna mai 2020, verificări privind asigurarea afișării și menținerii declarațiilor de avere și de interese pe pagina de Internet a entităților care au această obligație. Astfel, au fost transmise peste 3.000 de adrese oficiale în situațiile în care prevederile legale nu au fost respectate, solicitând remedierea acestor aspecte în termen de 30 de zile.

Eficientizarea sistemului de declarare a averilor și a intereselor

În vederea eficientizării procesului de depunere a declarațiilor de avere și de interese, în cadrul proiectului „EMOD - Dezvoltarea capacității instituționale a Agenției Naționale de Integritate pentru eficientizarea fluxurilor interne de lucru și a modului de depunere a declarațiilor de avere și de interese în procesul electoral și anual”, a fost dezvoltat un modul pentru transmiterea declarațiilor la distanță numit e-DAI, care va deveni operațional în prima parte a anului 2021.

În data de 03 iunie 2020, anterior termenului limită la care persoanele prevăzute la art. 1, alin. (1) din Legea nr. 176/2010 aveau obligația de a depune declarațiile de avere și de interese anuale, Agenția a emis un comunicat de presă cuprinzând o serie de informații utile referitoare la depunerea acestora, inclusiv în contextul situației epidemiologice generate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2.

De asemenea, Agenția Națională de Integritate a pus la dispoziția tuturor persoanelor interesate o adresă de e-mail special creată pentru a emite răspunsuri rapide referitoare la modul de completare al declarațiilor de avere și de interese (completareDAI@integritate.eu) gestionată de doi inspectori de integritate desemnați.

A fost asigurată continuitatea în publicarea declarațiilor de avere și de interese pe site-ul instituției, la sfârșitul lunii decembrie, numărul declarațiilor publicate pe Portalul declarațiilor de avere și de interese fiind de 8.551.811.

În anul 2020 ANI a emis 133 puncte de vedere persoanelor fizice și juridice cu privire la modalitatea de completare și de depunere a declarațiilor.

Asigurarea respectării normelor în materie de integritate în organizarea proceselor electorale

În vederea creșterii nivelului de conștientizare și prevenție în contextul alegerilor locale (27 septembrie 2020) și parlamentare (06 decembrie 2020), ANI a creat pe pagina de Internet câte o secțiune distinctă, destinată procesului electoral, care cuprinde următoarele secțiuni:

- Punct unic de publicare a declarațiilor de avere și de interese depuse de candidați - declarațiile de avere și de interese au fost colectate, procesate și publicate într-o secțiune distinctă, special creată, pe pagina de Internet a Agenției. Astfel, peste 505.000 declarații de avere și de interese au fost publicate pe secțiunea destinată alegerilor locale, respectiv 12.994 declarații de avere și de interese au fost publicate pe secțiunea destinată alegerilor parlamentare, în termen de 48 de ore de la depunere;
- Formular de contact dedicat pentru sesizarea neregulilor în modul de completare al declarațiilor de avere sau de interese depuse de către candidați;
- Principalele texte legislative care reglementează regimul juridic al incompatibilităților, conflictelor de interese și averilor nejustificate;
- Ghidul de completare a declarațiilor de avere și de interese și Ghidul privind incompatibilitățile și conflictele de interese;
- Punct pentru descărcarea declarațiilor de avere și de interese electronice e-forms.

Pentru lansarea acestor secțiuni, Agenția a emis câte un comunicat de presă privind măsurile de prevenție și conștientizare adoptate de ANI în contextul organizării alegerilor, precum și câte un comunicat de presă privind măsurile dispuse de Agenție pentru asigurarea integrității în faza post-electorală.

Totodată, au fost desemnați doi inspectori de integritate care să răspundă solicitărilor telefonice privind aspecte referitoare la completarea declarațiilor de avere și de interese de către candidații la alegeri.

De asemenea, ANI a actualizat lista persoanelor care au interdicția de a ocupa o funcție eligibilă timp de trei ani conform art. 25, alin. (2) din Legea nr. 176 din 1 septembrie 2010, punând la dispoziția publicului date și informații cu privire la persoanele în cazul cărora s-a stabilit definitiv și irevocabil faptul că s-au aflat în incompatibilitate sau conflict de interese: <https://bit.ly/2DPeVLd>.

Dinamizarea activității de prevenție, conștientizare și educație în cazul persoanelor care au obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese

În cadrul proiectului „LINC - creșterea capacității administrației publice centrale în prevenirea și identificarea cazurilor de conflicte de interese, incompatibilități și averi nejustificate” în anul 2020 au fost organizate 13 sesiuni de informare și acordare de asistență de tip „training on the job”, cu privire la conflicte de interese, incompatibilități și avere nejustificată pentru 129 persoane din cadrul: Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, Ministerului Culturii și instituțiilor subordonate, Ministerului Educației Naționale, Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Justiției și instituțiilor subordonate, Ministerului Transporturilor și Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere (CNAIR).

Rezultatele proiectului LINC sunt:

- Creșterea rolului consilierilor de etică și a corpurilor de control din administrația publică în domeniul prevenirii și identificării incidentelor de integritate, prin dezvoltarea și adoptarea unor proceduri specifice pentru aceștia și creșterea

corelativă a capacității ANI. În vederea atingerii acestui rezultat au fost întreprinse următoarele activități:

- Au fost elaborate 3 proceduri care se adresează personalului din administrația publică (o procedură pentru prevenirea potențialelor conflicte de interese, o procedură pentru prevenirea și identificarea timpurie a situațiilor de incompatibilitate și o procedură pentru evaluarea și monitorizarea riscurilor privind conflictele de interese, care se adresează Corpurilor de Control sau Grupurilor de lucru desemnate în acest scop);
- Au fost organizate 3 conferințe de tip networking, în cadrul cărora au fost prezentate varianta finală a procedurilor de identificare a indicilor de conflicte de interese și incompatibilități, adresate autorităților administrației publice centrale și
- A fost elaborată o culegere de spețe relevante pentru administrația publică centrală privind conflictele de interese, incompatibilitățile și averea nejustificată.
- Dezvoltarea cunoștințelor personalului cu rol în prevenirea și combaterea încălcării legislației privind integritatea la nivelul administrației publice centrale, prin formarea a 250 persoane. Rezultatul acestei activități este instruirea, la nivelul administrației publice centrale a 393 persoane, în cadrul a:
 - 3 sesiuni de formare privind sistemul de integritate la nivel central la care au participat 67 de persoane;
 - 3 sesiuni de formare privind utilizarea aplicației PREVENT de către autoritățile administrației publice centrale la care au participat 53 de persoane și
 - 23 sesiuni de informare&acordare de asistență de tip training on the job cu privire la conflicte de interese, incompatibilități și avere nejustificată la sediul autorităților administrației publice centrale la care au participat 273 persoane.
- Creșterea eficienței ANI în realizarea activităților proprii pentru aplicarea unitară a normelor, mecanismelor și procedurilor în materie de etică și integritate în autoritățile și instituțiile publice, prin creșterea capacității în rândul a 40 de inspectori pe parcursul proiectului. Rezultatele acestei activități sunt: efectuarea a 3 vizite de studiu la Înalta Autoritate pentru Transparență în Viața Publică (HATVP) din Franța și Agenția Franceză Anticorupție (AFA), la care au participat, în vederea realizării transferului de expertiză și bune practici, un număr de 43 persoane din cadrul ANI și organizarea unui webinar pentru 40 de inspectori de integritate cu participarea unor experți anticorupție relevanți pentru rezultatele proiectului (GRECO, Banca Mondială și reprezentanți ai societății civile - Expert Forum și Transparency International) pentru creșterea capacității ANI de procesare a datelor, în special depistare a averilor nejustificate.

Acordarea de asistență persoanelor care solicită clarificări cu privire la cadrul legislativ care guvernează sistemul de integritate

În perioada ianuarie - decembrie 2020, ANI a venit în întâmpinarea persoanelor care au solicitat clarificări cu privire la acte normative, modalitățile de completare și depunere a declarațiilor de avere, regimul juridic al incompatibilităților și al conflictelor de interese.

Astfel, în anul 2020 Agenția a emis 1538 puncte de vedere referitoare atât la posibilitatea producerii unei stări de incompatibilitate și / sau a unui conflict de interese, cât și la modalitatea de completare / depunere a declarațiilor de avere și de interese.

Puncte de vedere acordate de ANI:

- Referitor la regimul juridic al conflictelor de interese: 407 (300 de persoane fizice și 107 de persoane juridice);
- Referitor la regimul juridic al incompatibilităților: 955 (825 de persoane fizice și 130 de persoane juridice);
- Referitor la modalitatea de completare / depunere a declarațiilor de avere și de interese: 133 (30 de persoane fizice și 13 de persoane juridice);
- Alte situații: 43 (30 de persoane fizice și 13 de persoane juridice).

Din analiza spețelor referitoare la posibilitatea producerii unei stări de incompatibilitate sau a unui conflict de interese, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile, ANI s-a pronunțat pozitiv în cazul a 97 spețe de natură să genereze un conflict de interese, precum și în cazul a 190 spețe de natură să genereze o stare de incompatibilitate.

Dinamizarea activității de cooperare cu instituțiile și autoritățile publice, precum și cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale

În data de 27 februarie 2020, reprezentanții ANI au participat la „Cafeneaua Integrității” și Gala integrității, evenimente organizate de Consiliul Județean Giurgiu în cadrul Proiectului „Dezvoltarea sistemului de management anticorupție la nivelul Județului Giurgiu - SisABC”.

În perioada 11 - 27 noiembrie 2020, la solicitarea Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MLPDA), un reprezentant al ANI a participat, în calitate de lector, la 8 sesiuni de instruire în cadrul proiectului “*Consolidarea sistemelor de integritate - cea mai bună strategie de prevenire a corupției în administrația publică*”, cod SIPOCA 61.

De asemenea, Agenția a întărit colaborarea cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, prin desemnarea a doi experți care să participe, în calitate de formatori, în cadrul proiectului „*Îmbunătățirea accesului și calității serviciilor pentru cetățeni - o administrație publică transparentă și responsabilă*”, implementat de Asociația Comunelor din România, în parteneriat cu Asociația Municipiilor din România și Asociația de Autorități Locale din Norvegia.

Proiectul, finanțat prin Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021 vizează consolidarea capacității administrației locale din România prin creșterea responsabilității, transparenței și prin creșterea gradului de conștientizare cu privire la incompatibilități și conflict de interese, prin crearea unui centru de informare (e-TIC) și prin diferite alte instrumente cum ar fi ghiduri, instruire și consultanță oferită autorităților locale.

Consolidarea parteneriatelor cu organizațiile non - guvernamentale

În cadrul proiectului LINC a avut loc, în data de 26 noiembrie 2020, un seminar online dedicat inspectorilor de integritate din cadrul Agenției, la care au participat experți naționali și internaționali în domeniul luptei împotriva corupției, din cadrul GRECO, Băncii Mondiale, Transparency International Berlin și Asociației Expert Forum. Din cadrul ANI au participat 40 de cursanți.

Principalele teme abordate au fost digitalizarea procesului de declarare a averilor și intereselor, cadrul legislativ de integritate din perspectiva societății civile, bune practici din statele membre GRECO în gestionarea incidentelor de integritate, precum și metode alternative de prevenire, detectare și gestionare a conflictelor de interese.

De asemenea, reprezentanții Agenției au participat în anul 2020 la următoarele evenimente:

- 17 iulie - Dezbateri online privind impactul pandemiei asupra achizițiilor publice, organizată de Asociația Expert Forum (EFOR);
- 29 octombrie - Masă rotundă pe tema Primului raport al Comisiei Europene despre statul de drept în România, organizată de Asociația Expert Forum (EFOR) și APADOR-CH;
- 19 noiembrie - Webinar „Avertizarea în interes public” și Lansarea CivicAIP - Rețeaua Civică pentru promovarea avertizării în interes public, organizat de Centrul Syene pentru Educație, Asociația pentru Cooperare și Dezvoltare Durabilă, Centrul pentru Jurnalism Independent, Centre for Advanced Research in Management and Applied Studies și Asociația REPER pentru Management prin Valori.

3.5.3 Consolidarea mecanismelor de control administrativ (Obiectivul specific 5.3)

Reglementarea unitară a funcției de control administrativ din autoritățile publice și întreprinderi publice, inclusiv prin consolidarea autonomiei operaționale a structurilor de control intern și alocarea resurselor adecvate

În perioada iunie 2018 - septembrie 2020 Corpul de control al prim-ministrului (CCPM) și Secretariatul General al Guvernului (SGG) în calitate de solicitant, în parteneriat cu Ministerul Justiției au derulat proiectul „Mecanisme eficiente de control administrativ și de prevenire a corupției” cod SIPOCA 432 care a avut ca obiective specifice:

- Reglementarea organizării și funcționării Corpului de control al prim-ministrului și eficientizarea activităților acestuia;
- Reglementarea unitară a funcției de control administrativ în cadrul autorităților publice centrale;
- Consolidarea sistemului intern de prevenire a corupției la Secretariatul General al Guvernului.

Rezultatele proiectului sunt:

- A fost aprobată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2020 privind organizarea și funcționarea Corpului de control al prim-ministrului, precum și pentru instituirea unor măsuri de îmbunătățire a activității acestuia și Hotărârea Guvernului nr.

603/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Corpului de control al prim-ministrului;

- A fost elaborată o propunere de politică publică (PPP) intitulată „Reglementarea unitară a funcției de control administrativ în cadrul autorităților publice centrale”, iar la data de 06.08.2020 PPP însoțit de instrumentul de prezentare a fost înaintat SGG în vederea efectuării demersurilor care se impun pentru:
 - Îndeplinirea procedurilor pentru asigurarea transparenței decizionale în cadrul autorităților administrației publice;
 - Îndeplinirea procesului de consultare publică și consultare preliminară interinstituțională a PPP în forma elaborată de experții din cadrul CCPM;
 - Îndeplinirea procesului de avizare interministerială a PPP;
 - Includerea la lit. a) a agendei reuniunii de lucru pregătitoare;
 - Publicarea PPP după aprobarea acestuia de către Guvern, pe pagina de internet a SGG, în baza de date a documentelor de politici publice;
 - Disponerea măsurilor pentru implementarea variantei selectate conform Planului de acțiuni pentru implementarea variantei recomandate, parte integrantă din PPP.
- A fost elaborat un ghid de bune practici diseminat la nivelul corpurilor de control de la nivel central.

Prioritizarea acțiunilor de control prin creșterea ponderii acestora în zone expuse la corupție, precum educația, sănătatea, transporturile, întreprinderile publice

Corpul de Control al Prim - Ministrului (CCPM) a raportat că în perioada ianuarie 2020 - decembrie 2020, a finalizat/are în desfășurare un număr de 12 acțiuni de control/documentare care au vizat zonele expuse la corupție dintr-un total de 32 acțiuni de control/documentare finalizate/aflate în desfășurare, reprezentând un procent de 37,5% din activitatea desfășurată.

Astfel, în perioada ianuarie 2020 - decembrie 2020, la nivelul CCPM au fost finalizate sau se află în curs de desfășurare, acțiuni de control/documentare în zonele expuse la corupție, după cum urmează:

- În domeniul sănătății a fost finalizată 1 acțiune de control care a vizat activitatea unei unități spitalicești aflată în subordinea Ministerului Sănătății;
- În domeniul educației/cercetării a fost finalizată o acțiune de control care a vizat activitatea unui institut de cercetare;
- În domeniul transporturilor au fost finalizate 3 acțiuni de control/documentare care au vizat activitatea companiilor de stat care activează în domeniul transporturilor.

Pe lângă acțiunile de control/documentare finalizate, la nivelul CCPM se afla în desfășurare la 31.12.2020 și o acțiune de documentare care vizează activitatea unei companii de stat care activează în domeniul transporturilor.

În ceea ce privește întreprinderile publice/companiile de stat altele decât cele care activează în domeniul sănătății și cel al transporturilor, la nivelul CCPM au fost finalizate

două acțiuni de control, iar la 31.12.2020 se aflau în desfășurare un număr de 3 acțiuni de control.

În anul 2020, **Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS)**, prin direcția de specialitate, a efectuat un număr de a efectuat un număr de 17 acțiuni de control, astfel:

- 2 acțiuni de control efectuate în baza ordinelor ministrului sănătății, personalul din cadrul CNAS având calitatea de membru cooptat;
- 15 acțiuni de control efectuate în baza ordinelor președintelui CNAS din care, 9 acțiuni de control la nivelul caselor de asigurări de sănătate, 1 acțiune de control la nivelul caselor de asigurări de sănătate și la furnizori de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale aflați în relații contractuale cu acestea și 5 acțiuni de control la nivelul furnizorilor de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale aflați în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate județene.

Acțiunile derulate au avut drept scop protejarea intereselor asiguraților și buna gestiune financiară a Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, urmărindu-se:

- Evidențierea și aducerea la cunoștința entității controlate a abaterilor de la prevederile legale în vigoare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și a consecințelor produse de nerespectarea acestora;
- Cunoașterea dinamicii și a gradului de repetabilitate al aceluiași fapte care contravin normelor legale, în vederea stabilirii periodicității intervențiilor pentru înlăturarea deficiențelor și limitarea efectelor patrimoniale negative;
- Disponerea măsurilor adecvate în vederea restabilirii legalității.

Acțiunile de control efectuate au fost concretizate prin rapoarte de control în care au fost prezentate constatările, au fost formulate concluzii și au fost propuse măsuri de remediere a iregularităților și disfuncționalităților constatate, punându-se accent pe întărirea disciplinei legale în privința activității caselor de asigurări de sănătate prin dispoziții administrative menite să întărească sistemul de control intern.

Măsurile dispuse au vizat:

- Întărirea disciplinei legale în privința activității caselor de asigurări de sănătate prin dispoziții administrative menite să întărească sistemul de control intern;
- Identificarea și recuperarea sumelor plătite necuvenit de casele de asigurări de sănătate către furnizori de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale;
- Efectuarea unor acțiuni de control operativ la furnizori de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale.

Ministerul Afacerilor Interne (MAI), prin Direcția Generală Anticorupție (DGA), a raportat că pentru prevenirea faptelor de corupție în cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, la nivel central și teritorial, au fost realizate un număr de 116 controale (7 efectuate de Direcția Control Intern), cuprinzând acțiuni care au vizat modul de desfășurare a activităților în cadrul punctelor și sectoarelor din cadrul Poliției de Frontieră Române (PFR), respectarea deontologiei și eticii profesionale de către personalul PFR, a dispozițiilor inspectorului general al Poliției de Frontieră pe linie de prevenire a faptelor

de corupție. Totodată, au fost transmise, către DGA, 52 de informări cu privire la posibile fapte de corupție săvârșite de personalul propriu, constatându-se o valoare în creștere cu 20% față de cea înregistrată în anul 2019.

În urma măsurilor implementate, în anul 2020, la nivelul Poliției de Frontieră Române s-au înregistrat 13 cazuri de rezistență la corupție, în urma cărora au fost întocmite dosare penale sub aspectul săvârșirii infracțiunii de „dare de mită”, cu 3 mai multe decât în anul 2019.

La nivelul **Inspectoratului General al Poliției Române**, Direcția Control Intern a efectuat, în anul 2020, 2 controale tematice neplanificate și 3 controale inopinate la nivelul structurilor subordonate. La nivelul DGPMB și al inspectoratelor de poliție județene s-au efectuat un număr de 122 controale.

La nivelul **Direcției Generale de Protecție Internă**, comparativ cu anul 2019, în anul 2020, per ansamblu a crescut numărul controalelor/activităților de verificare derulate de structura specializată a DGPI. Având în vedere specificul activităților DGPI, acestea nu au vizat zone expuse la corupție.

La nivelul **Inspectoratului General al Jandarmeriei Române** în anul 2020, în conformitate cu Planul Unic al controalelor, nr. 37044/23.12.2019, au fost planificate 80 controale tematice, fiind executate 2 controale și 9 generate de sesizarea unor aspecte neconforme, iar restul de 78, au fost suspendate, în condițiile determinate de măsurile și recomandările eșaloanelor superioare, precum și a celor aprobate la nivel instituțional pentru reducerea riscului transmiterii infecției cu CORONAVIRUS 2019 - SARS CoV 2.

A fost executat un control inopinat la **Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București (DGJMB)**, pentru verificarea aspectelor de neconformitate sesizate în spațiul public prin intermediul media, cu privire la îndeplinirea misiunii din competența DGJMB la Biroul Electoral al Sectorului 1 București, cu ocazia alegerilor locale 2020.

La nivelul **Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor** în anul 2020, s-au efectuat două controale la Serviciile publice comunitare regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor din cadrul Instituțiilor Prefectului - Județele Hunedoara și Argeș, respectiv 3 verificări la Serviciile publice comunitare regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor din cadrul Instituțiilor Prefectului - Județele Buzău, Brașov și Prahova.

La nivelul **Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)** activitățile s-au finalizat cu transmiterea a 15 sesizări către organele judiciare.

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) a raportat că în anul 2020, au fost finalizate controalele privind finanțarea campaniei electorale pentru alegerea Președintelui României din data de 10 noiembrie 2019 pentru 14 partide politice și 2 candidați independenți, controalele privind modul de respectarea a prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de 6 partide politice parlamentare care au primit

subvenții de la bugetul de stat în anul fiscal 2019, controalele privind finanțarea campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2020 pentru 16 partide politice, 947 de candidați independenți și 2 organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale. Până la data de 31.01.2021 a fost finalizat integral controlul finanțării campaniei electorale pentru alegerile administrației publice locale din data de 27 septembrie 2020.

Totodată, în martie 2020 au fost notificate 165 de partide politice în vederea transmiterii raportărilor a căror publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I, este prevăzută de legislația în domeniu. După înregistrarea documentelor au fost verificate un număr de 68 de formațiuni politice.

De asemenea, AEP desfășoară acțiuni care vizează monitorizarea și controlarea modului de actualizare a Registrului electoral de către persoanele autorizate să efectueze operațiuni în această evidență, conform art. 26 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vederea asigurării respectării obiectivelor stabilite prin art. 24 alin (2) din același act normativ. Neefectuarea înregistrărilor și a radierilor în Registrul electoral sau în listele electorale permanente la termenele stabilite de lege, efectuarea de operațiuni în Registrul electoral sau în listele electorale permanente de către persoane neautorizate, precum și nerespectarea hotărârilor, deciziilor și instrucțiunilor Autorității Electorale Permanente constituie contravenții.

În acest context, Autoritatea a aplicat 409 avertismente scrise în anul 2017 și 248 în anul 2018, precum și 131 de amenzi în anul 2017 și 24 în anul 2018 persoanelor autorizate să efectueze operațiuni în Registrul electoral. Pe parcursul anului 2019, la nivelul structurilor teritoriale ale AEP s-au desfășurat 1.208 activități de control privind monitorizarea modului în care autoritățile administrației publice locale îndeplinesc atribuțiile ce le revin potrivit actelor normative în materie electorală, fiind aplicate, în total, 172 de sancțiuni contravenționale primarilor, secretarilor și altor reprezentanți ai primăriilor.

La nivelul anului 2020, Autoritatea a desfășurat 244 de acțiuni care au vizat monitorizarea și controlarea modului de actualizare a Registrului electoral de către persoanele autorizate să efectueze operațiuni în această evidență, fiind aplicate 38 de sancțiuni. Datele specifice controalelor realizate în cursul anului 2020 vor fi prezentate în raportul privind activitatea instituției care va fi publicat pe site-ul oficial al AEP.

Ministerul Finanțelor Publice (MFP) a raportat că în anul 2020 au fost întreprinse 10 acțiuni de control în domenii specifice, cum ar fi achiziții publice, resurse umane, vamă, trezorerie, IT, jocuri de noroc.

Valorificarea rezultatelor activității Curții de Conturi și ale structurilor de control intern prin sesizarea organelor judiciare competente

Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția generală Anticorupție (DGA) a raportat că în anul 2020 au fost formulate sesizări ale organelor competente, astfel:

La nivelul Corpului de Control al Ministrului au fost transmise 12 sesizări organelor judiciare competente din care una a vizat conduita anticorupție.

La nivelul Inspectoratului General al Poliției Române au fost transmise organelor judiciare un număr de 222 sesizări, 200 către Direcția Generală Anticorupție - Serviciile Județene Anticorupție, 12 la Direcția Națională Anticorupție iar 10 sesizări au fost transmise Agenției Naționale de Integritate.

La nivelul Inspectoratului General al Jandarmeriei Române a fost sesizat Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar București cu privire la suspiciunea existenței infracțiunii de fals intelectual - faptă prevăzută și sancționată de art. 321 Cod penal - luând în considerare că fișa de post pentru funcția de comandant al Brigăzii Speciale de Intervenție a Jandarmeriei a fost modificată fără respectarea normelor legale incidente domeniului de referință în cursul anilor 2013 și 2016.

La nivelul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în urma activităților de verificare întreprinse de structurile de control ca urmare a unor aspecte semnalate în cadrul petițiilor, precum și a activităților de control desfășurate de personalul structurilor de control din cadrul PFR, au fost realizate 23 sesizări din oficiu (10 IGPF, 8 ITPF Timișoara, 2 ITPF Oradea, 2 Garda de Coastă, 1 ITPF Iași), actele de urmărire penală fiind înaintate, spre luare în evidență și acordare de număr unic de dosar penal, către unitățile de parchet competente.

La nivelul Direcției Generale Anticorupție, în anul 2020, s-au transmis 27 de sesizări organelor judiciare.

La nivelul Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor în conformitate cu prevederile art. 15 din O.m.a.i. nr. 33/2020 privind activitățile de soluționare a petițiilor, primire în audiență și consiliere a cetățenilor în Ministerul Afacerilor Interne, a fost transmisă Direcției Generale Anticorupție, spre competență soluționare, o sesizarea primită pe e-mail în care se reclamă săvârșirea unor fapte de corupție de un lucrător în legătură cu executarea atribuțiilor de serviciu în procedura de obținere a permisului de conducere.

În conformitate cu prevederile art. 61 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare, a fost transmisă la DNA, spre competență soluționare, o petiție prin care se reclamă aspecte care pot fi de natură penală.

În conformitate cu prevederile art. 61 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare, a fost înaintată Parchetului de pe lângă Judecătoria Sector 5 - București, pentru a fi soluționată potrivit competenței, o petiție.

La nivelul Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, urmare a activităților specifice desfășurate, a sesizat 5 unități de parchet, în cauză existând suspiciunea rezonabilă privind săvârșirea de infracțiuni.

Ministerul Afacerilor Externe (MAE) a raportat că în anul 2020 instituția a formulat 1 plângere penală pentru recuperarea unui prejudiciu semnalat de Corpul de Control și Evaluare Diplomatică și a sesizat ANI pentru o posibilă situație de incompatibilitate.

Ministerul Transporturilor a raportat că în anul 2020 au fost efectuate 21 de acțiuni de control în urma cărora au fost transmise 7 sesizări organelor judiciare competente.

Pentru prejudiciile identificate și consemnate în actele de audit, în cursul anului 2020, **Curtea de Conturi** a formulat 96 de sesizări ale organelor de urmărire penală, la propunerea departamentelor și a camerelor de conturi, din care, 80 de sesizări în baza art. 64 și 16 de sesizări, în temeiul art. 33 alin. (4) din Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În cursul anului 2020, Autoritatea de Audit a CCR a transmis Departamentului pentru Lupta Antifraudă 4 sesizări referitoare la 6 proiecte finanțate din fonduri europene nerambursabile, în cadrul cărora au fost detectate indicii de fraudă.

Structura de control de la nivelul **Ministerului Finanțelor Publice** a formulat și transmis 4 sesizări către organele judiciare.

Aplicarea de sancțiuni disciplinare cu caracter disuasiv pentru încălcarea standardelor etice și de conduită anticorupție la nivelul tuturor funcțiilor și demnităților publice

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) a raportat că în anul 2020, Comisia de disciplină a AEP a înregistrat o sesizare cu privire la starea de incompatibilitate a unui angajat. Cercetarea s-a finalizat în anul 2021 prin emiterea Raportului nr. 85/CD/14.01.2021 și a Raportului nr. 86/CD/14.01.2021. În concordanță cu cele constatate prin cele două rapoarte, a fost adoptat un ordin privind destituirea respectivului angajat din funcția publică parlamentară de execuție de consilier parlamentar. Totodată, precizăm că, la data de 03.02.2021, Agenția Națională de Integritate a comunicat AEP Raportul de evaluare nr. 4187/G/II/26.01.2021 prin care a constatat starea de incompatibilitate a respectivului angajat al AEP pentru perioada 01.07.2020 - 05.11.2020.

Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția generală Anticorupție (DGA) a raportat că în anul 2020, au fost dispuse mai multe sancțiuni, astfel:

- La nivelul Poliției de Frontieră Română, în urma identificării încălcării standardelor etice și de conduită anticorupție au fost dispuse un număr de **165 sancțiuni** (111 x „mustrare scrisă”; 5 x „amânarea promovării în grad sau funcție pentru o perioadă de 1-3 ani”; 49 x „diminuare salariului cu 10-20% pe 1-3 luni”; 2 x „destituire din poliție”; 2 x „trecerea într-o funcției inferioară, până la cel mult nivelul de bază al gradului profesional deținut”).
- La nivelul Poliției Române au fost aplicate **547 sancțiuni** disciplinare pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normelor (în prezent nu poate fi cuantificat numărul de sancțiuni dispuse pentru încălcarea standardelor etice și de conduită anticorupție).

La nivelul Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor, au fost aplicate **6 sancțiuni disciplinare** față de un ofițer de poliție și 5 agenți de poliție, constând în dispunerea a 4 sancțiuni de mustrare scrisă și 2 măsuri de reducere a salariului de bază pe o perioadă de 1-3 luni, cu 5-10%.

La nivelul Direcției Generale Anticorupție au fost dispuse următoarele măsuri:

- 1 polițist a fost sancționat disciplinar cu „diminuarea salariului funcției de bază cu 10% pe o perioadă de 3 luni”, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare „comportarea necorespunzătoare în serviciu, familie sau în societate, care aduce atingere onoarei, probității profesionale a polițistului sau prestigiului instituției” și „încălcarea prevederilor referitoare la îndatoriri, incompatibilități, conflicte de interese și interdicțiile stabilite prin lege”. Menționăm faptul că același polițist a fost sancționat disciplinar și cu „mustrare scrisă”, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare „neglijență manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege” „absența nemotivată ori întârzierea repetată de la serviciu”, „imixtiunea ilegală în activitatea altui polițist” și „încălcarea prevederilor referitoare la îndatoriri, incompatibilități, conflicte de interese și interdicțiile stabilite prin lege”;
- 1 polițist a fost sancționat disciplinar cu „mustrare scrisă”, pentru săvârșirea abaterii disciplinare „încălcarea prevederilor referitoare la îndatoriri, incompatibilități, conflicte de interese și interdicțiile stabilite prin lege”;
- 1 polițist a fost sancționat disciplinar cu „diminuarea salariului funcției de bază cu 20% pe o perioadă de 3 luni”, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare „neglijența manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege” și „încălcarea prevederilor referitoare la îndatoriri, incompatibilități, conflicte de interese și interdicțiile stabilite prin lege”;
- 1 personal contractual a fost sancționat disciplinar cu „avertisment scris” pentru modul de adresare față de șefii ierarhici.

La nivelul Direcției Audit Public Intern au fost cercetați disciplinar un ofițer din cadrul aparatului central și 3 ofițeri din cadrul structurilor subordonate. Față de unul dintre ofițerii din structură subordonată a fost suspendată cercetarea disciplinară, în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul Polițistului cu modificările și completările ulterioare, referitoare la cazurile de suspendare a procedurii disciplinare, întrucât prin adresa nr. 399.602 din 30.07.2020, prin care s-a adus la cunoștința ofițerului desemnat cu cercetarea prealabilă faptul că la nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Cluj-Napoca este înregistrat dosarul penal nr. 3139/P/2020. Celelalte trei cercetări disciplinare dispuse în anul precedent nu au fost finalizate până la data de 31.12.2020.

Utilizarea la nivelul instituțiilor publice a infrastructurii dezvoltate în cadrul sistemului național de raportare potrivit prevederilor O.U.G. nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele naționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Ministerul Finanțelor Publice (MFP) a raportat că în anul 2020 numărul de instituții publice care au utilizat sistemul național de raportare FOREXEBUG a fost de 13.796.

Publicarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui (măsură restantă SNA 2012-2015)

Măsura a fost implementată prin intermediul proiectului „Mecanisme eficiente de control administrativ și de prevenire a corupției”, derulat de către SGG în parteneriat cu MJ.

Studiul a fost finalizat de către MJ în prima jumătate a anului 2020.

Obiectivul acestuia a constat în analizarea datelor culese în cadrul proiectului prin intermediul chestionarului completat de 106 de instituții și autorități publice și prin intermediul interviurilor susținute cu reprezentanții a 32 de instituții și autorități publice selectate în acest scop, pentru:

- stabilirea cadrului legislativ existent cu privire la controlul administrativ în general și la sancțiunile administrative în special,
- stabilirea modalității de implementare a sistemului sancțiunilor administrative,
- identificarea bunelor practici și a ariilor care necesită îmbunătățire și
- formularea de recomandări pentru îmbunătățirea controlului administrativ în general și a sistemului sancțiunilor administrative în special.

Publicarea pe site-ul fiecărei autorități de control a listei integrale de amenzi sau a altor măsuri administrative aplicate

Ministerul Transporturilor a raportat că măsura a fost realizată prin înglobarea datelor în rapoartele de activitate publicate pe site-urile autorităților de control din cadrul instituției.

Pe site-ul oficial al **Autorității Electorale Permanente** și în Monitorul Oficial al României sunt publicate rapoarte privind controalele efectuate de Autoritate referitoare la respectarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Situațiile sancțiunilor contravenționale aplicate formațiunilor politice în urma controalelor efectuate în anii precedenți pot fi consultate la adresa www.finantarepartide.ro. Autoritatea a raportat că situațiile aferente anului 2020 se află în curs de elaborare.

3.5.4. Creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor urmând cele mai bune practici din alte state membre UE și consolidarea practicii judiciare (Obiectivul specific 5.4)

Elaborarea și susținerea în Parlament a proiectului de act normativ pentru transpunerea Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană

La data de 2 noiembrie 2020, în Monitorul Oficial nr. 1019, a fost publicată Legea nr. 228/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul penal în vederea transunerii unor directive ale Uniunii Europene, act normativ care a asigurat transpunerea Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie

2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană.

Elaborarea și susținerea în Parlament a proiectului de act normativ pentru transpunerea Directivei 849/2015/UE privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei - Directiva a IV-a

La data de 18 iulie 2019, în Monitorul Oficial nr. 589, a fost publicată Legea nr. 129 din 11 iulie 2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, act normativ care a asigurat transpunerea Directivei (UE) 2015/849.

Având în vedere că la data de 19 iunie 2018 a fost publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 156/43 Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE, la data de 15 iulie 2020, în Monitorul Oficial nr. 620, a fost publicată ordonanța de Urgență nr. 111 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019.

Conform art. 1 alin. (2) din Legea nr.129/2019 „Unitatea de informații financiare a României este Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor”(ONPCSB). În calitate de FIU România, OBPCSB a inițiat în anul 2020 procesul de evaluare a riscurilor naționale de spălare a banilor și finanțarea terorismului, în cadrul proiectului „Spălarea banilor și finanțarea terorismului conformitatea riscurilor: implementarea un mecanism național de evaluare și gestionare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în România”, proiect implementat la nivelul Programului de Sprijin pentru Reforme Structurale 2017-2020 al Comisiei Europene (REFORM/IM/2020/005)

Implementarea proiectului a început în luna iulie 2020, cu sprijinul experților Consiliului European și are o perioadă de derulare de doi ani, din care vor rezulta două componente:

- Evaluarea de Risc Națională (NRA) și
- Planul Național de Atenuare a Riscurilor de Spălare a Banilor și de Finanțare a Terorismului .

Evaluarea de Risc Națională (NRA) se realizează în baza metodologiei Consiliului European, o metodologie holistică și cuprinzătoare pentru evaluarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului asociate sectorului financiar și non-financiar.

Rezultatelor așteptate în cadrul proiectului sunt:

- Evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului;
- Evaluarea eficienței strategiilor de atenuare a riscurilor;
- Prioritizarea activităților de atenuare a riscurilor;
- Realocarea resurselor pentru a se adresa domeniile identificate ca prioritare.

Dezvoltarea aplicațiilor ONRC, astfel încât informațiile privind beneficiarul real să fie puse la dispoziția instituțiilor abilitate să aplice legea, precum și asigurarea unui mandat legal pentru schimb de astfel de informații la nivel internațional, între rețelele de practicieni relevante (Angajament Summit Londra)

Registrul beneficiarilor reali este funcțional, pe baza cererii de furnizare a informațiilor existentă pe site-ul ONRC, instituțiile abilitate au acces la informațiile din Registru.

Asigurarea ANABI cu resursele și independența necesare pentru a putea deveni pe deplin operațională și pentru a câștiga un rol determinant în identificarea și recuperarea activelor (Angajament Summit Londra)

Potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 358/2016²⁶, Agenția funcționează cu un număr maxim de 50 de posturi din care 42 sunt ocupate, în anul 2020 fiind finanțate 50 de posturi. Cele 42 de posturi corespund următoarelor categorii de personal: 13 posturi de funcționari publici, 8 posturi de personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, 18 posturi de inspectori de urmărire și administrare bunuri și 3 posturi de personal contractual.

Returnarea produselor infracționalității către societate, prin reutilizarea socială și publică și asigurarea transparenței în ceea ce privește alocarea și utilizarea unor astfel de resurse (Angajament Summit Londra)

În cursul anului 2020 nu au existat bunuri imobile transmise cu titlu gratuit în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale sau bunuri imobile date în folosință gratuită asociațiilor și fundațiilor și academiilor de ramură. Având în vedere indicatorul de performanță categorii de bunuri imobile intrate, prin confiscare, în cadrul procesului penal, în proprietatea privată a statului și transmise cu titlu gratuit în domeniul public al statului și în administrarea autorităților administrației publice centrale, altor instituții publice de interes național, după caz, sau regiilor autonome de interes național, menționăm o construcție. Nu au fost sume rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile, alocate conform art. 37 din Legea nr. 318/2015.

În ceea ce privește această măsură, reiterăm cele menționate la măsura privind publicarea anuală a informațiilor privind reutilizarea publică și socială a bunurilor confiscate în cadrul procedurilor judiciare penale.

Continuarea bunei utilizări a resurselor disponibile ale rețelelor internaționale de practicieni, cum ar fi Platforma ARO a UE, CARIN și, de asemenea, cooperarea cu partenerii în cazurile internaționale de corupție și de alte infracțiuni grave (Angajament Summit Londra)

În anul 2020, ANABI a primit 161 de cereri de la autoritățile străine. Cele mai multe solicitări de informații au fost transmise de către autoritățile din Franța, Germania, Italia, Olanda și Spania. De asemenea, în aceeași perioadă, instituția a transmis 81 de cereri de

²⁶ Hotărârea nr. 358/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, a organigramei, a parcului auto și a modului de utilizare a acestuia, precum și pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției

informații către autorități străine (cele mai multe fiind înaintate către autoritățile din Germania, UK, Ungaria, Spania și Italia) ce au vizat infracțiuni de spălare de bani, evaziune fiscală și participare la un grup infracțional organizat. Per total, oficiul român a trimis cereri către 53 de state, dintre care 33 nu sunt membre ale UE. Referitor la termenul de soluționare, 90% din cereri au fost soluționate în termenul stabilit de statul solicitant.

În anul 2020 nu a fost realizată conectarea la rețeaua SIENA a EUROPOL.

În data de 17 februarie 2020 ANABI a participat la cea de-a 19-a reuniune a Platformei Oficiilor de Recuperare a Creanțelor, organizată la Bruxelles, Belgia.

Dezvoltarea unui mecanism integrat de monitorizare a măsurilor asigurătorii și a confiscărilor dispuse în cauzele vizând infracțiuni grave, inclusiv de corupție, precum și a stadiului valorificării bunurilor provenite din infracțiuni (Măsură restantă SNA 2012 - 2015)

Măsura se realizează prin proiectul “Dezvoltarea sistemului informatic național integrat de evidența a creanțelor provenite din infracțiuni” având ca partener instituțional Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în cadrul cererii de proiecte POCA/354/1/3 (IP10/2018) „Sprijin pentru acțiuni de consolidare a capacității instituțiilor din sistemul judiciar”, fiind încheiat în acest sens, la data de 10.07.2020 contractul de finanțare nr. 538.

Acest proiect este unul relevant pentru întregul sistem de justiție pentru că va reuni toate instituțiile și autoritățile implicate în procedurile de indisponibilizare, administrare și valorificare a bunurilor generate prin infracțiuni. ROARMIS va fi administrat de către ANABI și actualizat pe baza informațiilor comunicate prin sistem de către autoritățile competente. Beneficiari: ROARMIS va furniza acces direct tuturor instanțelor, parchetelor, unităților de poliție judiciară, Agenției Naționale de Administrare Fiscală și Ministerului Justiției ca autoritate centrală pentru cooperare judiciară.

ANABI a procedat la crearea unui mecanism de raportare inter-instituțional care să faciliteze comunicarea hotărârilor instanțelor judecătorești și evaluarea stadiului de executare al acestora. Crearea acestui mecanism este crucială, mai ales în contextul în care, așa cum rezultă și din primul raport anual al Agenției “până la 31 decembrie 2016, doar 25 de instanțe judecătorești au transmis 299 de hotărâri judecătorești. Aceste date centralizate de către ANABI până la 31 decembrie 2016 sunt incomplete și insuficient detaliate pentru a permite o primă analiză proprie de substanță. Datele urmează a fi consolidate și corelate inclusiv cu informații privind stadiul executării hotărârilor, astfel încât în cadrul raportărilor ulterioare (trimestriale și anuale) Agenția să poată prezenta public o situație clară, completă asupra întregului proces de recuperare a produsului infracțiunii”.

Această situație a fost remediată iar în anul 2017, 96% din numărul total al instanțelor judecătorești au comunicat Agenției hotărâri prin care s-au pronunțat confiscarea specială sau extinsă ori repararea prejudiciului. Subsecvent, în anul 2018 instanțele judecătorești au continuat să comunice către ANABI hotărârile judecătorești, fiind recepționate un număr de 11.705 de hotărâri pronunțate/rămase definitive în 2018 și comunicate în

extenso spre ANABI, trimestrial, de către 179 de instanțe judecătorești (15 curți de apel, 35 de tribunale și 129 de judecătorii).

În prezent, evidența creanțelor provenite din infracțiuni se realizează prin agregarea de către ANABI a următoarelor tipuri de date:

- Comunicări din partea parchetelor și instanțelor judecătorești privind măsurile asigurătorii care au ca obiect bunuri imobile;
- Comunicări din partea instanțelor privind hotărârile judecătorești prin care se dispun măsuri naționale sau internaționale privind confiscarea (specială sau extinsă) și repararea prejudiciilor;
- Evidențele ANABI privind sumele de bani indisponibilizate, bunurile aflate în proceduri de administrare, valorificare anticipată sau reutilizare;
- Comunicări ANAF privind stadiul valorificării bunurilor confiscate.

Confiscări și despăgubiri (hotărâri judecătorești)

În perioada 2017 - 2019, ANABI a centralizat în baza datelor transmise de instanțele judecătorești un număr total de 31.862 de hotărâri judecătorești prin care s-au dispus măsuri privind confiscarea produsului infracțiunii sau repararea prejudiciilor.

An	Nr. hotărâri judecătorești	Sume de bani (lei)	Sume de bani (euro)
2017	6863	664.293.778,81	145.420.148,16
2018	11.705	2.013.555.857,54	432.697.079,09
2019	13.294	1.233.193.271,37	256.786.871,43
TOTAL	31.862	3.911.042.907,72	834.904.098,68

Detalierea în funcție de tipul măsurii dispuse, în sensul confiscării speciale sau extinse sau în vederea reparării prejudiciilor, în valoare totală de 3.911.042.907,72 lei, în cele 31.682 de hotărâri judecătorești, se regăsește în tabelul următor:

Tip măsură	Număr hotărâri judecătorești în care au fost dispuse acest tip de măsuri			Sume de bani (lei)		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Amendă aplicată ca pedeapsă principală	95	386	434	9.794.236,00	18.454.252,16	9.454.727,62
Confiscare extinsă	14	20	30	1.759.414,08	3.702.578,76	1.151.080,20
Confiscare specială	5.630	10.203	11.645	165.145.708,27	797.506.615,04	106.715.187,43
Despăgu-	596	669	810	58.387.125,11	85.786.543,05	40.978.550,08

MINISTERUL JUSTIȚIEI

biri acordate autorităților sau instituțiilor publice						
Despăgubiri acordate statului	511	424	368	429.182.788,1 2	1.107.313.682,7 3	1.073.848.194, 37
Ordine de confiscare în baza DC 2006/783/J AI primite de la alte state	17	2	7	24.507,23	792.185,80 + 2 bunuri imobile neevaluate	1.045.531,67 + 3 imobile neevaluate
Ordine de sechestru în baza DC 2003/577/J AI primite de la alte state	-	1	-	-	Bunuri mobile și imobile neevaluate	-
Total	6.86 3	11.70 5	13.29 4	664.293.778, 81	2.013.555.857, 54	1.233.193.271 ,37
TOTAL GENERAL	31.862			3.911.042.907,72 lei		

În ceea ce privește evidența măsurilor de siguranță a confiscării, respectiv despăgubirile acordate statului sau autorităților publice/instituțiilor publice, situația datelor centralizate din hotărârile comunitate în anul 2020, pentru un total de 831 titluri executorii situația se prezintă după cum urmează:

Tip măsură	Nr. hotărâri în care au fost dispuse acest tip de măsuri	Sume de bani (lei)
Amendă aplicată ca pedeapsă principală	167	2.289.761,38
Confiscare extinsă	5	265.532
Confiscare specială	423	217.980.131,47
Despăgubiri acordate autorităților sau instituțiilor publice	130	4.766.929,32
Despăgubiri acordate statului	105	232.397.212,20

Ordine de confiscare în baza DC 2006/783/JAI primite de la alte state	1	59.015,87
Ordine de sechestrul în baza DC 2003/577/JAI primite de la alte state	-	-
Total	831	457.758.582,24

Indicatori aferenți activității ANABI:

- *Sume de bani indisponibilizate aflate în administrarea ANABI*

Începând cu iunie 2017, s-a procedat la introducerea sistemului de cont unic administrat de Agenție, deschis la o unitate bancară selectată cu respectarea prevederilor legale privind achizițiile publice.

Prin acest sistem, Agenția a preluat în administrare, la data de **31 decembrie 2020**, sume în valoare totală de **156.246.379 Lei (echivalent a 32.060.404 Euro)**. În conformitate cu dispozițiile art. 27 alin. (5) din Legea nr. 318/2015, toate sumele de bani virate în conturile deschise pe numele ANABI sunt purtătoare de dobânzi.

Astfel, prin operaționalizarea contului unic, în temeiul prevederilor art. 27 alin. (1) din Legea nr. 318/2015, ANABI administrează și ține evidența sumelor care fac obiectul sechestrului, a sumelor rezultate din valorificarea bunurilor perisabile, a sumelor rezultate din cazurile speciale de valorificare a bunurilor sechestrate, precum și a sumelor datorate cu orice titlu suspectului, inculpatului ori părții responsabile civilmente care fac obiectul popririi.

- *Sume de bani indisponibilizate aflate în evidența ANABI*

În temeiul prevederilor art. 38 alin. (5) din Legea nr. 318/2015, băncile transmit lunar Agenției situația sumelor de bani sechestrate prin ordonanța procurorului ori încheierea judecătorului de cameră preliminară sau a instanței de judecată, precum și a dobânzilor acumulate, potrivit formularului stabilit prin ordin al ministrului justiției. Din agregarea datelor transmise către Agenție, sumele efectiv indisponibilizate (sold real) în proceduri judiciare penale și aflate în sistemul financiar bancar național sunt de aprox. **771.405.681 lei (echiv. a 158.406.029 Euro)**, fără a distinge după scopul luării măsurii asigurătorii. Potrivit prevederilor art. 249 din Codul de procedură penală, aceste măsuri se dispun de către procuror sau de către instanța de judecată cu privire la acele bunuri care la finalizarea procesului:

- pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse;
- pot servi la garantarea executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare;
- pot servi la garantarea reparării pagubei produse prin infracțiune.

Ca urmare a dispoziției instanței sau a procurorului, ANABI a restituit/virat un total de:

Nr. crt.	Din dispoziția procurorului sau a instanței de judecată	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Cu titlu de confiscare	-	-	383.845,52	1.120.165	1.426.610

MINISTERUL JUSTIȚIEI

2.	Cu titlu de prejudiciu ANAF	-	-	-	166.029,40	4.446.397,65
3.	Cu titlu de amendă penală	-	-	-	6.000	1.993,61
4.	Cu titlu de cheltuieli judiciare	-	-	7.500	53.375,37	90.396,90
5.	Cu titlu de restituire către proprietar	-	-	1.510.788,56	2.399.446	30.727.094,35
6.	Cu titlu de restituire către parte civilă	-	-		1.102.710,76	48.682,02
7.	Cu titlu de poprire potrivit art. 27 alin. (6) din Legea nr. 318 /2015				848.145,11	53.590,04
	TOTAL			1.902.134,08	5.695.871,64	36.794.764,57

Sume obținute de ANABI și depuse în contul unic urmare valorificărilor anticipate (art. 252[^]1 C.proc.pen.) dispuse de instanța sau procuror: 15.564.143,80 lei.

- *Bunuri mobile indisponibilizate aflate în administrarea ANABI*

La 31.12.2020, ANABI are în administrare 86 de bunuri mobile indisponibilizate cu valoare individuală mai mare de 15.000 euro: 6 ceasuri, 68 autoturisme și 12 motociclete. Valoarea totală a bunurilor mobile indisponibilizate aflate în administrarea ANABI este de 10.132.822 lei, respectiv 2.067.923 euro. De asemenea, ANABI are în administrare 2 tipuri de monede virtuale: Bitcoin (BTC) și Ripple (XRP) în valoare de aproximativ 50.000 lei.

- *Bunuri mobile valorificate de către ANABI*

În luna iunie 2020, având în vedere contextul pandemic și regulile sanitare de prevenție, Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate a lansat platforma online pentru derularea licitațiilor publice prin mijloace electronice: <https://anabi.just.ro/licitatiionline>. Acest instrument inovativ a fost dezvoltat pentru a facilita accesul potențialilor cumpărători la proceduri cu respectarea tuturor standardelor de distanțare socială și pentru reducerea la minimum a costurilor determinate de participarea la licitațiile clasice.

În anul 2020, ca urmare a organizării a 110 licitații ANABI a vândut bunuri mobile: 2 tipuri de monedă virtuală, 10 stocuri de marfă, 89 autoturisme, fier vechi, materiale de construcții: piatra andezit, utilaje industriale: mașini de roluit, titluri de participare, material lemnos, mijloace de transport feroviar, monede virtuale. Totalul sumelor obținute în 2020 din valorificări: 8.182.663,31 lei (sumă virată în contul unic).

Prin raportare la valoarea totală a bunurilor stabilită prin rapoartele de evaluare întocmite de către evaluatorii autorizați rezultă că ANABI a obținut prin valorificare aprox. 90% din

valoarea totală estimată prin rapoartele de evaluare. De la operaționalizare, ANABI a încasat și virat în contul unic un total de 15.564.143,80 lei.

- *Partajare Ordine internaționale*

ANABI are în evidență 27 ordine internaționale de confiscare transmise de autoritățile judiciare străine și recunoscute de către instanțele de judecate române. În aceste cazuri, Agenția urmează a proceda la dispunerea de sumele rezultate din valorificarea de către ANAF, atunci când suma obținută depășește 10.000 Euro.

În anul 2019, au fost executate 3 ordine internaționale de confiscare, fiind obținute următoarele sume de bani:

- Ordin emis de Franța: ANABI a virat 43.420,94 euro către Franța, iar 43.420,94 euro au fost virati la bugetul de stat;
- Ordin emis de Marea Britanie: ANABI a virat 14.355 euro către Marea Britanie, iar 14.355 euro au fost virati la bugetul de stat;
- Ordin emis de Olanda: 2690 euro au fost virati la bugetul de stat.

De asemenea, a fost încheiat un acord cu Principatul Monaco pentru recuperarea a 75% din sumele confiscate. Astfel, la începutul anului 2020, România a încasat suma de 195.353,42 euro. Sunt în curs de negociere acorduri de partajare cu SUA și cu Elveția.

- Până la 31.12.2020 a fost executat 1 ordin internațional de confiscare, fiind obținute următoarele sume de bani: Ordin emis de SUA: Statul american a confiscat suma de 217.252,95 dolari USD, din aceasta suma 173.802,35 dolari USD au revenit României.

Diseminarea bunelor practici în materia identificării, confiscării și valorificării bunurilor provenite din infracțiuni de corupție și alte infracțiuni grave

În anul 2020, reprezentanții ANABI au identificat și diseminat spețe privind măsurile asiguratorii, rolul ANABI și mecanismele de cooperare internă și internațională, unui număr de peste 225 de procurori, polițiști și specialiști antifraudă. De asemenea, a fost elaborată și diseminată o instrucțiune privind utilizarea contului unic ANABI, pentru măsurile asiguratorii privind sumele de bani.

Prin intermediul proiectului POCA implementat de ANABI, urmează a fi elaborată și diseminată, semestrial, în rândul practicienilor, o publicație de tip buletin informativ care să cuprindă cazuri practice, jurisprudență.

La data de 31.12.2020, ANABI a contractat un consultant extern în vederea elaborării unor selecții de bune practici cu privire la spețele identificate în practică, modul de soluționare a acestora și dificultățile întâmpinate. Materialele vor cuprinde de date de interes pentru practicieni cu privire la cazurile dezbătute, precum: tehnicile de investigare folosite, sume sau bunuri care au făcut obiectul infracțiunii, măsurile dispuse în cauza, în special cele asiguratorii, valoarea bunurilor confiscate, administrarea sau valorificarea bunurilor sechestrate, precum și impedimente identificate în soluționarea cazurilor. Scopul elaborării acestora îl reprezintă diseminarea bunelor practici identificate în cadrul dezbaterilor și altor persoane implicate în procesul de recuperare a creanțelor (din cadrul

MP/ MAI), nu doar participanților. Astfel, vor fi editate două selecții de bune practici a câte 500 de exemplare fiecare.

3.6. CREȘTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR ANTICORUPȚIE PRIN APROBAREA PLANULUI DE INTEGRITATE ȘI AUTOEVALUAREA PERIODICĂ LA NIVELUL TUTUROR INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE, INCLUSIV A CELOR SUBORDONATE, COORDONATE, AFLATE SUB AUTORITATE, PRECUM ȘI A ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE

3.6.1 Consolidarea integrității instituționale prin planuri dezvoltate pe baza analizei de risc și a standardelor de control managerial intern

Evaluarea îndeplinirii acestui obiectiv se face cu ocazia elaborării rapoartelor de progres privind stadiul implementării măsurilor, având ca termen de implementare anul precedent, transmise Ministerului Justiției.

Adoptarea declarației de aderare la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare al SNA și comunicarea către Secretariatul tehnic al SNA, inclusiv a listei structurilor subordonate/coordonate/aflate sub autoritate și a întreprinderilor publice care intră sub incidența SNA

Ministerul Justiției a primit și centralizat un număr total de 1687 de adeziuni la SNA 2016-2020, astfel:

- 13 adeziuni la nivelul platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
- 186 adeziuni la nivelul platformei de cooperare a administrației publice centrale (30 exprimate de instituții centrale și 156 de structuri subordonate acestora);
- 1389 adeziuni la nivelul platformei de cooperarea a administrației publice locale (27 exprimate de către UAT-uri, 11 exprimate de structuri subordonate UAT-urilor și 1351 transmise de către MLPDA);
- 99 adeziuni la nivelul platformei de cooperare a mediului de afaceri (întreprinderile publice)(23 structuri subordonate UAT-urilor, 76 structuri subordonate administrației publice centrale).

Consultarea angajaților în procesul de elaborare a planului de integritate

Ministerul Justiției a primit și centralizat un număr total de 780 planuri de integritate, astfel:

- 10 planuri de integritate la nivelul platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
- 74 planuri de integritate la nivelul platformei de cooperare a administrației publice centrale (27 elaborate de instituții centrale și 47 de structuri subordonate acestora),
- 623 planuri de integritate la nivelul platformei de cooperarea a administrației publice locale (33 elaborate de către UAT-uri, 7 de structuri subordonate acestora și 583 transmise de MLPDA);

- 74 planuri de integritate la nivelul platformei de cooperare a mediului de afaceri (22 elaborate de structuri subordonate UAT-urilor, 52 de structuri subordonate administrației publice centrale).

Identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției

Au fost întocmite și transmise Secretariatului tehnic al SNA un număr de 50 de registre ale riscurilor, astfel: 17 întocmite de instituții membre ale platformei de cooperare a administrației publice centrale și 33 structuri subordonate acestora.

4. STADIUL IMPLEMENTĂRII STANDARDULUI PRIVIND INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC ÎN CADRUL ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE - ANEXA 5 LA HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 583/2016

Prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 a fost aprobat standardul general de publicare a informațiilor de interes public, astfel încât, instituțiile care au în subordine / coordonare / sub autoritate întreprinderi publice au obligația de a raporta gradul de implementare a acestui standard.

Secretariatul tehnic al SNA a primit raportarea privind stadiul implementării standardului privind informațiile de interes public în cadrul întreprinderilor publice de la un număr de 5 instituții, cu privire la 72 de întreprinderi publice aflate în subordine / coordonare / sub autoritate.

Gradul de implementare a standardului privind informațiile de interes public în cadrul întreprinderilor publice care au raportat este prezentat în tabelul anexă la prezentul raport.